
STENOGRAFISCHE NOTULEN VAN DE PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN

12 DECEMBER 2017

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN 12 DECEMBER 2017

De vergadering wordt geopend te 14.01 uur.

Mevrouw de Gouverneur en de heer Provinciegriffier zijn aanwezig.

Tekenden de aanwezigheidslijst:

Mevrouw	BAETEN Els
Mevrouw	BAYRAKTAR Aysel
De heer	BELLENS Peter
Mevrouw	BOCKX Greet
De heer	BOLLEN Ivo
Mevrouw	BOONEN Nicole
De heer	BUNGENEERS Luc
De heer	CALUWÉ Ludwig
De heer	CLAESSEN Jan
Mevrouw	COLSON Mireille
De heer	CORLUY Bert
Mevrouw	COTTENIE Christ'l
De heer	CUYT Rony
De heer	DE COCK Koen
De heer	DE HAES Jan
Mevrouw	DE HERT Vera
De heer	DELEUS Stefaan
De heer	DE VEUSTER Daan
De heer	DILLEN Koen
De heer	EL ABOUSSI Oussama
De heer	FEYAERTS Patrick
De heer	GEUDENS Frank
De heer	GEYSEN Kris
Mevrouw	GIELEN Pascale
De heer	GODDEN Jürgen
De heer	GOOSSENS Kris
Mevrouw	GÜLHAN Saadet
De heer	HELSEN Koen
De heer	HENS Werner
De heer	HUIJBRECHTS Jan
Mevrouw	JACQUES Ilse
De heer	JANSSEN Patrick
De heer	JANSSENS Eric
De heer	KERREMANS Koen

De heer LEMMENS Luk
De heer MARCIPONT Daniël
De heer MEEUS Michel
De heer MERCKX Kris
Mevrouw MICHIELSEN Inge
De heer MINNEN Herman
Mevrouw MOREAU Livia
Mevrouw NAERT Nicole
De heer PALINCKX Koen
De heer PEETERS Bruno
Mevrouw PEETERS Marleen
De heer RÖTTGER Rik
De heer SCHOofs Hans
De heer SELS Frank
Mevrouw STEVENS Lili
De heer THIJS Danny
De heer UGURLU Sener
Mevrouw VAN GOOL Greet
Mevrouw VAN HAUTEGHEM Marleen
Mevrouw VAN HOFFELEN Karin
De heer VAN HOVE Bart
Mevrouw VAN HOVE Kathleen
Mevrouw VAN LANGENDONCK Gerda
Mevrouw VAN OLMEN Mien
Mevrouw VANALME An
De heer VANDENDRIESSCHE Diederik
Mevrouw VERHAERT Inga
De heer VERHAeven Eddy
De heer VOLLEBERGH Steven
Mevrouw WECKHUYSEN Wendy
De heer WILLEKENS Tim
De heer ZANDER Jan

Verontschuldigd:

Mevrouw AVONTROODT Yolande, mevrouw BWATU NKAYA Annie, mevrouw HENDRICKX Iefke, mevrouw VAN CLEEMPUT Loes, de heer VAN EETVELT Roel en mevrouw VERLINDEN Linda.

De raad is bijeen in openbare vergadering.

OPENBARE VERGADERING

VOORZITTER.- De heer De Haes heeft het woord.

Uiteenzetting van de heer Jan DE HAES over groen- en recreatiedomeinen, sport, toerisme, veiligheid, personeel en organisatieontwikkeling.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Geachte voorzitter, geachte gouverneur, collega's,

Geachte voorzitter, gelukkige verjaardag overigens!

Applaus

Vandaag mag ik als nieuwbakken gedeputeerde in deze deputatie voor de eerste maal een beleid voorstellen voor de budgetbesprekingen van 2018. Het zal u dan ook niet verwonderen dat ik vooral verder ga om af te werken van wat leeft, en op de rails houden ervan, en dat we alleen nog wat zaadjes planten voor de toekomst zonder voorafname te willen doen.

Ik ga het eerst kort hebben over de veiligheid en daarna over het personeelsbeleid, maar ik ga enkel de highlights er uitlichten.

Ook voor mij blijft veiligheid een hoge prioriteit. Als provincie spelen we een heel belangrijke rol in de opleiding van het veiligheidspersoneel, zowel politie, brandweer, als hulpverleners. Ik denk dat we als provincie trots mogen zijn dat we een degelijke instelling als Campus Vesta hebben met heel kwalitatieve opleidingen. Naast de reguliere werking zal er in 2018 voor een eerste keer een module 'internationale rampen' binnen het programma van rampenmanagement georganiseerd worden, in samenwerking met de Katholieke Universiteit Leuven. Die opleiding zal starten in februari. We voorzien binnen die opleidingen samenwerkingen binnen Europees kader, met Europese scholen en universiteiten. Tijdens de rampenoefening van deze opleiding zullen experts uit andere lidstaten deze oefeningen komen evalueren. Met de veiligheidsproblematieken die vandaag spelen in de wereld is dergelijke en degelijke internationale samenwerking meer dan nodig. Naast deze nieuwe masteropleiding zullen we er ook naar streven om één uniform en erkend programma voor de opleiding rampenmanagement uit te bouwen in Vlaanderen.

Ik wil u geruststellen. In 2018 starten we de gesprekken hierover met de KUL en de VUB, maar ik wil er ook nog aan toevoegen dat die gesprekken eigenlijk nog maar een voorzichtige verkenning wensen te doen naar de mogelijkheden voor dit nieuwe internationale programma. We willen daarbij als Campus Vesta erover waken om de eigenheid niet te verliezen, en hopen toch zoveel mogelijk vooruitgang te boeken.

Naast Campus Vesta wil ik het hebben over het Provinciaal Veiligheidsinstituut, met de 'V' van veiligheid. De vorige campagne 'play-pauze-stop' focuste op het fysieke gezondheidsrisico van beeldschermgebruik. Uiteraard gaat gezondheid niet enkel over

fysieke toestand, maar ook over de mentale en de sociale toestand van een individu. Daarom lanceren we met het PVI in januari 2018 - en u zal dat allemaal goed merken wanneer die gelanceerd wordt - de 'kop-op' campagne. Een sensibilisatiecampagne die zich zal focussen naar de sociale mediagebruikers. We leven vandaag immers in een wereld vol schermen, smartphones, tablets, TV's, laptops, enz., en we gebruiken dat allemaal dagelijks. We blijven een hele dag beschikbaar, bereikbaar, geconnecteerd, en uitloggen uit de digitale maatschappij kan bijna niet meer. Ik zal waarschijnlijk niet de enige zijn, als ik thuis toch eens toevallig vertrek zonder GSM, dat ik het gevoel heb naakt over straat te lopen. We zouden in dit geval kunnen spreken van een soort digibesitas. Met die campagne willen we de sociale mediagebruiker, zonder met het vingertje te willen wijzen weliswaar, een spiegel voorhouden. Want, en daar blijf ik bij, digitale media zijn heel nuttig en zeer relevant, maar de digitale gewoontes en vooral het onevenwichtig schermgebruik kunnen stress kweken en mentale aandoeningen veroorzaken. Maar vooral, ze zijn heel tijdrovend. We vragen ons soms af hoe de kinderen van nu, die 3 tot 4 uur per dag aan die sociale media bezig zijn, dat later gaan doen als zij gaan werken, kinderen hebben en een huishouden moeten rechthouden. Daarom is de doelgroep van de campagne tweërlei: de digital natives en de digital immigrants. De natives zijn de jonge actieve professionals van 18 tot 32 jaar die helemaal opgegroeid zijn in het digitaal tijdperk. De digital immigrants zijn zij die er later mee omgegaan zijn. Dat zijn de +32. Zij zijn er al wat meer mee vertrouwd. Maar het is vooral als wij aan de jongsten moeten vertellen dat als wij naar ons lief belden het in de living was, want de telefoon hing aan een draad. Dat kunnen zij zich gewoonweg niet meer voorstellen.

Het is de bedoeling om hen aan te zetten om heel bewust om te gaan met digitale media en technologie, om zo de negatieve gevolgen van de digitale stress op de levenskwaliteit tegen te gaan.

Ik geef u nog een andere slide die zo'n beetje het beeld van de campagne is. Daarom heet ze ook 'kop op'. U zal het ook al wel gezien hebben, wanneer men vandaag op café gaat zie je daar heel wat jongeren op het scherm staan tokkelen. De bedoeling is om hen ook eens omhoog te laten kijken.

Personeelsbeleid.

Het is hier in het verleden al aangehaald dat er geen bijkomende inspanningen moesten gevraagd worden van ons personeel, ondanks het zogenaamde woelige water waardoor de provincie ging. Het beleid heeft zijn vruchten afgeworpen en ons toegelaten om zoveel mogelijk mensen aan boord te houden. We willen verder contractualiseren, en dat in een warme context, hetgeen zich vertaalt in een maximale gelijke behandeling tussen statutairen en contractuelen. Het voorbeeld daarvan is natuurlijk onze tweede pensioenpijler. We blijven inzetten op interne mobiliteit. De dienst Talent en Loopbaan gaat samen met alle medewerkers telkens opnieuw op zoek naar de nieuwe uitdaging, maar dat dan zoveel mogelijk binnen de eigen organisatie.

Vrije tijd.

In Vrije Tijd gaan we natuurlijk verder met het uitvoeren van de bestaande investeringen en de bestaande beheersplannen. We voorzien een dikke 8 miljoen aan onroerende investeringen te doen in de domeinen in 2018. Dat is ook niet verwonderlijk. De domeinen blijven immers het uithangbord van ons bestuur. Er staan heel wat projecten op stapel. Dan

gaat het vooral over projecten die te maken hebben met het verbeteren van de belevingswaarde en de toegankelijkheid. Heel belangrijk blijft de uitvoering van het PRUP van 2009 in het Rivierenhof, waarbij we sterk investeren in de accommodatie voor de aanwezige sportclubs zodat die er in de toekomst nog kunnen blijven.

Zoals gezegd komen er in 2018 heel wat investeringen aan in de domeinen. Na de speeltuin in het Hof van Leysen, in de Averegeten, in het Vrijbroekpark, komt ook in het Rivierenhof een nieuwe speeltuin. In het Prinsenspark komt een nieuw dienstgebouw. In de Nekker wordt de tweede fase van de sporthal afgewerkt. In het Zilvermeer - en ik nodig u meteen al uit - komt een heel spectaculaire zipline. Dat zijn een aantal licht dalende kabels waarmee je al roetsjend doorheen de recreatiezone gaat, en zelfs over het water en tussen de boomtoppen kan vliegen. Ik ga proberen de deputatie warm te krijgen om dat in te roetsjen. Ik verheug mij op de foto's.

In het Vrijbroekpark zal ook nog werk gemaakt worden van de ontsluiting van de nieuw aangekochte gedeelten in het noorden van het park.

Voorzitter, dat was het wat de tussenkomst van mijnentwege betreft, en ik kijk uit naar de tussenkomsten van de raadsleden.

Alvast dankt u wel.

VOORZITTER.- Dank u wel, gedeputeerde De Haes. U bent een voorbeeld, want u hebt maar 8 minuten gesproken.

De heer Geudens heeft het woord.

De heer GEUDENS.- Collega's,

Ik zal het proberen in minder dan 8 minuten te doen.

VOORZITTER.- U hebt er ook maar 5!

De heer GEUDENS.- Ik wil het even hebben over het Rivierenhof, provinciaal domein sedert 1921, en zeker, met goed 1 miljoen bezoekers per jaar, één van de grote troeven van het provinciebestuur.

Met ruim 130 ha het grootste park uit de stad Antwerpen en een veelheid aan sportclubs, het openluchttheater, vlakbij het kasteel Sterckshof, prachtige vijvers, de rozentuin, schitterende decors waar de impressionisten, en zeker Monet, hun hart hadden kunnen ophalen.

Hoe kan het mooiste park van deze provincie ook het mooiste park van ons land worden zeg maar?

Mijn overwegingen en vragen:

- Het Rivierenhof is een stadspark, geen natuurgebied alhoewel er heel wat zeldzame beestjes en planten hun thuis vinden. Wanneer ik doorheen het park wandel, dat gebeurt bijna dagelijks, of loop maakt het zien van een mooie eekhoorn of de vlucht van een grote

vogel mijn dag goed. Ik vraag me af of dat nog beter kan qua fauna en flora? Er is ooit een zwarte zwaan geweest. Dat was zeker en vast aantrekkelijk voor de bezoekers, maar die is door een vos doodgebeten. Dus ik weet niet of we die oefening opnieuw moeten doen.

- Sport kunnen bekijken of ploegsport kunnen beoefenen te midden van het groen is een prachtige beleving. Ik heb dat vroeger als actieve korfballer en voetballer vaak ervaren. Dit bestuur heeft ervoor gekozen om sport naar de rand te verwijzen, zodat de clubs daar een mooie thuis krijgen. Toch hoop ik dat er momenten blijven dat we sport IN het stadspark mogen beleven.

- Waarom niet kiezen voor een sporthotel, een jeugdverblijf in deze prachtige omgeving, zoals heel wat groene sites dat hebben? Anderzijds was het kasteel Rivierenhof zelf een hotel lang geleden. Iemand uit mijn buurt, op nauwelijks 1 km er vandaan ging er zelfs jaarlijks op verlof en verbleef in het hotel. Daarna, onder meer omwille van brandweernormen, is die hotelfunctie afgeschaft. Nochtans blijf ik het een mooi idee vinden, ondanks de beperkingen, om toch enkele hotelkamers opnieuw te voorzien in het kasteel Rivierenhof. Bijvoorbeeld voor een pas getrouwd koppel, een belangrijke gast uit het buitenland, zou het toch meer allure geven.

- De verkeerstuin had niet veel toekomst meer vermits kinderen vandaag de dag beter worden voorbereid in real time in het echte verkeer. Neemt niet weg dat de huidige recreatieve verkeerstuin druk bezocht wordt. In die toestand behouden maar beter onderhouden zou zeker een meerwaarde zijn.

- Prachtig gewoon zijn de kunstwerken in het park. Vroeger was het wat aarzelend en vrij traditioneel, de laatste jaren vernieuwend. Misschien op weg om een tweede Middelheim te worden? Ik hoop in ieder geval dat we op die ingeslagen weg verder gaan.

- Het allerbelangrijkste echter voor het park zou een ondertunneling van de E313 zijn. Het kan niet ontkend worden dat die voortdurend hoorbaar aanwezig is in een aanzienlijk deel van het Rivierenhof. Als bestuur pleiten we er best en met de meeste aandrang voor om bij de overkapping van de ring ook een tunneloplossing voor de autostrade te voorzien, over een lengte van 1 km. Hierdoor zou het park in omvang én aan belang winnen.

Collega's,

Het Rivierenhof voldoet precies aan de wijze woorden over de provincie van hoofdgedeputeerde Luk Lemmens die ik citeerde eergisteren, en waarvan ik vroeg die tekst in steen te beitelen. Die steen in het park een plaats geven zou prachtig zijn.

Ik wil ook nog iets toegeven, een stedeling doet dat niet zo vaak. Voor zover ik weet hebben we nooit een stedeling gehad als gedeputeerde voor park, en ook nog nooit een vrouw. Maar er is altijd heel goed werk verricht met grote ambities. Waarmee ik alleen maar wil zeggen, mijnheer de gedeputeerde, Jan, de lat ligt hoog.

VOORZITTER.- De heer Cuyt heeft het woord.

De heer CUYT.- Mijnheer de voorzitter, mevrouw de gouverneur, collega's,

Het provinciaal domein d'Ursel, een voorbeeld van gedegen provinciaal beleid, is wel niet het mooiste domein maar wel het mooiste kasteel.

De oorsprong van het domein dateert uit de 16de eeuw en de familie d'Ursel had dit reeds in eigendom omstreeks het jaar 1608.

Antonin d'Ursel, de negende hertog, bewoonde het kasteel tot het op 12 december 1973 verkocht werd aan de gemeente Hingene, en het bosgoed Den Hinck kwam toen in particulier bezit.

Het kasteel en zijn tuinen worden met de gemeentefusies van 1976 overgedragen aan de gemeente Bornem om nog datzelfde jaar eigendom te worden van de Belgische Staat.

In de jaren 1980 wordt het voormalige neerhof en dienstgebouw voor het personeel van het kasteel gerestaureerd tot jeugdvakantiecentrum. Sindsdien valt het onder het beheer van het Centrum voor Jeugdtoerisme vzw. Sindsdien biedt het Laathof jaarlijks onderdak aan meer dan 6000 vakantiegangers. De meerderheid hiervan valt in de leeftijdsgroep 14 tot 18 jaar.

In 1983 kocht de Vlaamse Gemeenschap het paviljoen De Notelaer aan en werd het uitgebouwd als toeristisch-recreatief onthaalcentrum van de Schelde. Velen van jullie kennen dit gebouw uit de televisieserie 'Stille waters' als het huis van Vorlat.

Met een BPA in 1989 kreeg het domein d'Ursel de nodige bescherming.

In 1994 koopt de Provincie Antwerpen het kasteel en het park aan. Voordeel hiervan: het parkbos De Hinck werd ogenblikkelijk opengesteld voor de bewoners.

Vanaf de aankoop door de provincie Antwerpen wordt het beheer geregeld door een samenwerkingsprotocol tussen de provincie en de gemeente Bornem. In 1999 heeft ons bestuur wel de kasteelwallen geruimd, wat een serieuze kost was. Tot 2003 kocht de provincie regelmatig stukjes grond bij, die in handen waren van particulieren. Het laatste perceel dat deel uitmaakt van het natuurgebied werd echter pas in 2014 provinciale eigendom.

In 2000 werden het landschap rond het paviljoen, kasteel en het domein beschermd en in 2002 werd een beheerplan voor het domein opgemaakt. De meeste maatregelen uit dit plan zijn inmiddels uitgevoerd.

Na een archeologisch onderzoek startte de ruwbouwrestauratie van het kasteel. Het kasteel werd water- en winddicht gemaakt en de gevel werd opnieuw in de 18e-eeuwse okergele kleur afgewerkt. Daarna werden de kelders en het gelijkvloers gerestaureerd en in 2004 in gebruik genomen. In het voorjaar van 2007 werden de Chinese interieurdecoratie en de eerste katoenen wandbespanningen teruggeplaatst en in september van dat jaar volgde de opening van de voormalige appartementen op de eerste verdieping. De interieurrestauratie van de tweede verdieping startte in het voorjaar van 2010 .

Collega's, van 1995 tot 2012 heeft ons provinciebestuur, weliswaar met de steun van voormalig eigenaar, nl. de Vlaamse overheid, het kasteel helemaal in ere hersteld. Zij deed dit zelfs zo goed dat diezelfde Vlaamse overheid deze renovatie bekroonde met de Monumentenprijs 2014. Zowat alle media berichtten hierover en duizenden bezoekers kwamen op de Open Monumentendag afgezakt naar Hingene-Bornem, bezoekers die meestal voor het eerst naar het kasteel kwamen kijken .

Parallel met de werken in het kasteel ondergingen ook het poortgebouw aan de Vleminckxstraat en de Sint-Benedictuskapel op de hoek van de Kleine Hinckstraat in 2010 en 2011 een grondige restauratie samen met de monumentale poorten.

In 2014- 2015 werd eveneens de historische fruitmuur hersteld.

Voor de restauratie van het schildersatelier, die momenteel in volle gang is, werden ondertussen de nodige middelen voorzien om ook dit tot een goed einde te brengen. Dit gebouw dateert uit 1888 en verkeerde ook in een vervallen toestand. Na restauratie zal dit een stijlvolle vakantiewoning worden. Toch even vermelden dat voor de inrichting door het kasteel zelf middelen werden bijeengebracht. Als fundraising werden twee bieren gebrouwen en verkocht. Samen goed voor een opbrengst van 50.000 EUR. Het is jammer dat de totaal vervallen boswachterswoning niet kon worden heropgebouwd, maar op die plaats komt nu een werkzone voor het beheer en onderhoud van het park.

Collega's, een bijzonder woord van dank wil ik richten tot de huidige en voorgaande deputatieleden, het personeel en de vele vrijwilligers van Hingene-Bornem en omstreken. De inwoners van Hingene zijn zo trots op 'HUN' kasteel. Je kan dit perfect ervaren door volgend jaar eens langs te komen tijdens de tweejaarlijkse kasteelfeesten.

Velen onder u zullen ook al wel eens een bezoek hebben gebracht aan één of andere tentoonstelling die het kasteel op de kaart hebben gezet. Ik denk hierbij vooral aan 'SWEET 18' een tentoonstelling in 2015 van hedendaagse kunst, mode en design geïnspireerd door de 18de eeuw. Ook 'The Beauty of the Beast, dierenkunst van oude en nieuwe meesters' van dit jaar lokte massaal veel bezoekers.

Naar de toekomst toe dringen er zich investeringen op naar de verdere verbetering van het onderhoud van het park. De parking loopt regelmatig onder water en is niet verlicht. De toegangs- en wandelwegen zijn in slechte staat en ondanks reeds heel wat inspanningen blijft er veel achterstallig onderhoud weg te werken.

Het is dan ook nodig om te investeren in het park zelf en een inhaalbeweging te doen om dit domein op dezelfde hoogte te brengen van onze andere parken en domeinen. Uiteraard zal dit ook een uitbreiding betekenen van het team. Ook een betere begeleiding en rekrutering van de vele vrijwilligers dringt zich op. Als bestuur zijn we terecht fier op dit domein, maar waarom communiceren we dit niet beter? Een verwijzing naar de provincie in de bewegwijzering lijkt mij een minimum.

Kortom, collega's, er is een enorme weg afgelegd maar er is in de toekomst nog werk aan de winkel.

Dank u wel.

VOORZITTER.- De heer Claessen heeft het woord.

De heer CLAESSEN.- Ik heb nog een klein vraagje in verband met het Rivierenhof. In het provinciaal ruimtelijke uitvoeringsplan staat dat de Hooftvunderlei, de straat die Deurne-Zuid met Deurne-Noord verbindt, gereduceerd wordt tot een parkweg.

Heeft de deputatie nog deze intentie? En zo ja, wanneer is de omvorming gepland?

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- Onze fractie heeft hier geen speciale interventie over voorbereid. Wij hebben dat in de loop van het jaar bij concrete projecten van dit domein en departement wel al gedaan. Maar ik wil toch zeggen dat het niet toevallig is, wanneer ik in mijn algemene speech de provinciale initiatieven heb opgesomd die sterk blijven presteren sinds decennia, op de eerste plaats de groendomeinen kwamen. Vandaar onze dank aan de verantwoordelijken, het departementshoofd, de medewerkers, en de gedeputeerden die er ook aan bijdragen.

VOORZITTER.- De heer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Mevrouw de gouverneur, mijnheer de voorzitter, collega's,

Reeds een paar jaar geleden heb ik hier in de provincieraad een pleidooi gehouden voor het medegebruik van onze provinciale recreatiedomeinen door lokale actoren en het lokaal verenigingsleven. Als voorbeeld uit mijn eigen regio heb ik het provinciaal domein Zilvermeer aangehaald, dat - en daar zijn we heel blij mee - beschikt over een prachtige sport en recreatie-infrastructuur. Ik ben ook heel blij met de aankondiging van de gedeputeerde om de 'zipline' te installeren en feestelijk te openen. Misschien is het raadzaam om niet allemaal te samen in die zip te gaan, kwestie van het risico van onbestuurbaarheid van de provincie niet te groot te maken.

Heel wat organisaties deden in het verleden een beroep op het Zilvermeer om hun organisatie daar te laten doorgaan. Eén van de organisaties die in het verleden regelmatig samenwerkte met het Zilvermeer was de VZW Zuid-Kempense Pijl. Deze VZW organiseert reeds vele jaren de Zuid-Kempense Pijl, een officiële wielervedstrijd voor elite zonder contract met een internationale reputatie. De organisatie deed in het verleden een beroep op het provinciebestuur om op het Zilvermeer deze wedstrijd te laten starten, het rennerspark te huisvesten, en een 250-tal VIP's op te vangen in de horeca. Ook het gemeentebestuur is medeorganisator van deze wedstrijd. Zo wordt er door hen logistieke en organisatorische steun geleverd.

De VZW Zuid-Kempense pijl organiseerde echter nog meer wielerevenementen op het Zilvermeer. Zo was het Zilvermeer meermaals de thuisbasis voor "Boonen & Friends" een veldrit onder het peterschap van Tom Boonen. Dit evenement werd jaarlijks bijgewoond door niet minder dan 3.000 bezoekers. De opbrengst ging steeds naar het goede doel, waaronder "Move to Improve". Mede door de opbrengst van Boonen & Friends heeft men een leerstoel kunnen bekomen om extra onderzoek te doen naar kinderen met neuromotorische bewegingsproblemen, dit alles dankzij de inzet van een pak vrijwilligers bij de afgelopen zeven organisaties.

Ook "Tom says thanks", het afscheid van wielerman Tom Boonen werd mede door de VZW Zuid-Kempense pijl in het voorjaar van 2017 georganiseerd. Dit evenement werd

door 7 à 8.000 toeschouwers bijgewoond en was goed voor een twee uur durende live-uitzending op TV.

Ik hoef u dus niet te vertellen dat de media-aandacht van al deze evenementen telkens prachtige publiciteit was voor provinciaal domein Zilvermeer. Bovendien gaan al deze sportevenementen door in de winter, zeg maar het "stille" seizoen voor het recreatiedomein, wat het organisatorisch voor het domein toch iets makkelijker maakt om de organisatie te faciliteren.

Recentelijk heeft de VZW de datum voor de organisatie van de "Zuid-Kempense Pijl" voor de editie 2018 vastgelegd op 18 maart. Na contactname met het provinciebestuur werd hen tot hun grote verbazing geweigerd om deze wedstrijd te laten starten op het domein. Blijkbaar liggen een aantal meningsverschillen tussen de VZW en het Zilvermeer aan de basis van deze beslissing.

Ik wil hier duidelijk stellen dat ik hier geen partij wil in trekken en beseft dat waar mensen samenwerken, er uiteraard meningsverschillen kunnen ontstaan. Ik wil hier dan ook niet ingaan op dit meningsverschil, maar ik meen dat ik namens meer dan honderd meewerkende vrijwilligers van VZW Zuid-Kempense Pijl en duizenden sportliefhebbers uit de regio duidelijk mag stellen dat deze beslissing wordt betreurd. Het bestuur en de vrijwilligers worden door deze beslissing gedemotiveerd voor hun jarenlange tomeloze inzet. Bovendien zou deze beslissing genomen zijn voor de volgende drie jaar. De VZW zou met andere woorden gedurende de volgende drie jaar geen enkel evenement meer mogen organiseren op het Zilvermeer.

Om bovenstaande redenen heb ik een aantal vragen bij deze beslissing, toch naar aanleiding van het bespreken van de dotatie ook van het Zilvermeer hier vandaag.

1. Is de deputatie op de hoogte van deze beslissing? Zo ja, steunt men deze beslissing?
2. Is de deputatie of de bevoegde gedeputeerde van oordeel dat bovenstaande evenementen een meerwaarde betekenen voor het Zilvermeer?
3. Is de bevoegde gedeputeerde van oordeel dat hij hier een bemiddelende rol kan vervullen tussen het provinciebestuur en de VZW Zuid-Kempense Pijl?

Dank u.

VOORZITTER.- De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Voorzitter, ik spring een beetje van de hak op de tak, maar ik vermoed dat alles wel aan bod zal komen zo dadelijk.

Ik wou nog een opmerking maken over rampenmanagement, wat ik gezien heb in de presentatie van mijnheer De Haes.

Het verbaast mij een beetje dat we de expertise van de UA en onze eigen app daarvoor niet gebruiken. Ik ben natuurlijk blij met dat internationaal rampenmanagement van VUB en KU Leuven, maar aan de UA hebben wij, met steun van de provincie, ooit een Interreg-programma uitgewerkt dat heel sterk op veiligheid en management focust. Dus

alle expertise is hier in onze stad ook aanwezig. Ik zou er voor pleiten om in de toekomst daar ook gebruik van te maken.

VOORZITTER.- De heer De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Wat betreft de domeinen zie ik dat de tussenkomsten mooi verdeeld zijn tussen Antwerpen, Mechelen en de Kempen.

Op de laatste vraag, wat betreft het rampenmanagement, kan ik heel eenvoudig antwoorden. Het is de bedoeling om ook UA daar mee in te betrekken.

De tussenkomst van mijnheer Geudens.

Ik denk dat uw tussenkomst al doorgebriefd is tot in Deurne, want we kregen vandaag al een heel mooie mail. "Gisteren tijdens mijn wandeling trof ik alle wandel- en fietspaden in het domein prima opgeruimd. Proficiat." Dus ik denk dat ze wisten dat u ging interveniëren. Uw appreciatie voor het Rivierenhof, mijnheer Geudens, doet ons uiteraard veel plezier. Ik ben er ook van overtuigd dat veel bezoekers van het park er echt wel graag komen en er mooie momenten beleven. Ik ben dan weliswaar geen gedeputeerde van 't stad', maar ik heb als raadslid en ook tijdens mijn eerste dagen als gedeputeerde het Rivierenhof wel beter leren kennen. Sta mij toe een kleine anekdote te vertellen. Onlangs ben ik nog gewezen op het feit dat ik daar als kind ook veel gespeeld heb. Ik kwam Kris Peeters tegen in het Vlaams parlement, en hij informeerde naar mijn deputé-schap, en toen hebben we lang gebabbeld over het Rivierenhof. Voor alle duidelijkheid, Kris Peeters is mijn neef uit Deurne, het gebeurt in de beste families, niet dé Kris Peeters maar wel diegene waar ik op familiefeestjes mee samen zat. Ik ben ooit de horloge van mijn plechtige communie tijdelijk verloren geweest in het Rivierenhof, maar we hebben ze teruggevonden.

U begrijpt dat ik niet zal nalaten mijn schouders onder die projecten te zetten in uw park. Het klopt dat het Rivierenhof een unieke ligging, grootte, en polyvalent karakter heeft, en een domein is waar echt nog heel wat mogelijkheden zijn. Het is geen natuurgebied as such, maar het herbergt toch wel veel mooie stukjes natuur. Er is zachte recreatie, botanische collecties, sport en educatie. Dat zijn allemaal belangrijke onderdelen van de werking van het domein. Inderdaad, in het verleden waren er zwarte zwanen. De bekendste zwarte zwaan was zwarte Lisa. Ik denk dat het toch een mogelijkheid moet zijn - we kunnen dat onderzoeken - om daar ooit nog zwarte zwanen uit te zetten. Ik weet niet of dit met de intrede van de witte kassa allemaal nog kan.

Wat de sport betreft hebben we inderdaad gekozen om de hardere sportinfrastructuur met clubhuizen naar de westelijke en oostelijke kop van het park te brengen, zoals dat in het PRUP Rivierenhof is voorgeschreven. Het is dichtbij de parking en goed bereikbaar, maar, en dat is ook niet onbelangrijk, het geeft ook meer mogelijkheden zoals bijvoorbeeld het kunstgras dat in het centrum van het park niet mogelijk was.

Door de nieuwe ontwikkeling aan de westelijke kop zal deze zone ook veel aantrekkelijker worden. We vermoeden dat de bezoekers dat dan ook meer zullen gaan gebruiken. Er kan ook vrij gesport worden. Heel succesvol is het vrij recent gerealiseerde loopparcours en het multifunctioneel sportveldje voor voetbal en basket.

U weet dat ik de horeca genegen ben, maar om zo meteen terug een hotelfunctie te gaan onderbrengen in het Rivierenhof daarvan denk ik dat het geen evidentie is. Er is nu een goed draaiende horecazaak, en het zal hopelijk voorlopig zo blijven.

De verkeerstuin zal ook blijven zoals hij is. Hij wordt goed onderhouden, ondanks sommige andere geruchten daarrond, en hij wordt ook vrij veel gebruikt door alle kinderen.

Kunstwerken in het park is niet zoals kunstwerken op een fietsostrade, want dan heb je het over bruggen of sluizen in een kanaal. Wat de kunstwerken betreft gaan we een goede samenwerking aan met de Vlaamse kunstenaars, zodat we regelmatig iets nieuws kunnen brengen. Dat blijft dus zeker doorlopen.

Maar uw belangrijkste punt, de geluidshinder en de uitbreidingspotenties van het Rivierenhof, zou inderdaad een meerwaarde zijn moesten we de E313 onder de grond krijgen. Ik weet echter niet wie er het eerst onder de grond zal liggen, wij of de E313? De overkapping van de ring geeft zeker toekomstmuziek en mogelijkheden, maar ik denk dat we die moeten bekijken als het zover is.

Als gedeputeerde voor recreatie en groendomeinen zal ik mij zeker mee inzetten voor de realisatie van deze aandachtspunten.

Wat de tussenkomst van mijnheer Cuyt betreft treed ik u bij waar u eindigt, met te stellen dat er een enorme weg is afgelegd, maar dat er in de toekomst nog heel veel werk aan de winkel is.

Ik ken het domein d'Ursel ook al heel lang, en misschien opnieuw een kleine anekdote. Vroeger bij mijn grootvader, en later bij mijn ouders hing er zo'n stenen schotel. Een aardewerken schotel die de overdracht symboliseerde van de Heerlijkheid Heist van de heren van Schetz naar de heren van d'Ursel. Heist-op-den-Berg viel onder het gezag van de adellijke familie van d'Ursel tot aan de Franse Revolutie. Toen zijn wij een beetje anders georganiseerd geworden. Ik heb het domein ook leren kennen toen ik er kwam wanneer een schoolvriendin van mijn oudste zus een café opende in Hingene, d'Oude Poort, u wel gekend vermoed ik.

Mijn collega, Luk Lemmens, was tijdens deze legislatuur bevoegd voor het kasteel, en heeft samen met de provinciediensten heel hard ingezet op het gebruik en het behoud van het domein. Een aantal van de punten die u aanhaalt zijn ook al in het voorbije jaar sterk aangehaald en beslist door gedeputeerde Luk Lemmens. Wat personeel betreft bijvoorbeeld, is er in november al 0,3 VTE extra toegekend op de werkingsmiddelen. Volgend jaar wordt de job van parkbeheerder opgenomen in het personeelsbestand van het kasteel, eveneens op onze werkingsmiddelen. Wat het onderhoud betreft is de inrichting van de werkzone al goedgekeurd in oktober, en er zijn gesprekken gestart met de gemeente Bornem om extra garages en ateliers in erfpacht te nemen.

Een ander punt dat u aanhaalt is het onderhoud van de historische site. Dat is niet onbelangrijk. Dat wordt ook in 2018 aangepakt. Er zijn onderhoudswerken gepland aan het dak van het kasteel, en de oevers van de walgrachten zullen worden verstevigd.

Wat de promotie betreft denken we ook verder mee na over een mogelijke samenwerking, zoals met Toerisme Vlaanderen. Alle initiatieven die het toeristisch hefboomproject van de kastelen langs de Schelde met zich meebrengen dienen nog verder onderzocht, zodat ze een optimalisatie kunnen zijn voor toegangswegen, wandelwegen, en zeker voor de signalisatie op en rond het domein.

Naar de toekomst toe, en zonder uitspraak te willen doen van een volgend bestuur, denk ik dat er op basis van de huidige dynamiek, en in een nieuwe legislatuur ongetwijfeld zal worden nagedacht over een structurele personeelsuitbreiding, bijvoorbeeld met respect voor de vrijwilligers, een extra staffunctie, of coördinatie van de vrijwilligers, en voor investeringen in het park om het achterstallig onderhoud weg te werken. Ik ben er ook van overtuigd dat het kasteel, en al diegenen die zich ervoor ingezet hebben, dit echt verdienen zodat de inspanningen in de toekomst worden verdergezet.

Mijnheer Claessens, de omvorming van de straat tot parkweg is voor zover ik weet nu nog geen prioriteit, en is de eerste afwerking rond de sportclubs aan de orde. We moeten ook nog overleggen met de stad Antwerpen, en dan vermoed ik dat het nog wel enkele jaren zal duren. We zullen dat verder opvolgen en zien wat het naar de toekomst geeft.

Mijnheer Schoofs, u hebt vier vragen gesteld. Ik zou er mij gemakkelijk kunnen van afmaken en zeggen: viermaal ja. Maar ik ga iets verder.

Het Zilvermeer is inderdaad een toplocatie voor evenementen. We moeten daar niet flauw over doen. Al die evenementen geven een meerwaarde aan het Zilvermeer, zowel qua promotie als qua beleving. Wat de organisatie van zulke evenementen betreft is de provincie altijd mede verantwoordelijk voor de goede organisatie, zowel voor en achter de schermen. De beslissing die nu genomen was heeft te maken, en ik wil het niet uitvergroten, met wat ik zou noemen 'ruis' op de operationele samenwerking. Het is een overwogen beslissing, maar die zal ons leiden tot betere afspraken naar de toekomst, zowel intern in onze eigen rangen, als bij de organisator. Als die afspraken er zijn zie ik geen reden waarom de Kempense Pijl niet opnieuw van start zou kunnen gaan in het Zilvermeer. Het is mijn bedoeling om vooral niet met stenen naar elkaar te beginnen gooien, maar wel om de kiezeltjes uit de schoenen te halen. Op korte termijn willen we graag de Pijl weer verwelkomen, en ik wil daar zeker mijn rol toe opnemen, ook met het oog op het respect voor alle vrijwilligers die er aan de slag zijn. De uitnodiging om de betrokken organisator en de mensen van het Zilvermeer samen aan tafel te zetten is al vertrokken. We zullen daar op heel korte termijn werk van maken.

VOORZITTER.- De heer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Gedeputeerde, ik ben heel blij met uw reactie. Ik vind het zeer goed dat u als nieuwe gedeputeerde uw verantwoordelijkheid opneemt en bemiddeling wil organiseren. Want ik denk dat het belangrijk is dat een dergelijk kiezeltje niet in de schoen blijft zitten. Ik heb daarstraks al uitvoerig aangehaald dat het om heel wat mensen gaat die daarbij betrokken zijn. Het is ook voor de uitstraling van het Zilvermeer absoluut een meerwaarde. Maar ik geef toe dat het voor de ruis die er op de lijn zit, het aan u is, in samenspraak met het APB, om daar terug een heldere communicatie van te maken en een goede samenwerking.

Alvast bedankt.

VOORZITTER.- De heer Geudens heeft het woord.

De heer GEUDENS.- Ook van mijn kant hartelijk dank voor uw tussenkomst. Inderdaad, zoals daarstraks ook gesteld, de groendomeinen en recreatiecentra op zich zijn al bijna genoeg argumentatie voor het bestaan van de provincie. Het zijn namelijk domeinen die te groot zijn vaak voor individuele gemeenten, en vanuit federaal of gewestelijk niveau bekeken misschien iets te klein. Dus die provinciedomeinen zijn naar mijn gevoel echt wel op schaal provincie. Ik hoop, gedeputeerde, en ik ben er zeker van dat u daar ook nog een tandje zult bijsteken.
Dank u wel.

VOORZITTER.- Ik stel voor de agendapunten 7/1 en 7/4 met één stemming af te handelen. De raad stemt ermee in.

Nr. 7/1 van de agenda

**APB Provinciaal Recreatiedomein De Schorre. Budget 2018 en
meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.**
Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Recreatiedomein De Schorre goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

Overeenkomstig de statuten heeft het autonoom provinciebedrijf als missie "Het ontwikkelen en promoten van een laagdrempelig, kwaliteitsvol en bovenlokaal vrijetijdsaanbod".

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt:

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen;
- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen;
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet.

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zijn digitaal toegevoegd.

Voor 2018 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 25,4 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het autonoom provinciebedrijf uitkeert om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt voor 2018 1.881.792 EUR.

In het meerjarenplan is voor het jaar 2019 een bedrag van 1.931.896 EUR als dotatie ingeschreven en voor het jaar 2020 een bedrag van 1.970.534 EUR.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 9 november 2017.

Het ontwerp van het budget 2018 en van het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur van het APB goedgekeurd op 23 november 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 26 september 2013 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Recreatiedomein De Schorre;

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Recreatiedomein De Schorre;

Gelet op de goedkeuring van het budget 2018 en het meerjarenplan 2019-2020 door de raad van bestuur van het APB Provinciaal Recreatiedomein De Schorre in zitting van 23 november 2017;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Recreatiedomein De Schorre voor het uitvoeren van zijn budget 2018 een dotatie van 1.881.792 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Recreatiedomein De Schorre.

Artikel 3:

Goedgekeurd wordt het budget 2018 van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Recreatiedomein De Schorre.

Bijlagen:

- Meerjarenplan 2019-2020
- Budget 2018

VOORZITTER.- *Mevrouw Naert heeft het woord.*

Mevrouw NAERT.- Gelieve een onthouding te noteren voor onze fractie bij punt 7/1.

Nr. 7/2 van de agenda

**APB Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer. Budget 2018 en
meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

Overeenkomstig de beleidsnota heeft het autonoom provinciebedrijf als missie: "Het ontwikkelen en promoten van een laagdrempelig, kwaliteitsvol en bovenlokaal vrijetijdsaanbod".

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt:

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen;
- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen;
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet.

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zijn digitaal toegevoegd.

Voor 2018 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 82 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het autonoom provinciebedrijf uitkeert om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt voor 2018 3.897.732 EUR.

In het meerjarenplan is voor het jaar 2019 een bedrag van 4.002.718 EUR als dotatie ingeschreven en voor het jaar 2020 een bedrag van 4.082.772 EUR.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 9 november 2017.

Het ontwerp van het budget 2018 en van het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur van het APB goedgekeurd op 23 november 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 26 september 2013 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer;

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer;

Gelet op de goedkeuring van het budget 2018 en het meerjarenplan 2019-2020 door de raad van bestuur van het APB Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer in zitting van 23 november 2017;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer voor het uitvoeren van zijn budget 2018 een dotatie van 3.897.732 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer.

Artikel 3:

Goedgekeurd wordt het budget 2018 van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer.

Bijlagen:

- Meerjarenplan 2019-2020
- Budget 2018

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Nr. 7/3 van de agenda

**Evap Provinciaal Sport- en Recreatiecentrum De Nekker vzw.
Budget 2018 en meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 22 november 2012 de oprichting van het extern verzelfstandigd agentschap "Provinciaal Sport- en Recreatiecentrum De Nekker" goedgekeurd. Dit agentschap werd met ingang van 1 januari 2013 operationeel.

Overeenkomstig de statuten heeft het extern verzelfstandigd agentschap als missie:

- versterken van het betaalbaar en kwaliteitsvol aanbod aan recreatieve, verblijfs- en sportieve accommodatie binnen de recreatiedomeinen van de provincie Antwerpen met de bedoeling de belevings- en amusementswaarde van zowel de dag- als de verblijfrecreanten op te drijven;

- versterken van de provinciale entiteit van de eigen recreatie- en groendomeinen rekening houdende per locatie met het regionale profiel en de lokale fysieke potenties en mogelijke samenwerkingsverbanden.

Artikel 7 van de samenwerkingsovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt:

- Het meerjarenplan van het EVAP met doelstellingen en actieplannen;
- Het budget van het EVAP met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen;
- Het organogram van het EVAP vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet.

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zijn digitaal toegevoegd.

Voor 2018 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 82,5 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het agentschap uitkeert om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt voor 2018 2.902.216,00 EUR.

In het meerjarenplan is voor het jaar 2019 een bedrag van 2.959.460,00 EUR als dotatie ingeschreven en voor het jaar 2020 een bedrag van 3.018.648,00 EUR.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 9 november 2017.

Het ontwerp van het budget 2018 en van het meerjarenplan 2019-2020 van het agentschap werden door de algemene vergadering van de vzw goedgekeurd op 20 november 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 238 tot 240bis van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 22 november 2012 houdende goedkeuring van de statuten van het extern verzelfstandigd agentschap "Provinciaal Sport- en Recreatiecentrum De Nekker";

Gelet op de samenwerkingsovereenkomst met het EVAP Provinciaal Sport- en Recreatiecentrum De Nekker vzw;

Gelet op de goedkeuring van het budget 2018 en het meerjarenplan 2019-2020 door de algemene vergadering van de vzw Provinciaal Sport- en Recreatiecentrum De Nekker in zitting van 20 november 2017;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm Provinciaal Sport- en Recreatiecentrum De Nekker vzw voor het uitvoeren van zijn budget 2018 een dotatie van 2.902.216,00 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2019-2020 van het EVAP Provinciaal Sport- en Recreatiecentrum De Nekker vzw.

Artikel 3:

Goedgekeurd wordt het budget 2018 van het EVAP Provinciaal Sport- en Recreatiecentrum De Nekker vzw.

Bijlagen:

- Meerjarenplan 2019-2020
- Budget 2018

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Nr. 7/4 van de agenda

**Evap Arboretum Kalmthout vzw. Budget 2018 en
meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 22 november 2012 de oprichting van het extern verzelfstandigd agentschap "Arboretum Kalmthout vzw" goedgekeurd. Dit agentschap werd met ingang van 1 januari 2013 operationeel.

Overeenkomstig de statuten heeft het extern verzelfstandigd agentschap als missie:

- versterken van de provinciale identiteit van de eigen recreatie- en groendomeinen rekening houdende per locatie met het regionale profiel en de lokale fysieke potenties en mogelijke samenwerkingsverbanden;
- verhogen van een gevarieerd en complementair aanbod aan provinciale groendomeinen ten behoeve van meer mogelijkheden tot natuurrecreatie, rekening houdend met doelgroepen, regionale indeling en de mate van recreatiedruk;
- verbeteren van de kwaliteit van het beheer van het levend erfgoed enerzijds ter bescherming en verdere uitbreiding van dit erfgoed en anderzijds om de uitstraling van de provinciale groendomeinen verder te versterken.

Artikel 7 van de samenwerkingsovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt:

- Het meerjarenplan van het EVAP met doelstellingen en actieplannen;

- Het budget van het EVAP met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen;
- Het organogram van het EVAP vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet.

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zijn digitaal toegevoegd.

Voor 2018 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 14,35 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het agentschap uitkeert om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt voor 2018 380.724,00 EUR.

In het meerjarenplan is voor het jaar 2019 een bedrag van 387.384,00 EUR als dotatie ingeschreven en voor het jaar 2020 een bedrag van 395.132,00 EUR.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 9 november 2017.

Het ontwerp van het budget 2018 en van het meerjarenplan 2019-2020 van het agentschap werden door de algemene vergadering van de vzw goedgekeurd op 23 oktober 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 238 tot 240bis van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 22 november 2012 houdende goedkeuring van de statuten van het extern verzelfstandigd agentschap "Arboretum Kalmthout vzw";

Gelet op de samenwerkingsovereenkomst met het EVAP Arboretum Kalmthout vzw;

Gelet op de goedkeuring van het budget 2018 en het meerjarenplan 2019-2020 door de algemene vergadering van de vzw Arboretum Kalmthout in zitting van 23 oktober 2017;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm Arboretum Kalmthout vzw voor het uitvoeren van zijn budget 2018 een dotatie van 380.724,00 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2019-2020 van het EVAP Arboretum Kalmthout vzw.

Artikel 3:

Goedgekeurd wordt het budget 2018 van het EVAP Arboretum Kalmthout vzw.

Bijlagen:

- Meerjarenplan 2019-2020
- Budget 2018

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik de punten 7/1 tot en met 7/4 samen voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

62 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

53 leden hebben ja gestemd;

9 leden hebben zich onthouden.

De agendapunten 7/1, 7/2, 7/3 en 7/4 worden goedgekeurd met 53 stemmen ja, bij 9 onthoudingen.

Nr. 7/5 van de agenda

**Toegestane subsidies. Subsidie aan Kempens Landschap vzw.
Financieel en werkingsverslag 2016. Kennisname.**

Verslag van de deputatie

Door de Algemene Vergadering van de vzw Kempens Landschap werd op 17 maart 2017 het financieel verslag over 2016 goedgekeurd.

Het boekjaar sluit af met een positief resultaat van 580.911,51 EUR. Na aftrek van de financiële kosten (hoofdzakelijk interesten op leningen aangegaan om patrimonium te verwerven) en opbrengsten, eindigt het boekjaar met een positief resultaat van 401.112,89 EUR.

De kosten:

- Brutomarge (werkingsontvangsten min werkingskosten: handelsgoederen, grond- en hulpstoffen; diensten en diverse goederen) bedraagt: 1.813.117,78 EUR;
- Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen: 785.694,90 EUR;
- Afschrijvingen: 399.918,19 EUR.

Subsidie provincie: 2.171.043 EUR.

De balans sluit af met een totaal van 32.452.875,77 EUR waarvan 20.662.403,62 EUR netto boekwaarde van de vaste activa.

Het eigen vermogen bedraagt 18.276.750,73 EUR. Het totaal aan vreemd vermogen is 14.176.125,04 EUR.

In 2016 werd actief verder gewerkt aan volgende projecten:

- Landschapsproject 'de kolonies';
- Landschapsproject 'De Merode';
- Domein Roosendael te Sint-Katelijne-Waver;
- Spoorwegfort te Duffel;
- Kloosterdomein Franciscanessen te Wuustwezel;
- Militair Spoorlijntje Kapellen/Brasschaat;
- Paters Redemptoristen te Essen;
- Hof ter Linden te Edegem;
- Kasteelhoeve te Grobbendonk.

Het totale patrimonium van de vzw Kempens Landschap in eigendom, erfpacht, huur of akkoord bedraagt 1.013 Ha 94 a 19 ca.

De provinciale toelage in 2018 bedraagt 2.103.043 EUR. In het meerjarenbudget is voor 2019 2.145.261 EUR ingeschreven, in 2020 2.188.166 EUR.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 9 november 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op het verslag van de deputatie;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Kennis wordt genomen van het financieel en werkingsverslag 2016 van de vzw Kempens Landschap.

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.

Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

Sport

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- Daar voor zien wij op onze agenda nog staan 'Sport', met daarnaast een blinde vlek.

Wij hebben daarnet de laatste raad van bestuur van APB Sport gehad. Samen met andere collega's hebben wij de mensen bedankt die daar zoveel jaren lang het beste van zichzelf gegeven hebben. Wat de huidige legislatuur betreft weet iedereen dat de twee eerste jaren zeker geen honeymoon geweest zijn. Er was veel jobverlies. Mooie projecten zijn afgevoerd, zoals de overdekking van de BMX-piste in het Wielercentrum. Maar in dat ongunstige klimaat, voor een groot deel nog het gevolg van de vorige interne staatshervorming, hebben zij er allemaal toch het beste van proberen te maken. Zij zijn er

zeker in geslaagd van de G-sport in onze provincie vooruit te stuwen. Wij bedanken daarvoor het diensthoofd, alle medewerkers, en zeker ook de vorige gedeputeerde.

Van die APB Sport moet ik zeggen, met de vijf jaar ervaring die we daarin gehad hebben, dat het ons wel overtuigd heeft van het grote voordeel van een echte raad van bestuur. Daar kregen wij keer op keer tot in het detail, ook digitaal, tot het laagste niveau zich op alle uitgaven en inkomsten. Wat ook heel positief was, was de inbreng van mensen van het terrein. Dan denk ik vooral aan de vertegenwoordiger van de provinciale Sportraad. Dat waren altijd goed voorbereide adviezen, rapportering van hun bekommernissen. Dat was voor ons echt een richtsnoer. Zo'n mensen die er met hun neus opzitten, en vooral met hun hart erbij zijn, weten er tenslotte meer van dan de meesten van ons, als politici. Waarvoor ook onze dank.

Toerisme

Nr. 7/6 van de agenda

APB Toerisme provincie Antwerpen. Budget 2018 en meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 26 november 2015 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf Toerisme Provincie Antwerpen goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2018 operationeel.

Overeenkomstig de beleidsnota heeft het autonoom provinciebedrijf als missie: "Het bedrijf voert het provinciale toerismebeleid uit en treedt op als een toeristische bestemmingsorganisatie, met een uitgesproken economische doelstelling. Het bouwt aan een laagdrempelig, kwaliteitsvol en bovenlokaal vrijetijdsaanbod, een sterk en eigentijds imago voor de Antwerpse toeristische regio's en een ondernemerschap dat leidt tot een groeiende toeristische economie."

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt:

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen;
- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen;
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet.

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zijn digitaal toegevoegd.

Voor 2018 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 12,4 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het autonoom provinciebedrijf uitkeert om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt voor 2018 1.442.454,00 EUR.

In het meerjarenplan is voor het jaar 2019 een bedrag van 1.412.160,00 EUR als dotatie ingeschreven en voor het jaar 2020 een bedrag van 1.440.402,00 EUR.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 9 november 2017.

Het ontwerp van het budget 2018 en van het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur van het APB goedgekeurd op 26 september 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 26 november 2015 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf "Toerisme Provincie Antwerpen";

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf "Toerisme Provincie Antwerpen";

Gelet op de goedkeuring van het budget 2018 en het meerjarenplan 2019-2020 door de raad van bestuur van het APB Toerisme Provincie Antwerpen in zitting van 26 september 2017;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf "Toerisme Provincie Antwerpen" voor het uitvoeren van zijn budget 2018 een dotatie van 1.442.454,00 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf Toerisme Provincie Antwerpen.

Artikel 3:

Goedgekeurd wordt het budget 2018 van het autonoom provinciebedrijf Toerisme Provincie Antwerpen.

Bijlagen:

- Meerjarenplan 2019-2020
- Budget 2018

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

61 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

52 leden hebben ja gestemd;

9 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 52 stemmen ja, bij 9 onthoudingen.

Veiligheid

Nr. 8/1 van de agenda

APB Campus Vesta. Identificatienummer 40200100.

Budget 2018 en meerjarenplan 2019-2020.

Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 19 februari 2009 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf Campus Vesta goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2010 operationeel.

Overeenkomstig de statuten heeft het autonoom provinciebedrijf als missie: "Wij dragen samen bij tot een optimale werking van de hulpverlening en het verhogen van de veiligheid in de samenleving".

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt:

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen;
- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen;
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet.

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zitten in bijlage van dit provincieraadsstuk.

Voor 2018 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 76 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het autonoom provinciebedrijf uitkeert om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt voor 2018 1.081.828,00 EUR.

De budgetcijfers opgenomen in het meerjarenplan 2019-2020, zoals vorig jaar aangepast, werden geoptimaliseerd, in die mate dat vooral werd rekening gehouden met de reële opbrengsten en kosten vanuit de jaarrekening 2016. In de meerjarenplanning werden de kosten en opbrengsten, behoudens de subsidies, met 2 % verhoogd wegens inflatie.

In het meerjarenplan is 1.106.088,00 EUR voor 2019, en 1.128.210,00 EUR voor 2020 als dotatie ingeschreven.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 9 november 2017.

Het ontwerp van het budget 2017 en van het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur van het APB goedgekeurd op 22 november 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 19 februari 2009 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Campus Vesta;

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf Campus Vesta;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Campus Vesta voor het uitvoeren van zijn budget 2018 een dotatie van 1.081.828,00 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf Campus Vesta.

Artikel 3:

Goedgekeurd worden het budget 2018 van het autonoom provinciebedrijf Campus Vesta.

Bijlagen:

- Meerjarenplan 2019-2020
- Budget 2018

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

60 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

56 leden hebben ja gestemd;

4 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 56 stemmen ja, bij 4 onthoudingen.

De heer MERCKX laat weten dat voor hem een bijkomende ja-stem genoteerd mag worden.

De heer MERCKX.- Ik wil nog één tussenkomst doen. Wij verheugen ons over de aankondiging van de campagne 'Kop op', en op die manier gaat onze provincie ook haar bijdrage leveren aan de zo noodzakelijke digitale disintoxicaties, en ons zo misschien ook zal behoeden voor een ontsporing in de evolutie van de levende wezens. Iedereen weet dat wij geëvolueerd zijn van de Homo neandertalensis naar de Homo erectus, sommigen dan toch de Homo sapiens. Nu dreigen we te evolueren naar de Homo flexus. Dank u, om ons daarvoor te behoeden.

Personeel en organisatieontwikkeling

VOORZITTER.- Mevrouw Naert heeft het woord.

Mevrouw NAERT.- Mevrouw de gouverneur, mijnheer de voorzitter, collega's,

Het is niet de eerste keer dat ik hier een tussenkomst doe in verband met de verdediging van de statutaire benoeming. Meestal gedaan op basis van het feit dat wij dat wij dat het beste statuut vinden voor de mensen. Ik heb ook al van verschillende personeelsleden gehoord dat zij blij waren dat zij bij de laatste waren die konden benoemd worden.

Deze keer zou ik een heel andere insteek naar voor willen brengen om de vaste benoeming van ambtenaren te verdedigen. Ik zou dat willen doen aan de hand van de exitgesprekken die er geweest zijn dit jaar. Wij hebben namelijk in de maand mei van dit jaar op de commissie Personeel een zeer interessante uiteenzetting gekregen in verband met die exitgesprekken. Iedereen kan dat terugvinden op ABM. Het is de zitting van 24 mei.

Over wat gaat het? In 2016 verlieten 72 medewerkers het provinciebestuur, of 60 als we de pensioenen niet meerekenen, en het personeel van de APB's erbij tellen. Dit is ongeveer 3,7% van het personeelsbestand. 55 verlieten vrijwillig het provinciebestuur. Van 3,7% zal men zeggen: dat is niet veel, en ook in de privésector vindt men dat een normaal verloop. Maar we zijn een openbare sector.

Die 55 mensen die vrijwillig het bestuur hebben verlaten zijn gevraagd om een gesprek te voeren waarom ze het bestuur verlaten hebben. 34 zijn daarop ingegaan, dat is vrij veel.

22 op de 34 mensen waren tussen de 20 en 40 jaar; 30 onder hen waren contractueel; en ook 30 waren personeelsleden van niveau A of B; 10 op de 34 waren tussen de 0 en 3 jaar in dienst.

Wat waren hun vertrekredenen: nood aan verandering; nood aan een andere werkomgeving; te weinig bevorderingsmogelijkheden; ze vonden het werk niet uitdagend genoeg; de context van de provincie die te onzeker was in verband met de politiek en ook op budgettair vlak; de mensen hadden een andere inhoud aan de functie verwacht. Er was ook sprake van gebrek aan waardering van leidinggevenden, en ook problemen rond de interne communicatie. De dienst werkt op die maatregelen om eraan te verhelpen, dat kunnen we niet anders dan toejuichen.

Maar er is volgens ons één maatregel die niet weerhouden wordt, en ons inziens ook kan verhelpen aan een verloop. Dat is dat we toch mogen stellen dat als zoveel mensen de dienst verlaten dit een verlies is voor een openbare sector, maar als het hoge functies zijn

kan je ook zeggen dat er heel veel know how verloren gaat voor de openbare dienstverlening.

Wij denken dat het terug invoeren van de statutaire benoeming daaraan zou kunnen verhelpen, en dat het niet opgenomen is in de maatregelen die men zal toepassen.

Voor ik verder ga wil ik toch eerst en vooral mijn respect uitdrukken voor de provinciale ambtenaren, of ze nu vast benoemd zijn of contractueel. In de vijf jaar dat wij hier zitten hebben wij in iedere commissie ondervonden, telkenmale je er een beroep op deed, wat voor deskundigen het zijn. Daarnaast zou ik hier nog eens de voordelen van een statutaire tewerkstelling naar voor willen brengen.

- Het is een garantie voor tewerkstelling op zich. In bepaalde APB's moeten er soms moeilijke uren geklopt worden, en dat schrikt mensen af om dat werk aan te nemen. Als je daar de vaste benoeming tegenover kan stellen zullen er zich zeker voldoende kandidaten aanmelden. Bij een vaste benoeming zal het personeel toch wel eens meer aarzelen om zo'n statuut te verlaten. Het weegt hoe dan ook zwaar door. 30 op de 34 waren contractueel, of ongeveer 88%. Er zijn 60% contractuelen bij de provincie, geen verbazingwekkend verschil, maar toch iets om over na te denken.

- Het is een garantie voor de continuïteit in de dienstverlening, en staat daardoor garant voor kwaliteitsvolle openbare dienstverlening. Ik citeer hier Jean Jacqmain, ex-professor in de rechten aan de ULB: "De definitieve statutaire tewerkstelling staat bijvoorbeeld garant voor een correcte werking van de openbare dienst. Als de overheidsdiensten zouden werken als de privésector, met een permanent komen en gaan van hun ambtenaren, zou de continuïteit van de openbare diensten helemaal niet meer gegarandeerd zijn."

- Dit statuut is in het leven geroepen om in te gaan tegen willekeur. Ik wil hier helemaal niets insinueren. Ik stel het alleen theoretisch vast, maar heeft elders wel zijn voorbeelden in de praktijk. Als een ambtenaar het niet eens is met een beslissing van een verantwoordelijke, of een verantwoordelijke hem/haar iets vraagt dat illegaal is kan die ambtenaar dat weigeren zonder het risico te lopen buiten gezet te worden. Een contractueel personeelslid zal daar toch twee keer over nadenken.

Tot slot wil ik ook nog argumenteren tegen: een contractueel personeelslid is goedkoper. Laat ons dan maar liefst ook de responsabiliseringsbijdrage in rekening brengen. Op de laatste commissie werd ons gemeld dat men naar een oplossing zoekt om die bijdrage veilig te stellen. Het zou in orde moeten zijn tegen 2020. Men denkt aan het oprichten van een fonds. We moeten het probleem van de responsabiliseringsbijdrage niet minimaliseren. Het was ook een struikelblok bij de onderhandelingen met de stad Antwerpen bij bijvoorbeeld de Arenbergschouwburg en de Museumstichting. Het akkoord ligt hier morgen voor, maar wat ik er nu al wil over zeggen is dat het op zijn minst een ingewikkelde constructie is.

Mijn vraag aan het beleid is om de beslissing om over te stappen naar de contractuele tewerkstelling te evalueren naar aanleiding van deze exitgesprekken, en opnieuw de invoering van een statutarisatie te overwegen.

Ik dank u.

VOORZITTER.- De heer Bollen heeft het woord.

De heer BOLLEN.- Wat betreft de verdere contractualisering wil ik hier een waarschuwing en een bezorgdheid meegeven.

Voor mij telt voor de mensen een goed en degelijk statuut, en een gelijkheid in dat statuut. Maar ik ken een beetje de geschiedenis van de openbare ziekenhuizen. Die zijn gestopt met statutaire benoemingen begin jaren '90. Als je op dit moment ziet welke responsabiliseringsbijdrage de lokale besturen daar moeten voor bijdragen, is dat toch een serieus bedrag.

Ik ga hier niet pleiten voor statutairen, ik pleit hier niet voor contractuelen, maar ik wil alleen maar zeggen dat we moeten oppassen. Want we gaan de pot waaruit de pensioenen van de statutairen uit betaald worden niet meer vullen. Ik heb daarjuist verwezen naar de ziekenhuizen. Als ik zie hoeveel mensen er nu in die openbare ziekenhuizen werken, zijn er dat veel meer dan in de jaren '90. Die vullen ook wel de pot van de algemene pensioenen, want dat zijn contractuelen en worden daar in de toekomst ook uit betaald.

Ik wil alleen maar als een waarschuwing meegeven dat we toch moeten oppassen, en dat er overleg moet gebeuren tussen de lokale besturen, de provincies, en natuurlijk ook de openbare ziekenhuizen, om toch eens een einde te maken van dat deel van een pot vullen, terwijl de andere pot leeggemaakt wordt en ook nog lokaal en provinciaal moet gevuld worden.

VOORZITTER.- Mevrouw Colson heeft het woord.

Mevrouw COLSON.- Geachte gedeputeerde, collega's,

Graag ga ik even in op het personeelsbeleid, niet om een pleidooi te houden voor statutairen, maar wel vooral om een aantal mensen nog eens te bedanken.

Sinds bekend werd dat de provincie een belangrijk deel van haar bevoegdheden zou moeten overdragen aan andere niveaus, en dit dus ook een overheveling van het betrokken personeel zou betekenen, was de onzekerheid bij het personeel begrijpelijk. Vooral omdat er niet onmiddellijk antwoorden konden gegeven worden over hoe deze overdracht van personeel precies zou gebeuren.

In deze onzekere tijden werd er door bepaalde personen jammer genoeg aan politieke recuperatie gedaan. Er werd onnodig angst gezaaid onder ons personeel. En dat vonden, en vinden wij nog steeds zeer betreurenswaardig. Bovendien is in de uiteenzettingen van vorige raden gebleken dat de angst onterecht was, want zoals gesteld door onze gedeputeerden zijn er nu niet meer verschuivingen in het personeelsbestand dan van voor de transitie.

Een simpele rekensom maken van het aantal VTE's voor en na de transitie kan niet gebruikt, of misbruikt, worden om aan te tonen hoeveel personeel er is moeten afvloeien door de transitie. Want er is ook sprake van interne mobiliteit, en zoals mevrouw Naert al stelde, gewoonweg van mensen die nood hadden aan nieuwe uitdagingen.

De in- en uitstroom van het personeel hing dus niet louter af van de gevolgen van de transitie, zoals sommige kwatongen beweerden. Want het mag nog eens gezegd worden,

onze vroegere gedeputeerde Peeters en de diensthoofden hebben elke onderhandeling en elke beslissing genomen met respect voor het personeel.

Een oplossing kwam er niet door angst te scheppen, maar door de sterke onderhandelingen die door onze mensen gevoerd werden.

Daarom is naar mijn mening een bedanking voor de inzet van de heer Peeters, en voor het diensthoofd van DMCO hier zeker op zijn plaats.

Dank u wel.

VOORZITTER.- De heer De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Mevrouw Naert, u verwijst in uw tussenkomst naar het rapport over de exitgesprekken. Alleen al het feit dat daar een rapport over gegeven wordt is het bewijs dat de exitgesprekken gedaan worden, maar ook dat de provincie een organisatie is die altijd wil bijleren. Zoals u zelf vermeld hebt, uit alle antwoorden - en er waren 34 gesprekken - worden ook dingen geleerd en maatregelen of werkpunten gedistilleerd. U haalt ook aan dat het verloop zoveel mensen betreft, met de nadruk op 'zoveel', maar u geeft zelf onmiddellijk toe dat 3,7% niet 'zoveel' is, want u moet dat altijd in perspectief zetten. Het verloop is eigenlijk niet zo groot. Integendeel, het is zeker niet ongezond groot zoals het misschien wat uitschijnt in uw tussenkomst. Wat de oorzaak van verloop betreft blijkt het totaal niet uit de bevraging dat het feit van het contractueel zijn een groter oorzakelijk verband heeft. Het gaat eerder om, zoals mevrouw Colson zegt, externe kansen, en in veel gevallen ook over mobiliteitsoverwegingen. We hebben dat gisteren allemaal nog aan den lijve ondervonden. De paradox, en dat is niet onbelangrijk, is dat we eigenlijk het omgekeerde bewijzen. We hebben trouwens nog steeds, en meer dan genoeg, sollicitanten, zelfs op de dag van vandaag wanneer er toch regelmatig her en der berichten over het provinciebestuur verschijnen als zouden we een slechte werkgever zijn en een slecht statuut hebben. Integendeel, de sollicitanten willen nog allemaal heel graag hier komen werken. Dat wil zeggen dat ze toch nog hun redenen hebben om tot hier te willen komen.

Wat de contractualisering betreft is het uitgangspunt dat we al 10 jaar maximaal inzetten om statutairen en contractuelen zo gelijk mogelijk te behandelen. Destijds is dat altijd verlopen in goed overleg met de vakbonden. Wij hebben altijd ingezet op gelijke arbeidsvoorwaarden. Dat is niet eenvoudig, want er zijn drie fundamentele verschillen: het pensioen, einde van de tewerkstelling - in geval van statutairen kan dat niet, tenzij met een tuchtprocedure - en de ziekteafwezigheid. De aanleiding van de contractualisering is onrechtstreeks de overdracht geweest van de statutaire pensioenlasten naar de RSZPPO. Toen is er ook een groot gentlemen's agreement gemaakt met de vakbondsorganisaties, en dat wordt nog altijd in heel goede verstandhouding uitgevoerd. Er is enerzijds een stop op de statutaire aanwervingen, maar met de garantie voor de statutaire medewerkers dat zij hun statuut kunnen behouden, ook als ze muteren of bevorderen. Een tweede punt is het opzetten van de 2de pensioenpijler. Ik denk dat we daar heel sterk op hebben ingezet voor de contractuelen. Er zijn de maaltijdcheques. Er is ook het honoreren van de jaren ervaring, met het inschalen van nieuwe medewerkers waar ze hun verleden kunnen

meenemen. Er zijn ook de jubilarispremies en de pensioencheque. Als u goed gekeken hebt naar de presentatie op de commissie zag u ook staan: aanvullende ziekteverzekering. Het is de bedoeling om in 2018 al werk te maken van te onderzoeken hoe dit nog kan uitgebreid worden naar gewaarborgd inkomen.

Maar, wanneer u zegt dat statutarisering een garantie is voor de continuïteit in de dienstverlening, en dat contractualisering een gevaar voor minder kwaliteitsvolle openbare dienstverlening, denk ik dat uw verhaal helemaal een beetje scheef gaat. Wij zijn ook bezorgd over die kwaliteit, maar het is onjuist om te stellen dat dit zou afhangen van het statuut. Het is net omgekeerd. Wanneer er een verloop is, maar een verloop dat onder controle is, brengt dat ook nieuw bloed en nieuwe inzichten in een organisatie. Eigenlijk is dat een zegen voor de organisatie. Wij zijn geen plan economie waarin de overheid beslist hoe uw carrière er van begin tot het einde zal uitzien.

Uw laatste argument - en u hebt zelf gezegd dat het misschien wat theoretisch is - is het argument van de willekeur. Binnen de provincie is er een interne overlegstructuur. Die zit zo in mekaar met voldoende ambtelijke en politieke checks and balances, zodanig dat zonder een echt uitgebreide bespreking, intern en met het beleid, er geen discutabele of niet weloverwogen voorstellen van leidinggevenden of directies plaatsvinden. De willekeur die u verbindt met contractualisering is er gewoonweg niet.

Wat betreft het verhaal van goedkoper: als u alles op een rijtje zet wat wij gaan doen is contractualiseren op de lange termijn misschien niet goedkoper. Alleen dat natuurlijk het verhaal van de financiering van de pensioenlasten net een ander verhaal is.

Mevrouw Naert, ik weet niet waar u ze tegenkomt, maar de medewerkers die wij tegenkomen vragen geen statuut maar die vragen kansen, vertrouwen, en vooral respect. Ik denk dat dit goed in de verf mag gezet worden.

Mijnheer Bollen, wij zijn inderdaad nog niet rond met de financiering van de pensioenlasten. Ik denk dat we in de provincie nog op een zekere mate van gerustheid kunnen rekenen. Het is de bedoeling om ook een plan uit te werken waarmee we de financieringscurve, die ten volle zou moeten spelen in 2030, op heel lange termijn gezond kunnen overleven. Maar dat ligt op stapel om dat verder uit te werken.

VOORZITTER.- Mevrouw Naert heeft het woord.

Mevrouw NAERT.- Bedankt, gedeputeerde, voor uw antwoord.

Ik heb gezegd dat ik de exitgesprekken heel interessant vond, wat daar in stond en wat daar uit kwam. En ik heb ook in mijn tussenkomst gezegd dat ik apprecieerde dat de provincie er op inging. Daar gaat het niet over.

De discussie gaat over of je wil evalueren om toch terug statutaire benoemingen in te voeren. Ik heb op de tijd dat ik hier ben, 5 jaar, toch 2 heel bekwame vrouwen van niveau A weten vertrekken. Je mag dat draaien en keren zoals u wil. Bij de laatste heeft de gedeputeerde trouwens ook gezegd dat het verlies is. Die mensen hebben een know how opgebouwd voor de dienstverlening. En u antwoordt erop: dan komt er wel een nieuwe wind. Maar dat is wat professor Jean Jacquain zegt: zo'n verloop vang je niet op. In de privé vangen ze dat op door die effectief wat meer te gaan betalen, maar de provincie die kan dat zomaar niet.

Ik wil dit maar zeggen. Er is een risico, en er is ook een verdwijning van een zekere know how, en een statutaire tewerkstelling zou daaraan kunnen verhelpen. Dat is het enige wat ik hier heb willen beweren. Want ik weet dat ook die contractuele leidinggevendenden deskundig zijn. Daar doe ik mijn hoed voor af, maar daar gaat het niet over. Het gaat erover dat, naast de andere maatregelen die genomen worden, een statutaire tewerkstelling ook zou kunnen verhelpen.

VOORZITTER.- De heer De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- Mevrouw Naert, ik denk dat u zelf een prachtig voorbeeld gegeven heeft. Als iemand met veel know how toch de andere weg kiest en niet in de organisatie wil blijven, zijn wij de eerste om die met heel veel succes een volgende stap in haar carrière toe te wensen. Want wij geven kansen, niet alleen binnen, maar ook buiten de organisatie. Wanneer wij een rugzakje vol kunnen laden met ervaring zullen wij dat met plezier doen.

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- Ik wil even antwoorden op collega fractieleidster, Colson. Zij heeft geprobeerd om de nefaste impact van de afslankingsoperatie op het personeelsbeleid weg te gommen. Dat is een verhaal dat niet spoort. Wij hebben hier op het vlak van algemeen personeelsbeleid, en zeker werkgelegenheid, te maken gehad met een hakbijloperatie opgelegd door mevrouw Homans. U komt dan zeggen dat dokter Peeters de wonden toch heel goed verzorgd heeft. Dat is dan een verdienstelijke dokter, maar de hakbijloperatie blijft daarom wel geen mooi verhaal. Bovendien hebt u ook niet geluisterd naar de naakte cijfers, noch die van collega Nicole Naert over die exitgesprekken, maar ook niet over de globale cijfers die ik in mijn eerste toespraak gegeven. Namelijk bij het begin van de transitie was de provincie gevat voor 305 VTE's waar ze een plaats voor moest vinden bij de stad of bij Vlaanderen. Finaal heeft ze maar moeten zorgen voor 256 VTE's. Dus 49 VTE's zijn netto verloren. Iedereen weet hoeveel uitstekende krachten er door al die onzekerheid opgestapt zijn, ook leidinggevendenden. U spreekt over onnodige angst die verwekt is. U bent nu lid van het Vast Bureau. Dat is een goede zaak, want daardoor kan u gelukkig ook al eens vaker in het PAS komen en daar mensen van het personeel ontmoeten. Bij het laatste Vast Bureau ben ik samen met een ander lid buitengekomen. Er was een ambtenaar met een lange, en grote staat van dienst die mij met tranen in de ogen vertelde dat er voor hem nog onzekerheid was op dat moment.

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mijnheer Merckx, we blijven erover van mening verschillen, maar er is niet meer of niet minder verloop in de afgelopen jaren ten opzichte van de vorige jaren qua personeel. U komt hier nu weer zeggen dat dit alles te maken heeft

met de afslanking. Er is niet meer of minder verloop dan de laatste jaren. Het is zoals normaal. Die 3,7% is wat het in de privé ook is, en wat het in andere openbare diensten is. Er is geen verschil, mijnheer Merckx. Maar ik ga u er niet in overtuigen. U zal dat blijven zeggen, en u zal mensen blijven aanklampen om te horen wat u wil horen.

VOORZITTER.- Mevrouw Colson heeft het woord.

Mevrouw COLSON.- Ik wil vooral even terugkomen op mevrouw Naert. U zegt dat wanneer er in de privé belangrijke en interessante profielen vertrekken ze het oplossen door die mensen meer loon te geven. Ik denk dat we uit de ervaring van mensen uit de privé kunnen spreken dat geld absoluut geen motivator is, of alleszins niet de belangrijkste voor werk. Er zijn belangrijker dingen zoals interesses en motivatie om een job te doen, en er zijn nog altijd mensen die na een loonsverhoging zouden vertrekken. Ik vind het dan vooral een verarming voor bepaalde profielen als zij omwille van een bepaald statuut in hun job zouden blijven, en daarom andere kansen zouden laten liggen.

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- Ik kan alleen antwoorden aan mijnheer Lemmens dat de waarheid het uiteindelijk zal halen. Misschien kan mijnheer Janssens dat in het Latijn vertalen.

VOORZITTER.- Mevrouw Naert heeft het woord.

Mevrouw NAERT.- Ik zou nog één ding willen zeggen. In gans de discussie over de contractuele of statutaire tewerkstelling is ook in het federaal parlement - en sorry, mijnheer de voorzitter, dat ik het hier over het federaal niveau heb - beslist om op zijn minst de hoge niveaus statutair te houden, en dat heeft zijn reden. Dat wou ik toch nog als argument meegeven.

VOORZITTER.- De heer Bellens heeft het woord.

Uiteenzetting van de heer Peter BELLENS over welzijn (inclusief wonen en gelijke kansen), sociale economie, Europa en plattelandsbeleid

Tijdens de tussenkomst van de heer Bellens wordt een begeleidende power point getoond.

De heer BELLENS, gedeputeerde.- Dames en heren, ik zal zeer snel starten.

U ziet hier een dia van de dienst Welzijn en Gezondheid. In tegenstelling tot andere diensten blijven er voor deze dienst een aantal dingen, en een aantal andere dingen gaan weg. De donker gekleurde zijn ontegensprekelijk en zonder enige vorm van discussie bevoegdheden die de dienst en de provincie verlaten. Andere, en dan heb ik het over sociale planning, aangepast vervoer en arbeidszorg, zijn bevoegdheden die blijven. Dat is

ook zo met de Vlaamse regering afgesproken. Ik heb daarnaast ook wat andere bevoegdheden gezet om aan te tonen dat er soms toch wel een correlatie is tussen twee items. U ziet hier arbeidszorg en sociale economie samen staan. Wij hebben er voor gekozen om daar een nieuwe dienst van te maken, nl. Inclusieve Economie, omdat het toch wat synergie heeft met elkaar. Met name proberen we doelgroepmedewerkers in meerdere of mindere mate te laten doorstromen naar het reguliere arbeidscircuit. Het is conform het beleid dat Vlaanderen probeert uit te voeren: doorstroom en uitstroom uit de sociale economie en uit arbeidszorg naar het zogenaamde normaal economische circuit, het NEC zoals dat heet. Wij zetten ons als provincie in om die doorstroming te realiseren, en vooral om de obstakels die daarmee gepaard gaan uit de weg te ruimen.

Hoe doen we dat? Hoe kunnen we die doorstroom bevorderen?

- Door impulssubsidies te geven. Dat is niets nieuw. Dat gaan we ook het volgende jaar blijven doen, voornamelijk rond een vernieuwend idee of nieuwe samenwerkingen die we willen uitproberen.

- Wij hebben ook in het kader van de sociale economie portefeuille een portefeuille opgericht voor advies en opleiding aan het middenkader van organisaties om te leren omgaan met die doelgroepmedewerkers. En ook om de organisatie kennis te laten maken met die nieuwe manier van aanpak van doelgroepmedewerkers. Ook daar voorzien we een premie voor, een stimulans rond zowel sociale-economie bedrijven, als reguliere bedrijven die doelgroepmedewerkers mee opnemen.

- Naast de nieuwe ideeën die we willen stimuleren hebben we ook gemerkt dat sociale-economie bedrijven soms wel problemen hebben met kleine investeringen, met name tussen 10 en 50.000 EUR. Daarvoor hebben we een rollend fonds in het leven geroepen, een participatiefonds waarbij dat we leningen kunnen geven op 3 jaar tot 50.000 EUR om die noodzakelijke investeringen te kunnen doen, en die dan terug te betalen. Dat is ook afgesproken met onze thuisbanken. We bezorgen daar geen concurrentie mee aan de banken, want zij zijn niet zo geïnteresseerd om dat risico te verzekeren. Ze hebben gezegd: dat is goed, doe dat maar met de dividendbank, waar ook de Vlaamse overheid mee werkt in het kader van sociale economie.

Met die drie dingen proberen we toch wel de doorstroom naar het reguliere arbeidscircuit te voorzien, of te stimuleren.

U ziet hier een foto van zo'n jonge ondernemer die net zo'n stimulans gekregen heeft, waarbij hij bijenwas invoert vanuit een Afrikaans land, om dat hier klaar te maken als wasramen om honing te produceren, en ook de bijen, die dan andere diensten verlenen, te stimuleren. Dat is onder andere in Mechelen. Die bijenwassen zullen ook op een aantal daken in Mechelen geïnstalleerd worden.

Provinciale instellingen.

Over het Gielsbos ga ik straks iets zeggen, want daar is een interpellatie over. Zo spaar ik hier wat tijd uit, voorzitter.

Bij de Warande is de renovatie volop bezig. Die zal klaar zijn, en op 15 september verwachten we het nieuwe cultureel seizoen. Wat de investeringen betreft zitten we daar op schema, en ook financieel werken we binnen het afgesproken kader.

We vieren 30 jaar DocAtlas en het pedagogisch intercultureel leermiddelencentrum dat we hebben. Het is precies bedoeld om mensen die in het onderwijs staan mee munitie te geven

om de integratie van leerlingen in het dagonderwijs verder te kunnen bevorderen. Er zijn bij DocAtlas ook twee verhuisoperaties voorzien. Eén naar de Warande waar de bibliotheek van de stad Turnhout zou komen. We voegen dat samen. Een tweede zou in Antwerpen zijn waarbij DocAtlas waarschijnlijk verhuist naar een provinciaal gebouw. We weten op dit ogenblik nog niet goed welk.

Op Kamp C, mijnheer Vandendriessche, kom ik straks terug. Ik zal dat in de interpellaties bekijken, want daar had u een aantal duidelijke vragen over. Ik hoop dat ik u daar ook een uitleg kan over geven.

Dan komen we bij de economische uitdaging in de zorgsector. Dat zijn twee punten: het arbeidsmarktbeleid en zorginnovatie. Daar gaan we op inzetten.

Ik licht even zorginnovatie toe. Waarom doen we dat? Als we kijken naar de tewerkstelling in de verschillende sectoren verbaast het u misschien dat de sterkste sector in de provincie Antwerpen waar de meeste mensen in werken, de zorgsector is. 73.000 mensen werken daarin. De bouw komt pas op de tweede plaats met 38.000, dan de chemie, en dan de metaalsector. Dus in die sector is het voor ons een belangrijke economische sector om daarin te investeren en te proberen zoveel mogelijk jongeren daar naartoe te leiden. We hebben daar ook een opdracht voor gekregen van de minister. Die opdracht hebben we al van 2013. Dat kadert in de promotie rond zorgberoepen, waar we als provinciale overheid de uitdrukkelijke taak gekregen hebben om ervoor te zorgen dat de we toeleiding naar die zorgsector zo goed mogelijk ondersteunen en we daar niet alleen coördinerend, maar ook subsidiërend over optreden. Ik kom daar straks nog even op terug, want daar is ook nog een interpellatie over.

Over het GKC, het Gouverneur Kinsbergencentrum, ga ik de discussie niet meer voeren, mijnheer Merckx, maar ik ga kijken naar de toekomst wat het is en wat het zal worden. Het wordt daar een kenniscentrum van de zorginnovatie in Vlaanderen. Die ambitie hebben we hier in Antwerpen. Op dit ogenblik is er hier een zeer grote opportuniteit, omdat we met een aantal partners dat ook uitdrukkelijk gevraagd hebben om het centrum uit te bouwen tot dat kenniscentrum rond zorginnovatie. We zetten daar in op de arbeidsmarkt, wat ik net al gezegd heb. We gaan daar een testlab ontwikkelen waar de praktijksituaties zo realistisch mogelijk gesimuleerd worden, zodanig dat we daar instromers, studenten, leerlingen naartoe kunnen leiden. We gaan dat doen in samenwerking met het zorgethisch lab, wat we eerder al mee opgericht hebben in Lindelo. GKC zal zich eerder richten naar de thuiszorg, en het zorgethisch lab in Lindelo gaat over de woonzorgcentra. We zetten daar in op de tweede pijler, dat is de innovatie in de zorg, waarbij we die nieuwe technologieën proberen uit te testen. Eerst laten we de bedrijven de kans om aan ontwikkeling te doen. Daar gaan wij ons niet mee bezighouden. Waar wij wel gaan op inzetten is de validatie van die nieuwe producten. Dat wil zeggen: het toepassen van datgene wat in ontwikkeling is gekomen in zeer concrete situaties. Daar gaan we ook een ander soort personeel naar die zorgsector moeten leiden, niet alleen de klassieke zorgverleners, maar ook hoogtechnologische arbeidskrachten die innovatie mee zullen toepassen in die zorgsector. Een derde pijler van het Gouverneur Kinsbergencentrum is het ondernemerschap. We verzamelen startende ondernemers, in samenwerking met UNIZO en de UA, in een netwerk om expertise te delen, met elkaar uit te wisselen, en ook te kijken hoe zij mekaar kunnen aanvullen in nieuwe innovatieve technieken die tot uiting kunnen komen. Dus

eigenlijk het samenbrengen van zoveel mogelijk kennis van startende ondernemers, kleinere ondernemingen, en dan via het netwerk dat zich daar afspeelt, ook met de UA, in afspraak met de zorginnovatie, vice-rector, om dat verder te bekijken.

Dat zijn de drie pijlers voor het nieuwe Gouverneur Kinsbergencentrum waar we op willen gaan inzetten. Ik geef één voorbeeldje van het zorginnovatiefonds en datgene wat ik net gezegd heb.

In het zorginnovatiefonds zit 1,8 miljoen. Dat zijn middelen die de afgelopen jaren bij mekaar gebracht zijn om dat te verzamelen. Ik geef hier het voorbeeldje van wat we een aantal weken geleden gedaan hebben. Er is een KMO die een sensor vasthoudt en die geplaatst wordt in een woonzorgcentrum, waarop dat de bewegingen van de cliënt van de bewoner gevolgd worden. Als die uit zijn bed gaat, en die komt na een bepaalde tijd niet terug, gaat er een signaal af. Verlaat hij de kamer, en hij komt niet terug in de kamer, gaat er een signaal af. Zo krijg je een aantal toepassingen die als hij hulp nodig heeft volstaan om te roepen, en dat wordt geregistreerd. Zo bestaan er een aantal toepassingen om dat zorgcomfort voor het personeel en voor de bewoner te vergroten. Voor alle duidelijkheid, het is niet het woonzorgcentrum die de subsidie krijgt. Het is de ondernemer die de opstartende subsidie krijgt om dat mee te implementeren en te zorgen dat in die sector toch nog wel wat mogelijk is. Op die manier hebben we gezegd: dat is een project, hij gaat het eerst uittesten in het woonzorgcentrum, dan het tweede deel van het project in de serviceflats, en het derde deel is bij de mensen thuis, waarbij je dan alle alarmlijnen probeert te combineren en probeert toe te leiden tot een woonzorgcentrum dat de regie zal waarnemen. Dan komen we tot het idee dat er in een bepaalde buurt verschillende lijnen zijn naar woonzorgcentrum om die veiligheid wat te garanderen voor de mensen die ofwel lang thuis willen blijven wonen, of in een woonzorgcentrum. Dit is een voorbeeldje van wat in een zorginnovatiefonds zou kunnen gebeuren. Dus kleine en middelgrote ondernemingen kunnen daar een beroep op doen.

Europa.

Ik wil toch nog even melden dat pop-up Europa van de Europese overheid een 'public communication award' heeft gekregen, waarbij we de taak hebben van de Europese Commissie om die Europese overheid wat dichterbij de burger te brengen door aan te tonen wat nu precies de benefits zijn van die burger in vergelijking met die Europese Overheid. Ik zal u straks ook aantonen wat dat concreet betekent.

We blijven ook inzetten op pop-up Europa, die reizende tentoonstelling, maar ook onze dienst Europa Direct zal zich nu gaan richten naar het secundair onderwijs, vooral de 1^e graad van het secundair onderwijs waar we in verleden al het basisonderwijs gedaan hebben.

Dan kom ik bij de Europese projectfinanciering. U ziet hier wat de EU-subsidie in onze provincie op dit ogenblik al gegenereerd heeft. Van de verschillende fondsen die er zijn hebben we op dit ogenblik vanuit Europa ongeveer 56 miljoen kunnen halen naar de provincie. We hebben daar zelf uit onze eigen begroting 4,4 miljoen voor ingezet. Dat is eigenlijk een factor 10. Als ik dan kijk naar de diensten bij ons die daar gebruik van kunnen gemaakt hebben, gaat het toch wel over 8,5 miljoen dat naar onze eigen diensten is gegaan, in de verschillende onderdelen. Het laatste onderdeel, inclusieve groei, is arbeidsmarktbeleid. Dan ziet u dat onder andere het departement Mobiliteit met

3,6 miljoen de grote investeerder is geweest. Maar dat heeft voornamelijk te maken met de fietsostrades die met Europese middelen ook kunnen aangelegd worden.

Dat toont aan dat onze Europese middelen ook netjes verdeeld worden over de verschillende departementen, waar ze op dat ogenblik hun acties leggen in het beleidsdomein wat van toepassing is.

Ik geef ook nog even mee dat we vooral dit jaar zullen inzetten op de drie Europese subsidielijnen waar er nog voldoende middelen zijn. Dat zijn Noordwest-Europa, Noordzee en Twee Zeeën. De andere zijn bijna aan het einde van het beschikbare budget.

Heel belangrijk is dat 98% van onze bedrijven KMO's zijn die het meeste inzetten op de innovatie. We merken dat slechts 6% van die KMO's haar/zijn weg vindt naar die Europese subsidiëring. We willen daar dit jaar samen met UNIZO en de sectoren toch over nadenken of sectoren misschien beter specialisten zouden kunnen aannemen die hen beter zouden kunnen leiden naar die subsidielijnen. Want er blijft ook nog heel wat geld, vooral voor KMO's, onderbenut. Dat is ons punt.

Veerkrachtig dorpenbeleid op ons platteland.

Dat is in de commissie voorgesteld. We gaan proberen in te zetten op leefbare en veerkrachtige dorpen. We voorkomen eigenlijk dat er slaapdorpen ontstaan. Men merkt wegtrekkende lokale economie, mobiliteitsproblemen, vergrijzing en eenzaamheid. Daar proberen we wat aan te doen. We doen dat ook in samenwerking met de collega's van het departement Ruimtelijke Ordening van collega Lemmens, waar we de ruimtelijke plannen ook bekijken en mee een totaalconcept uitwerken. Er is ook een vraag, mijnheer Geudens, op datgene wat u vorige week zei. We hebben nu net een socioloog aangenomen om te kijken hoe we daar die leefgemeenschap kunnen ondersteunen. Dat zal WO en Ruimtelijke Planning samen zijn. We hopen op die manier ook advies te kunnen geven aan die lokale besturen.

Applaus

VOORZITTER.- Mevrouw Van Gool heeft het woord.

Mevrouw VAN GOOL.- Mevrouw de gouverneur, voorzitter, collega's,

Vrijdagavond "vierden" we het afscheid van de dienst Welzijn en Gezondheid. Ik plaats "viering" tussen aanhalingstekens, want het is een afscheid met gemengde gevoelens. Want ja, natuurlijk mag de dienst Welzijn en Gezondheid van de provincie Antwerpen trots zijn op wat hij, samen met verschillende partners, verwezenlijkt heeft. Onze provincie was actief op verschillende domeinen, en dat niet alleen door wat men traditionele, klassieke ondersteuning zou kunnen noemen aan te bieden maar ook door in te spelen op nieuwe tendensen en innovatief te werken. Ik denk daarbij dan aan de projecten tegen intrafamiliaal geweld en de initiatieven voor mensen met dementie, twee domeinen waar onze provincie echt een verschil gemaakt heeft.

Ik wil me dan ook graag aansluiten bij de woorden van appreciatie en dank van gedeputeerde Peter Bellens en directeur Leen Dries aan het adres van de medewerkers en de vele partners.

Naast gevoelens van dank en appreciatie zit ik echter ook met gevoelens van spijt en ongerustheid. We hebben hier, collega's, al meermaals stilgestaan bij de afslanking van de provincies, waardoor ze niet langer bevoegd zijn voor persoonsgebonden materies. Dat heeft, zeker in het domein Welzijn, grote gevolgen. Ouderenzorg, zorg voor en ondersteuning van personen met een handicap, palliatieve zorg, aanpak van intrafamiliaal geweld, ondersteuning van vrijwilligers, ... het zijn maar enkele van de domeinen waarin onze provincie niet langer actief kan, mag zijn en die voortaan, vanaf 1 januari 2018, onder de bevoegdheid van de Vlaamse overheid vallen. Het is onze plicht als provinciale overheid om ervoor te zorgen dat die overdracht op een goede manier gebeurt en dat de inwoners van onze provincie en de vele organisaties die in deze domeinen actief zijn, goed geïnformeerd en ook goed begeleid worden. Op de website van het departement Welzijn wordt melding gemaakt van de bevoegdheidsoverdracht en worden de bezoekers voor elk van de betrokken domeinen doorverwezen naar de betrokken website, maar ik wil aan gedeputeerde Bellens vragen of er nog andere initiatieven genomen zijn, in het bijzonder t.a.v. de betrokken diensten en organisaties die nu steun krijgen via onze provincie, om hen de nodige informatie en toeleiding naar de nieuwe diensten te bezorgen, opdat de overdracht naar Vlaanderen ook voor hen "warm" zou gebeuren.

In dat kader heb ik een specifieke vraag over de ondersteuning van de Voedselbank. De werking daarvan is dankzij de steun van onze provincie sterk uitgebouwd. Zo beddeelt de Voedselbank over het ganse grondgebied van de provincie 2.000 ton voedsel aan ongeveer 23.000 personen. Naast een provinciale subsidie van jaarlijks 10.000 EUR stelde de provincie ook een magazijn in Mortsel ter beschikking en was er ook een administratieve ondersteuning. Ook deze bevoegdheid wordt overgeheveld naar Vlaanderen en ik had daarom graag van gedeputeerde Bellens vernomen of er zekerheid is dat Vlaanderen de Voedselbank verder financieel zal ondersteunen, en of onze provincie nog verder ondersteuning kan bieden op het vlak van, wat men zou kunnen noemen, de "huisvesting" van de Voedselbank.

Collega's, op 1 januari 2018 houdt de dienst Welzijn en Gezondheid op te bestaan en worden de grondgebonden bevoegdheden ervan samen met de bevoegdheden van de dienst Economie en Internationale Samenwerking geïntegreerd in een nieuwe dienst: de dienst Economie, Innovatie en Samenleven. Gelukkig kan de provincie op die manier toch nog inzetten op een aantal domeinen die belangrijk zijn voor het welzijn van haar inwoners. Ik denk daarbij dan aan initiatieven rond wonen, aangepast vervoer, arbeidsmarktbeleid, inclusieve economie en zorgeconomie. In dit kader zou ik gedeputeerde Bellens drie vragen willen stellen.

Een eerste vraag heeft betrekking op de diensten Aangepast Vervoer, iets waar de laatste jaren sterk op ingezet werd, en terecht, want naarmate de vraag naar zelfstandigheid van ouderen en mensen met een handicap toeneemt, is er ook een

grotere nood aan mobiliteit. En jammer genoeg is ons openbaar vervoer daar lang niet op ingesteld. De provincie kan gelukkig ook na 2017 innovatieve projecten voor vervoer voor personen met een mobiliteitsbeperking blijven ondersteunen en ik denk dan ook dat het een goede zaak zou zijn om de behoeften die er op dat vlak in onze provincie zijn, goed in kaart te brengen en om de knelpunten actief aan te pakken. Daarom had ik graag van gedeputeerde Bellens vernomen hoe hij hier te werk zal gaan, hoe organisaties en instellingen betrokken en geïnformeerd zullen worden om de noden in kaart te brengen en mee oplossingen aan te reiken.

Een tweede vraag heeft betrekking op het Zorginnovatiefonds. U had het er daarnet ook al over. Dat fonds bevat 1,8 miljoen EUR, wat toch niet weinig is, en waarmee de provincie bedrijven wil stimuleren om technologieën specifiek voor de zorgsector te ontwikkelen.

Begin december werd een eerste project beloond met 50.000 EUR - u hebt het er daarnet ook over gehad - een project dat slimme sensoren inzet om de veiligheid van bewoners in een woonzorgcentrum te verhogen. Alleszins een goed initiatief, het valt te hopen dat er meerdere zullen volgen. Daarom de vraag aan gedeputeerde Bellens: zitten er nog projecten in de pijplijn, en hoe worden de mogelijkheden van dit fonds bekendgemaakt?

En tot slot nog een vraag rond de nood aan verpleegkundigen. Er is reeds lang een tekort aan verpleegkundigen. Uit recente berekeningen van Verso, de werkgeverskoepel van de social profit in Vlaanderen, blijkt dat er tegen 2022 vermoedelijk 60.000 extra werkkrachten nodig zullen zijn. En dat terwijl er dit jaar een daling is van het aantal inschrijvingen voor een opleiding in de gezondheidszorg aan de hogescholen. Dat wordt dus echt problematisch en zorgwekkend, vandaar de vraag: Op welke manier onze provincie hierop kan inspelen?

Mevrouw de Gouverneur, voorzitter, collega's,

U hoort het: er zijn nog uitdagingen genoeg. Hoe jammer het ook is dat onze provincie een aantal van haar bevoegdheden op vlak van welzijn heeft moeten afstaan, het is nu belangrijk om vooruit te kijken en in te zetten op die domeinen die ze wel nog in handen heeft. Zo wordt de interne staatshervorming een uitdaging en creëert ze nieuwe kansen. Ik ben ervan overtuigd dat onze provincie haar ervaring en expertise ook hier ten volle zal inzetten.

Ik dank u

VOORZITTER.- De heer Dillen heeft het woord.

De heer DILLEN.- Geachte voorzitter, gouverneur, gedeputeerden, beste collega's raadsleden,

De besparingen en de interne staatshervorming hebben de werking van de commissie Welzijn de voorbije jaren grotendeels bepaald. We hebben positieve efficiëntieoefeningen

gemaakt en partners gezocht voor de verschillende instellingen om verder het functioneren vanaf 1 januari 2018 te verzekeren. Over de partijgrenzen heen waren er contacten met Vlaamse volksvertegenwoordigers om de provinciale belangen te verdedigen.

We zijn dan ook zeer tevreden met het bereikte resultaat. De toekomst van de instellingen werd gered na zware onderhandelingen. We willen gedeputeerde Bellens en de administratie, met vooral departementshoofd Maarten Puls en directeur van Welzijn Leen Dries hartelijk danken voor de blijvende inspanningen en inzet om de opgebouwde expertise niet verloren te laten gaan door onze interne staatshervorming.

In verband met het Gielsbos hebben we toch een moeilijk resultaat. De zorg, een persoonsgebonden bevoegdheid, gaat naar Vlaanderen, maar het domein blijft wel bij de provincie. Ik heb dan ook twee vragen voor de gedeputeerde.

Hebt u de zekerheid dat eenzelfde bedrag van Vlaams geld besteed zal worden aan de zorg van de bewoners?

Zijn er duidelijke afspraken gemaakt tussen de provincie en Vlaanderen over de verschillende bevoegdheden? Bijvoorbeeld: de provincie betaalt het zwembad. Wie betaalt de hulpmiddelen die noodzakelijk zijn om de populatie te laten zwemmen? Is het allemaal voorzien dat Vlaanderen dat betaalt?

Ondanks alles gaat Welzijn dus door. Wij verwachten veel van de omvorming van het Gouverneur Kinsbergencentrum tot een expertisecentrum voor thuiszorg. Met provinciaal geld zal de "boomende" thuiszorg kwalitatief verbeteren en ik ben overtuigd dat op termijn de privémarkt zal participeren in het project om te genieten van de provinciale innovatie en kennis.

Een provincie-dekkend vervoer voor mensen met een beperking is een uitgesproken bovenlokale bevoegdheid, noodzakelijk voor de levenskwaliteit van deze populatie.

In "zorg voor het dorp" wil men in samenwerking met de gemeentebesturen zorg concentreren dichtbij de zorgbehoevende bevolking.

Mijn vraag voor de gedeputeerde is: verwacht u hiervoor samenwerking met de privégezondheidswerkers?

Ook sociaal wonen komt aan bod. Met de kennis van de dienst Ruimtelijke Ordening in de Nota Ruimte steunen we projecten die duurzaam wonen voor minderbedeelden uitwerken en kernversterkend werken. Gedeputeerde, hoe gaat zich dat manifesteren?

De verandering van naam van de commissie geeft dus verandering van inhoud. Wil de deputatie zich alleen houden aan deze inhoud of mogen we in de toekomst nog een uitbreiding verwachten?

Graag had ik toch ook iets minder fraais verteld. De vorige jaren heb ik voor deze raad enkele keren geargumenteed dat het opstarten van wijkgezondheidscentra in periferie steden geen goed idee is. Vorig jaar is minister De Block mijn standpunt bijgetreden en heeft ze de erkenning van nieuwe wijkgezondheidscentra bevroren. Uit studies bleek dat de benefit voor de patiënt niet opwoog tegen de enorme kosten van deze WGC's. De minister schreef een audit uit om deze veronderstelling te onderzoeken. Tot op heden hebben we nog geen antwoord op deze vraag. Toch blijven de nieuw opgestarte praktijken

in Herentals en Heist-op-den-Berg de naam wijkgezondheidscentrum gebruiken, hetgeen niet correct is. In een wijkgezondheidscentrum doet men aan forfaitaire geneeskunde. De patiënt betaalt niets en de arts wordt betaald per patiënt door de overheid. Aan deze essentiële voorwaarde voldoen deze praktijken niet. Tot vandaag schrijven de dokters attesten voor verstrekte hulp per prestatie, zoals alle huisartsen in een privépraktijk.

In mijn toespraken van de vorige jaren stelde ik de noodzaak van deze wijkgezondheidscentra in kleinere steden in vraag. Officiële cijfers van begin november bevestigen mijn wantrouwen. Na meer dan 1 jaar heeft men in Herentals 45 consultaties per week voor 1,4 FTE artsen en 0,4 FTE coördinatie. Dit alles wetende dat de twee meest nabijgelegen huisartsenpraktijken in de buurt zijn gestopt bij aanvang van dit wijkgezondheidscentrum.

Zelf werk ik 0,7 FRT, dus de helft van de artsen van het wijkgezondheidscentrum, en heb ik 120 contacten per week, dat is driemaal meer, met een normaal ritme van 15 minuten per patiënt. Dat wil zeggen dat ik zes keer meer patiënten zie dan de artsen in het wijkgezondheidscentrum van Herentals.

Ik wil dan nog niet spreken over de resultaten van Heist-op-den-Berg, want die zijn nog veel schrijnender. Deze praktijken zijn dus onbetaalbaar en inefficiënt. Om de artsen te betalen, ze zijn ingeschreven als bediende, worden nu leningen gegeven voor 10 jaar. Belfius betaalt 100.000 EUR. Nog veel erger vind ik de renteloze leningen betaald voor 10 jaar door politiek geïnspireerde organisaties als de CM en SocM, die elk 20.000 EUR geven. Welzijnzorg Kempen, CAW, CGG en Logo Kempen geven elk 10.000 EUR voor deze lening.

Ik hoop dat iedereen hier inziet dat het gaat om ongeoorloofde concurrentievervalsing van de WGC met de privépraktijken van huisartsen. Momenteel betalen we met onze praktijk van 9 artsen enkele honderdduizenden euro's om onze praktijk om te bouwen tot een laagdrempelige multidisciplinaire praktijk.

Om te eindigen eindig ik graag nog met een positieve noot. Als ik deze cijfers las, kan ik alleen maar positief zijn dat onze deputatie de opstartsubsidies voor deze wijkgezondheidscentra niet heeft uitgekeerd.

Ik dank u.

VOORZITTER.- De heer Bollen heeft het woord.

De heer BOLLEN.- Mijnheer Dillen, ik weet dat we hier serieus van mening verschillen, maar ik denk dat u dit weekend de kranten toch niet gelezen hebt.

Zelf de specialisten zeggen: "Wijkgezondheidscentrum even duur voor de ziekteverzekering, zelfs iets beter voor de patiënt." En ze verwijzen er naar dat de mensen hier sneller naar vaccinatie gaan, en sneller op preventieve onderzoeken ingaan. Het besluit is daar dat het systeem volgens het intermutualistisch agentschap duidelijk een plaats in de gezondheidszorg heeft. Dat stond dit weekend in een krant.

Ik ga even terug naar De Standaard. Zij zeggen: "Bewezen, goed werk tegen goede prijs. Een nieuwe studie rond de wijkgezondheidscentra. Blokkering nieuwe gezondheidscentra schendt het recht op gezondheidszorg." Ik wil er ook even naar verwijzen dat we het hier

als provincieraad toch al dikwijls hebben gehad over participatie van de bevolking. Dat is rond de fietsostrades geweest.

Lees alsjeblieft eens wat het Netwerk voor Mensen in Armoede schrijft over wijkgezondheidscentra voor de toegankelijkheid voor hun doelgroep. Ik wil u verwijzen naar SPAAK, vier verenigingen uit ons arrondissement waar armen samen het woord nemen van Turnhout, Herentals, Geel en Mol.

Ik ben over 10 jaar de eerste keer een wijkgezondheidscentrum in Leuven gaan bezoeken. Dus ik ben er al lang mee bezig. We waren met 4 mensen. Als we buiten gingen gaven ze ons volgende boodschap mee. De huisartsen gaan uw eerste grootste vijand worden, en ze worden uw beste partner als je met de wijkgezondheidscentra bezig bent. Dat was de boodschap die de mevrouw die daar de coördinatie deed ons zei.

Wat betreft Herentals en Heist-op-den-Berg. We zijn in de Kempen op een bepaald moment gestart op 4 plaatsen: Turnhout, Geel, Heist-op-den-Berg en Herentals. We zijn rond de tafel gaan zitten en hebben dan wijkgezondheidscentrum Kempen opgericht, met een duidelijke afspraak. We starten eind 2016 in Herentals. We starten half 2017 in Heist-op-den-Berg, en we starten begin 2018 in Geel. Dat was de afspraak. Wat is er dan gebeurd? In de loop van dat proces heeft mevrouw De Block een blokkering gedaan, waar ik geen problemen mee heb als men studies doet. Nu zijn alle studies rond, ook het Intermutualistisch Agentschap zou een studie gedaan hebben. Ik ken de resultaten nog niet van de studie van mevrouw De Block, maar ik vrees dat die goed zijn voor de wijkgezondheidscentra, want ze zwijgt heel lang. Maar als ik dat allemaal zie, moeten wij hier zeggen: we luisteren naar de bevolking. Op dit moment heeft Turnhout 1.000 leefloners. Ik heb de cijfers van Geel gezien in het weekend. De sociale kaart is voorgesteld. Er zijn daar 400 leefloners, en dan spreek ik mij nog niet uit over hoeveel mensen er naar Geel komen voor het OPZ, die heel sterk - en terecht - werkt in dagopvang. Daar blijven veel mensen hangen. Dat is volgens mij ook een doelgroep voor de wijkgezondheidscentra. Ik begrijp dus niet dat je vanuit één hoek kijkt. Ik denk dat u eens moet gaan praten met de mensen van Leuven, want zij hebben wel een heel ander zicht op de wijkgezondheidscentra.

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- Ik wou ook eerst aansluiten bij de tussenkomst van mevrouw Van Gool. Wij waren ook aanwezig op het afscheidsfeest van de dienst Welzijn. Wij hebben daar gehoord hoe het diensthoofd Leen Dries zeer volledig, en uit het hoofd, alle mooie werk heeft opgesomd dat over heel die periode verricht is, steunend op de troeven die de nabijheid van de provincie, de streekgebondenheid, hen bood, namelijk de kennis van lokale noden. Wij hebben ook geapprecieerd hoe gedeputeerde Bellens de filosofie heeft toegelicht die achter zo'n beleid steekt. We feliciteren hen voor dit gepresterde werk.

Ik had hier voorbereid van hier speciaal dank uit te drukken voor de stimulansen die gegeven waren aan de wijkgezondheidscentra, maar Ivo Bollen heeft daar al alles over gezegd. Hij heeft niet gelogen dat inderdaad het Intermutualistisch Agentschap IMA een zeer grondige studie heeft uitgevoerd die bewezen heeft dat daar goed werk geleverd wordt, vanuit kwalitatief oogpunt, tegen een goede prijs die vooral kostenbesparend werkt

op de tweede lijn. Er zijn veel minder doorverwijzingen, en men wordt dus veel minder door de hele machinerie van de dure technische onderzoeken gedraaid als patiënt.

Wat wij betreurd hebben in het beleid van de voorbije jaren, wat er gebeurd is met onze sociale kroonjuwelen GKC en PCMA heb ik al gezegd. Wij hebben vermeld wie gedaan heeft wat mogelijk was om te redden wat er te redden viel, maar er is heel veel verloren: jobs, expertise, enz.

Over de toelichting van gedeputeerde Bellens hoop ik dat hij zoals de andere toelichtingen veel klaarheid scheidt over de plannen, en dat die ook op het Intranet komen. Ik wil bij één zaak blijven stilstaan, waar wij ook al eens bij vorige gelegenheden over zijn tussengekomen, en dat zijn onze zorgen en reserves bij de omvorming van het gebouw van het GKC tot een zorginnovatiecentrum, vooral in het kader van zorgeconomie. Wat hij ons heeft voorgesteld wijst toch sterk in die richting vind ik. Wij gaan maar in de loop van het jaar oordelen als er meer concrete feiten en voorstellen op tafel komen: ontwikkeling van nieuwe sensoren. Wij hebben ook al gehoord over apps, die komen als paddenstoelen uit de grond rijzen in de medische sector, waar heel veel mee te verdienen is. Maar bij vele kan je grote vraagtekens plaatsen over de nuttigheid, het ontwikkelen van toestellen. Daar waar onze mening toch is, en u heeft er ook wel over gesproken, om vooral met zo'n innovatiecentrum te zorgen dat er meer bekwame zorgkundigen naar die sector waar zoveel mensen tekort zijn, mevrouw Van Gool heeft het ook gezegd, naartoe geleid worden. Want het eerste waar die zorg nood aan heeft is aan mensen met tijd en toewijding voor de zorgbehoevenden.

Over arbeidszorg is er straks nog een tussenkomst, en dan ga ik daar ook nog kort iets over zeggen.

VOORZITTER.- De heer Dillen heeft het woord.

De heer DILLEN.- Ik wil even reageren op mijnheer Bollen.

Ik heb alleen de cijfers willen geven over prijs en over het aantal consultaties, waar ik het wel heel moeilijk mee heb. Ik wil zeker niet zeggen dat ik tegen de wijkgezondheidscentra ben. Ik heb dat nooit gezegd. Ik ben voor wijkgezondheidscentra in de grote steden, in Antwerpen, Gent. Eventueel in Leuven ben ik er zeker voor omdat daar een groep is die zeker die behoefte heeft. Maar in de kleinere steden is dat volgens mij niet echt nodig. De bevoegdheid is ook niet meer aan de provincie om dat te doen.

De studie die u aanhaalt, en die ook aangehaald is door mijnheer Merckx, komt uit De Standaard. Ik heb die zelf ook gelezen. Dat is opgesteld door het Intermutualistisch Verbond, en die zijn eigenlijk betrokken partij omdat die mensen leningen gegeven hebben aan de wijkgezondheidscentra. Dan wacht ik liever een objectieve studie van de minister af. Er staat ook duidelijk in de studie dat er grote verschillen zijn tussen de wijkgezondheidscentra. Er zijn er die heel goed werken, en er zijn er die minder goed werken. En het klopt dat de prijs voor de tweede lijn goedkoper is, maar dat heeft ook te maken met het feit dat de gemiddelde leeftijd van de patiënten in een wijkgezondheidscentra veel lager ligt dan in een privépraktijk.

Wat ik er nog wilde aan toevoegen is dat er een lening van 10.000 EUR wordt gegeven door het CGG. Het is een renteloze lening. Daar heb ik het een beetje moeilijk mee. Als ik voor een patiënt bel naar het CGG waar men heel goedkoop een consultatie met een psycholoog kan vragen voor de mensen die een privépsycholoog niet kunnen betalen, weet er iemand hoe lang die patiënt moet wachten in Turnhout? Een half jaar, hoor ik hier zeggen. Momenteel moet men in de Kempen, regio Turnhout, anderhalf jaar wachten op psychologen. Is het dan nodig dat die 10.000 EUR geven aan een wijkgezondheidscentrum? Ik denk dat ze dan beter dat geld besteden aan psychologen.

VOORZITTER.- De heer Bellens heeft het woord.

De heer BELLENS, gedeputeerde.- Voorzitter, met het risico dat ik niet volledig ben, zal ik trachten toch te antwoorden op alle vragen. Ik hoop dan wel dat men mij kan onderbreken om bijkomende info te vragen.

Mevrouw Van Gool, u had een vraag over de bekendheid en projecten rond zorginnovatie. Wij hebben al een persconferentie georganiseerd. Wij hebben ook al een studiedag georganiseerd, een sectordag waar dat we bedrijven hebben uitgenodigd in het Gouverneur Kinsbergencentrum rond innovatie. Daar waren een 80-tal aanwezigen die kennis hebben kunnen nemen van datgene wat we willen voorstellen. Ik vermoed dat er zeker en vast nog wel wat infosessies zullen komen daarrond die vanuit onze dienst mee zullen georganiseerd worden. Op onze website staan uiteraard ook de gegevens. Ik weet nu al dat UNIZO vragende partij is om zo snel mogelijk van start te gaan met de concrete toepassing daarvan. Zij zullen dat via hun leden kenbaar maken. Dus ik denk dat we daartoe in de loop van het jaar zeker en vast nog een aantal initiatieven zullen nemen. Want het is natuurlijk niet zo eenvoudig om te weten hoe men precies aan dat zorginnovatiereglement kan voldoen, omdat het nogal heel strikt is naar toepassing, en vooral ook naar comfortverhoging van personeel en betrokken zorgvrager. Het zal geen voortzetting zijn van het impulsbeleid rond welzijn. Dat is echt afgesloten. Daar waar we vroeger de welzijnsorganisaties zelf ondersteunden zal dat nu niet meer zijn, maar zullen we dat via ondernemerschap doen, en via een netwerk. Dus ik denk dat daar wel wat mogelijkheden zijn. Het zal in ieder geval een mind switch vergen, zeker ook van onze medewerkers die daar opnieuw mee geconfronteerd worden om de juiste info te geven.

Ook in andere domeinen kijken we vanuit nieuwe invalshoeken. Als ik kijk naar plattelandsbeleid zit daar in de leedergebieden die zijn vastgelegd door de Vlaamse overheid, waar wij zelf weinig over te zeggen hebben, heel uitdrukkelijk ook een component in rond plattelandsarmoede. Ook daar krijg je mogelijkheden om rond die innovatie, en ook naar het aangepast vervoer waarover u het daarnet had, initiatieven te nemen.

Het aanbod van aangepast vervoer is zo goed als provincie-dekkend. Wij hebben dat met de lokale besturen gedaan. De mobiliteitscentrale inventariseert vandaag de knelpunten aan aanbods zijde. Daar proberen we op in te spelen. We weten dat bij zorginstellingen er nog een groot probleem is rond dat vervoer. Wij hebben daar met de lokale besturen binnen LEADER een project goedgekeurd in het noorden van de Kempen. Dat gaat over Wuustwezel, Kalmthout, Kapellen, Essen, en Brasschaat, om precies ook daar rond dat

zorginstellingsvervoer en het vervoer naar het Algemeen Ziekenhuis Klina iets uit te proberen in het kader van de basisbereikbaarheid. Ik vind het daarom heel belangrijk - en ik denk dat collega Lemmens daar ook al een aantal stappen voor gezet heeft - dat we aan tafel zitten bij die vervoersregio's om daar als provincie, niet alleen wat mobiliteit in zijn algemeenheid betreft, maar ook rond aangepast vervoer, te proberen mee de vinger aan de pols te houden.

Over de geïntegreerde aanpak van de uitdagingen heb ik het al gehad.

Het tekort van verpleegkundigen is inderdaad groot. Mijnheer Merckx heeft er ook naar verwezen. We hebben daar een ongelooflijk tekort in, en we slagen er niet in om, met al de mensen die zich vandaag aandienen om de zorgsector tewerkgesteld te worden, de zorgvraag op te vangen. We hebben een uitdrukkelijke opdracht gekregen naar de toeleiding. Ik hoop dan alleen maar - en dat is een uitspraak louter en alleen voor mijn rekening - dat de andere overheden ze dan niet buitenjagen, als het zo moeilijk is om ze binnen te halen. Ik kan er alleen maar de Vlaamse regering attent op maken dat ze opdracht naar ons kunnen geven, maar ze moeten ze wel binnenhouden ook.

Gaan we daar speciale programma's voor opzetten? Dat hebben we al gedaan rond de talentenhuisen Zorgtalent, dat we met de VDAB en de stad Antwerpen al opgezet hebben. We gaan dat nu uitdragen naar de regio Mechelen. In het kader van het project dat we in Antwerpen gedaan hebben, het JATZ-project, tewerkstelling van jongere allochtonen naar die zorgsector, behoudt 90% zijn job. We gaan dat nu uitbreiden, vooral dan naar jongens, omdat dit blijkbaar ook een probleem is, maar dan naar de klusjesdienst, ook naar die thuiszorgsector. We gaan dat uitbreiden met de VDAB en de andere steden in de arrondissementen Mechelen en Kempen. Ik denk dat het goed uitgebouwd en geëxperimenteerd is in de stad en dat we dan kunnen overdragen. Uiteraard zullen wij ook naar het kader van het provinciaal overleg 'zorgberoepen' dat we organiseren werk maken van een pact met de werkgevers uit de zorgsector om, wanneer mensen een opleiding gevolgd hebben die de zorgwerkgevers als waardevol ervaren, die werkgevers de garantie geven op een vaste tewerkstelling als zij dat doorlopen hebben. Dat is een beetje toekomstmuziek, maar we gaan dat volgend jaar toch proberen. Aan tafel was men daar in ieder geval heel enthousiast over, omdat er ook een probleem is met het zoeken van stageplaatsen voor verpleegkundigen in onze provincie. Dat is niet eenvoudig. Ook daar zullen we wat moeten naar doen, maar ik heb er wel wat vertrouwen in.

Mijnheer Dillen, u heeft gelijk wat het Gielsbos betreft. Ik heb het daarstraks ook even opengelaten. Dat is een oplossing die er eigenlijk geen is. Maar wij hadden gevraagd om het volledige bedrag van 980.000 EUR volledig over te nemen door de Vlaamse overheid. Men heeft aan ons gevraagd hoe het precies zit, en welke onderdelen er in die 980.000 EUR zitten. Dat is in Vlaanderen bekeken, en daarvan heeft men gezegd: "Wij kunnen maar voor 285.000 EUR overnemen, en het resterende bedrag krijgen wij niet binnengehaald via het afslankingsdecreet om te verdelen over het agentschap. Wij zijn daar niet bij machte om op uw vraag in te gaan, en wij vragen dan dat u die 698.000 EUR zelf als provincie blijft geven." Die 285.000 EUR wordt gegeven via de persoonsvolgende financiering. Dat zal gekoppeld worden aan personen op basis van hun zorgvraag, en er zal een reglementering komen vanuit het VAPH waardoor dat die 285.000 EUR toch kan verdeeld worden over de

personen die de zwaarste zorgvraag hebben in het Gielsbos, en die ook het langst zullen blijven. Maar op termijn zal die 285.000 EUR via de persoonsvolgende financiering wellicht ook verdwijnen, want die is gekoppeld aan personen. Wanneer zal die verdwijnen? We hebben dat gevraagd, en ze denken toch dat het een tiental jaren zal duren, maar dat hangt natuurlijk ook af van hoelang dat die cliënt in het Gielsbos blijft. Die kan besluiten om elders zijn zorg in te kopen. In ieder geval is het op middellange termijn gegarandeerd dat de Vlaamse overheid die 285.000 EUR via de persoonsvolgende financiering aan het Gielsbos zal doen komen. Het overige bedrag zal de provincie geven. Er zal inderdaad moeten uitgeklaard worden waar die middelen precies aan kunnen besteed worden. Dat gaat over het domein, over de toegankelijkheid van het domein, het belevingsbad dat daar is, de uitbating daarvan. Maar u hebt terecht een vraag met te stellen: wat gaat u doen met die toestellen of instrumenten die u nodig heeft om aan die zorgvraag te beantwoorden? Dat zal dus moeten komen van elders dan van die 698.000 EUR. Anders zijn we wel bezig met terug de zorg te subsidiëren, en dat is echt niet de bedoeling. Maar men kan dat niet anders regelen in de Vlaamse overheid. We hadden dat echt wel liever gehad. Dat was ook voor ons veel eenvoudiger geweest.

We blijven binnen de krijtlijnen die we in het afslankingsdecreet hebben. Gaan daar andere dingen bijkomen? Ik denk dat niet. Wij zullen ons houden aan datgene wat we hebben. Vooral in de zorg in dorpen zijn wij het niet die een aantal dingen gaan organiseren. Het zijn vooral de lokale besturen die de initiatieven moeten nemen, en die er moeten voor zorgen dat er ook vanuit een samenlevings invalshoek naar de ontwikkeling van dat dorp wordt gekeken. Wat doen wij? Wij stellen een adviseur ter beschikking die daar mee over denkt. Wij maken de analyse. Wij geven de kansen, we geven de tekorten, de uitdagingen. Wij geven ook een aantal voorbeelden hoe men dat kan oplossen. We willen ook wel het proces begeleiden van dat nieuwe dorpsinitiatief, of wat er van onderuit naar boven komt. Maar we gaan natuurlijk zelf niet de verschillende onderdelen subsidiëren indien dat niet in akkoord is met het afslankingsdecreet. We zullen vooral moeten kijken hoe de lokale overheden daarop gaan reageren.

Ik kan alleen maar zeggen, en beroep op u doen, dat u nog altijd zeer alert moet blijven voor de discussie binnen de sociale huisvestingsmaatschappijen rond onze vertegenwoordiging. Bewonersparticipatie is daar heel belangrijk in.

Mijnheer Merckx, de nuttigheid van de innovatie zal zich moeten uiten in de voorstellen die we krijgen van de bedrijven. Dat zullen we moeten toepassen en we zullen moeten kijken hoe dat het effectief kan beantwoorden aan ontwikkeling van nieuwe ideeën het zorgcomfort dat men daarvoor oplevert voor personeel en bewoners.

Zitten er andere dingen in de pijplijn, mevrouw Van Gool? Op dat ogenblik zijn we aan het onderhandelen met een tweetal projecten. Maar ik kan ze op dit ogenblik niet zeggen. Het eerste is iets rond vloeibare voeding, en het tweede ontsnapt mij nu. Maar het is heel moeilijk. Het is niet zo evident om daaraan te beantwoorden omdat de criteria moeilijk zijn. Ik heb het u daarnet gezegd.

Hoe is de 3D-printer gebudgetteerd in Kamp C? Dat is een project waar dat 750.000 EUR gereserveerd is voor de printer en de infrastructuur. Daarvan wordt 40% gesubsidieerd

door Europa. Dat komt dan terug via de GTI Kempen timing. De realisatie zal juli zijn, dan zal de printer effectief geplaatst worden.

Kamp C richt zich natuurlijk niet onmiddellijk tot de burger op zich. Kamp C richt zich in eerste instantie vooral tot de lokale besturen en de bouwsector. In die zin moet je ook rekening houden met de slagkracht en de focus die Kamp C heeft, ook in zijn communicatie. U heeft dan gezegd: ben je dan nog wel de beste, want in China doen ze dat al lang? Is Kamp C dan nog wel pionier? U heeft daar dan die foto laten zien van die 3D-printer. In Europa is er slechts één voorbeeld van een geprint huis, en dat is in Denemarken. In West-Europa en België zijn we eigenlijk uniek. Met de huidige snelheid denken we dat we in 2018 daar nog wereldnieuws mee gaan halen, omdat er niet voldoende toepassingen zijn. Er is alleen Denemarken en China, en that's it. We denken dat de bouwbedrijven daar vandaag op staan te wachten, en zij zullen ook vooraleer zij gebruik gaan maken van die 3D-printer een vergoeding gaan betalen op termijn. Dat moeten wij nog juist bekijken, maar het is een service die wij leveren om dat ingang te doen vinden en om daar gebruik van te maken.

In verband met de financiering tot de circulaire campus hebben wij middelen verplaatst van 1 miljoen voor het investeringsbudget dat bij DLOG was voorzien voor die eerste circulaire bouw. Dat zal een site worden die net zoals het bedrijventrum wordt uitgebouwd op het ogenblik. Degene die daar zullen aan participeren zullen ook een vergoeding moeten betalen, net zoals dat bij het bedrijventrum vandaag is. En vandaag kunnen wij niet voldoen aan de vraag van bedrijven om zich in Kamp C te huisvesten. Dat is meer dan winstgevend voor wat dat aspect betreft. Diezelfde werkwijze willen we ook toepassen bij het circulaire gebouw. Het is volzet, en als er morgen iemand wegvalt staan er al wachtenden klaar om de vrijgekomen plaats in te nemen. Het is de bedoeling van een site te maken rond demo-functie, om dat voor die bouwsector echt wel goed te maken. We merken dat het met de bouwsector op zich niet zo goed gaat. Zeker in de Kempen is dat een sector waar heel hard wordt geïnvesteerd. Vandaar dat de vraag van die sector naar Kamp C enorm groot is. We gaan daar in 2018 de middelen voor uittrekken, en in 2019 zou die bouw effectief moeten starten.

We gaan daar ook door activiteiten die we daar organiseren rond inspiratiecafés mee een vergoeding voor vragen, ook aan de bedrijven die daar gebruik van zullen maken.

Wat communicatie betreft, daar hebt u absoluut gelijk in. We communiceren op dit ogenblik met Kamp C niet goed genoeg. Daar gaan we het volgende jaar werk van maken. We hebben dat ook met de confederatie Bouw, VOKA, UNIZO, Bouwunie besproken, en we moeten ook via die sectoren meer kunnen inzetten en meer PR kunnen maken voor datgene wat Kamp C aanbiedt. De enige dienstverlening die we nog aan de burger doen is de adviesverlening wanneer zij een plan hebben, om te kijken waar men innovatief en vooral besparend kan werken.

Ik ga de discussie over de wijkgezondheidscentra niet overdoen. Het enige wat ik wil zeggen is het volgende. Ik begrijp u mijnheer Dillen, en ik geloof u ook als u zegt dat wijkgezondheidscentra in grote steden daar echt wel van belang zijn. U bent daar ook van overtuigd, dat weet ik. Waar u zich een klein beetje vergist is in de analyse van de armoede. In de grootsteden is dat heel makkelijk aan te tonen. Daar is de armoede zelfs zichtbaar. Dat blijkt ook uit de cijfers. Wat we vandaag vaststellen is dat die armoede zich uitbreidt naar platteland, en dat die ook in die centrumsteden van regio's zich vestigt. Je hebt daar natuurlijk heel moeilijk barometers voor. De enige barometer die je kan

hebben is het percentage personen met een verhoogde tegemoetkoming. Dat staat vast. Het Vlaamse gemiddelde is 14%. Als je kijkt naar Boom zitten we aan 18,4%. Dat is een stijging van 4 jaar geleden met 2%. Voor Willebroek zit je aan 15,8%, voor Turnhout zit je aan 17,8%. Dat is allemaal boven het Vlaams gemiddelde. Herentals, Heist-op-den-Berg en Geel zitten daar ongeveer rond. Wij hebben altijd gepleit voor een 'en-en verhaal'. Met name stond centraal: het zo toegankelijk en betaalbaar mogelijk maken van de eerstelijnszorg. Daarvoor zijn wijkgezondheidscentra één middel. Is dat het enige? Nee, want er zijn ook projecten geweest die we goedgekeurd hebben rond de zorgcoach, wat u goed kent. Die proberen ook naar de juiste toeleiding en opvolging te zorgen bij de huisarts. Wij hebben geïnvesteerd in de opleiding van verpleegkundigen, om die toe te wijzen aan huisartsen en om die ook daarvoor het sociale traject verder te volgen. Dus wijkgezondheidscentra zijn een middel om dat te doen waar dat vooral die multidisciplinaire aanpak belangrijk is, en vooral ook de patiënt. Als je die volgt van in het begin tot op het einde is die misschien in de eerstelijnszorg duurder, maar in de tweedelijnszorg is die goedkoper omdat je ze sneller naar dat wijkgezondheidscentrum haalt. Het wijkgezondheidscentrum is ook belangrijk omdat het een integratie-instrument is. Je ontmoet daar mensen die niet tot die kansgroepen behoren, want wijkgezondheidscentra zijn voor iedereen. Iedereen kan daar naartoe gaan. Dat is geen enkel probleem. Je zit daar weliswaar in de forfaitaire geneeskunde, maar dat richt zich niet uitsluitend tot de kansgroepen. Maar door de mix die daar aanwezig is krijg je ook een bijkomende mogelijkheid naar sociale integratie. Dat vind ik wel heel belangrijk dat dit mogelijk is.

De situatie van Herentals moet u in de gemeenteraad van Herentals verder laten uitvragen hoe het daar is. Wat ik wel weet is dat het bestuur van Herentals - en ook voor Heist-op-den-Berg, en daarbij ook Geel omdat zij in een samenwerkingsverband zitten - voor de huisartsen ook het een en ander heeft gedaan. Als ik kijk naar het oprichten van de huisartswachtpost die er in Herentals moest gebeuren, dan heeft het bestuur daar een gebouw voor ter beschikking gesteld en een erfpacht afgesloten. Zij hebben ook een lening gegeven van 280.000 EUR. Dat is niet weinig. Dus zeggen dat het bestuur van Herentals niet eerlijk is, is niet correct, want ze geven ook aan anderen faciliteiten in het kader van het waarnemen van gezondheidszorg. In die zin kan ik alleen maar zeggen dat het bestuur heel consequent is geweest. In het wijkgezondheidscentrum gaat het dan nog niet over een lening. Daar gaat het over de waarborg van een lening van 50.000 EUR. Dus ik denk dat je voorzichtig moet zijn als je die dingen met elkaar begint te vergelijken, want ik denk dat men daar op een evenwichtige manier en op een weegschaal afweegt wat men daar als bestuur kan doen. Ik denk dat het voor Heist-op-den-Berg op dezelfde wijze zal gebeuren, maar daar weet ik het niet omdat ik het daar minder goed ken.

VOORZITTER.- Mevrouw Van Gool heeft het woord.

Mevrouw VAN GOOL.- Ik had ook nog een vraag gesteld over de voedselbank, en ook over de zorgberoepen.

Alleszins bedankt voor de verdere informatie over het zorginnovatiefonds. Ik denk inderdaad dat het een hele uitdaging is. Ik vermoed dat we ook in de toekomstige commissie op de hoogte zullen gehouden worden hoe dat verder werkt. Rond

verpleegkundigen denk ik dat het bij uitbreiding ook geldt voor zorgkundigen. Naast het aantal mensen in de sector moeten we ook goed kijken naar heel de evolutie die op ons afkomt, die in de zorg voor personen met een handicap toch al min of meer ingang gevonden heeft om zolang mogelijk mensen thuis te laten. Dat is ook een evolutie die ook in de ouderenzorg meer en meer ingang vindt. We moeten daar ook die omschakeling maken. Want het is toch wel heel iets anders om iemand te verzorgen in een instelling dan in een thuissituatie. Ook daar, niet alleen naar personen, maar ook naar hulpmiddelen, denk ik dat er heel wat uitdagingen zijn.

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- Ik wou mijnheer Bellens alleen nog aanvullen. Als Koen heeft proberen te bewijzen dat het geld niet nuttig besteed is, heeft hij gezegd: "Die werken nog altijd zoals wij met prestatiegetuigschriften." Daarmee wijs je juist op de voornaamste handicap, namelijk dat die centra op dit ogenblik al een jaar lang door Maggie De Block niet meer erkend worden. Daardoor blijft die hinderpaal bestaan dat de mensen nog geld moeten voorschieten. Dat moet opgelost worden. Pas dan zal je ze volop op hun efficiëntie kunnen beoordelen. Mevrouw De Block blokkeert dat. Ze zegt dat ze er eerst de kostprijs moet van kennen. Maar goed, je hebt die studie nu al gehad, en een studie van een paar jaar geleden van het Kenniscentrum. Maar zij doet geen studies. De nierspecialisten, die na het afgeven van een bijdrage aan het ziekenhuis, steken 600.000 EUR in eigen zak per jaar; medische beeldvorming: niet veel minder. Daar valt veel meer te rapen dan bij de wijkgezondheidscentra. Daar zijn veel meer problemen.

VOORZITTER.- De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Ik wil even terugkomen op Kamp C. Ik hoop dat onze 3D-printer van bijna 1 miljoen EUR ook gebruikt wordt voor een van de belangrijkste doelstellingen van Kamp C, voor de duurzaamheid ook. Dat we daarmee niet alleen een vernieuwend bouwsysteem hebben, maar dat die printer tegelijkertijd ook duurzaam bouwt.

Ik heb hier vandaag interessante dingen gehoord over Kamp C. Ik vind het een beetje jammer dat u in de commissie nooit als bevoegd gedeputeerde aanwezig bent als we als raad van bestuur Kamp C bespreken. Ik hoor hier van collega's dat bijvoorbeeld mevrouw Verhaert voor het Arboretum Kalmthout speciaal voor die raad van bestuur naar de commissie komt. Ik zou ook heel graag hebben dat u dat doet voor Kamp C, zodanig dat we op een politiek niveau in de commissie dat kunnen bespreken, en we niet altijd met de directeur politieke discussies moeten voeren.

VOORZITTER.- De heer Bellens heeft het woord.

De heer BELLENS, gedeputeerde.- Het enige probleem wat zich voor mij stelt is dat ik op datzelfde moment ook commissie Welzijn heb. Maar ik wil dat gerust wel doen. U bent,

denk ik, al eens één keer naar Kamp C geweest, maar ik kan daar niet altijd zijn omdat het op hetzelfde moment is. Maar ik wil mij engageren tot het houden van een commissievergadering specifiek met onderwerp rond Kamp C op een ander moment, maar ik kan niet op twee plaatsen tegelijk zijn.

VOORZITTER.- De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Ik vind het toch belangrijk dat u daarop aanwezig bent, gedeputeerde. Het gaat er niet om dat wij allemaal in Kamp C gaan vergaderen. Ik heb het gewoon over de raad van bestuur van Kamp C hier in Antwerpen.

De heer BELLENS, gedeputeerde.- Ik wil dat in ieder geval eens bekijken mijnheer Vandendriessche.

Mevrouw Van Gool, de Voedselbank is iets wat hopelijk niet tussen wal en schip dreigt te vallen. Op dit ogenblik is daar geen uitspraak over. Ik heb nog eens contact opgenomen met het kabinet van minister Vandeurzen, en dat slingert tussen het kabinet Vandeurzen en het kabinet Homans. Is het armoede? Is het zorg? Ze hebben daar administratief nog niet uitgemaakt waar het nu verder naartoe zal gaan en waar de 10.000 EUR, die wij altijd gegeven hebben en die bij ons weg zal gaan, al of niet zal innen om dan al of niet verder te geven.

Dus het is niet duidelijk: waar gaat het naartoe, en ook niet of ze ook effectief wordt gegeven. Dat is zoiets wat er nog tussen glipt. We hebben vandaag die informatie nog gehad. Kan de voedselbank nog rekenen op de provincie? In die zin wel natuurlijk, omdat we, ook de vragen die u heeft gesteld aan mij rond de loodsen in Mortsel, daar gaan kijken. Daar is een plan, en dat zal mevrouw De Herdt wel interesseren. Er wordt samen met de stad Mortsel een beheersplan opgemaakt rond de site in het kader van Fort 4. Daarin zal die loods ook mee opgenomen worden. Kempens Landschap zal dat mee bekijken. Daarin zullen we zo goed mogelijk proberen ervoor te zorgen dat die voedselbedeling daar kan blijven, want daar moeten blijkbaar ook investeringen gebeuren aan het dak die de Voedselbank wel wil doen, maar men moet wel zeker zijn dat ze daar in kunnen zijn. Dat nemen wij verder op, én met de stad, én met Kempens Landschap én met de mensen van de Voedselbank zelf.

Mevrouw VAN GOOL.- Mag ik dan nog heel even vragen of u een idee hebt over de subsidie. Het is wel belangrijk voor hen dat zij weten hoe zij hun plannen moeten maken voor 2018.

De heer BELLENS, gedeputeerde.- Men heeft mij gezegd, deze week. Maar u verstaat mijn scepticisme.

Welzijn (inclusief wonen en gelijke kansen)

Nr. 9/1 van de agenda

**APB Provinciaal Documentatiecentrum Atlas.
Budget 2018 en meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.**
Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 28 november 2013 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Documentatiecentrum Atlas goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

Overeenkomstig de statuten heeft het autonoom provinciebedrijf als missie:

“De provincie biedt met het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas een provinciebreed instrument om alle actoren, zowel intern als extern, actief in de beleidsdomeinen welzijn, onderwijs en internationale samenwerking maar ook daarbuiten, inhoudelijk en educatief te ondersteunen bij de thema’s van diversiteit, gelijke onderwijskansen, mondiale vorming en opvoedingsondersteuning. Door inbreng van expertise en acties bij de diverse actoren evenals in hun netwerken & projectwerking versterkt het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas de kwaliteit van hun activiteiten en/of beleidsinitiatieven, inclusief het gezamenlijk provinciaal welzijns- en flankerend onderwijsbeleid.”

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt:

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen;
- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen;
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet.

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zijn digitaal toegevoegd.

Voor 2018 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 7,6 (incl. 2x0,2VTE tijdelijke loopbaanvermindering) + 0,5 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het autonoom provinciebedrijf uitkeert om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt voor 2018: 657.822 EUR.

De dotatie omvat een stijging met 52.113 EUR om de plannen voor de eerstvolgende jaren waar te maken. Deze willen van het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas een eigentijds leercentrum voor het onderwijs maken. De werking en doelstellingen van het APB sluiten daarmee volledig aan op de beleidsdoelstellingen van het flankerend onderwijsbeleid en ondersteunt het beleid hierin.

De plannen omvatten volgende grote meerjarentrajecten:

- Digitaliseringstraject met verschillende componenten om achterstand digitalisering t.o.v. andere instellingen in te halen en innovatief in te vullen;
- Digitale luik van het verhuizingstraject APB-vestiging Turnhout (inbedding in de Warande, samen met de bibliotheek van Stad Turnhout).

De verhoogde dotatie zal de bijkomende kosten voor +0,5 VTE (specifieke competenties digitaliseringstraject en innovatie) en voor de digitale infrastructuur (o.m. de kosten in het kader van verhuizingstraject) voorzien. De moderne bibliotheekinfrastructuur biedt de klant/gebruiker de mogelijkheid tot zelfuitleen (efficiëntieverhoging en autonomie van de klant) evenals betaalautomaten. Er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar het maximaal delen van de kosten met de bibliotheek van Turnhout.

In het meerjarenplan is voor het jaar 2019 een bedrag van 670.980 EUR als dotatie ingeschreven en voor het jaar 2020 een bedrag van 684.384 EUR.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 9 november 2017.

Het ontwerp van het budget 2018 en van het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur van het APB goedgekeurd op 23 november 2016.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 28 november 2013 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Documentatiecentrum Atlas;

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Documentatiecentrum Atlas;

Gelet op de goedkeuring van het budget 2018 en het meerjarenplan 2019-2020 door de raad van bestuur van het APB Provinciaal Documentatiecentrum Atlas in zitting van 23 november 2017;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Documentatiecentrum Atlas voor het uitvoeren van zijn budget 2018 een dotatie van 657.822 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Documentatiecentrum Atlas.

Artikel 3:

Goedgekeurd wordt het budget 2018 van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Documentatiecentrum Atlas.

Bijlagen:

- Meerjarenplan 2019-2020
- Budget 2018

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

64 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

55 leden hebben ja gestemd;

5 leden hebben nee gestemd;

4 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 55 stemmen ja, bij 5 stemmen nee en 4 onthoudingen.

Nr. 9/2 van de agenda

**Provinciale initiatieven. Gielsbos vzw - Jaarverslag 2016.
Kennisname.**

Verslag van de deputatie

Volgens de onderrichtingen dient het financieel en werkingsverslag van vzw's, die volgens de omzendbrief van minister Kelchtermans niet als een para provinciale vzw moeten worden beschouwd, maar waar wel provinciale mandatarissen aan het beleid deelnemen, en die een provinciale ondersteuning van minimum 100.000 frank genieten, ter kennisneming aan de provincieraad worden medegedeeld.

In uitvoering hiervan wordt bijgevoegd jaar- en financieel verslag 2016 van Het GielsBos vzw ter kennisname aan de provincieraad voorgelegd.

Het jaarverslag 2016 van Het GielsBos vzw biedt o.a. een overzicht van:

- 1) De belangrijkste gebeurtenissen van 2016 in een chronologisch overzicht.
- 2) GielsBos in cijfers: de cliënten centraal: leeftijd en geslacht van de cliënten en cliëntprestaties FAM / MFC / RTH.
- 3) GielsBos in cijfers: werken in het GielsBos: leeftijd en geslacht, leeftijdsopbouw, opleidingsniveau, dienstanciënniteit en het aantal stagiairs & vrijwilligers.

Uit het financieel verslag 2016 blijkt dat het GielsBos vzw een balanstotaal per 31.12.16 heeft van 61.536.603,06 EUR. De resultatenrekening van het jaar 2016 sluit af met een positief resultaat van 17.871,04 EUR.

Uw raad wordt gevraagd kennis te nemen van bijgevoegd digitaal jaar- en financieel verslag 2016 van Het GielsBos vzw.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 9 november 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op het verslag van de deputatie;

Gelet op het provinciedecreet van 30 november 2005;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

De provincieraad neemt kennis van het jaar- en financieel verslag van 2016 van Het GielsBos vzw.

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.

Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

VOORZITTER.- *We gaan dan nu een korte pauze nemen.*

De vergadering wordt geschorst om 16.26 uur en opnieuw geopend om 16.40 uur.

VOORZITTER.- *We starten terug met het laatste deel van onze provincieraad.*

Sociale economie

VOORZITTER.- *Mevrouw Van Gool heeft het woord.*

Mevrouw VAN GOOL.- *Mijnheer de voorzitter, collega's,*

Er is reeds meermaals aangetoond dat het hebben van werk belangrijk is voor het welzijn van mensen, vaak zelfs belangrijker dan het inkomen dat men heeft. Inkomen dat men via zijn arbeid verwerft blijft natuurlijk een belangrijke factor, maar het versterken van het gevoel van eigenwaarde en de sociale contacten zijn minstens zo belangrijk. Dat alles geldt ook voor mensen die niet, of nog niet, de vaardigheden en competenties hebben om in het reguliere arbeidscircuit tewerkgesteld te worden. Hetzelfde geldt ook voor mensen die omwille van een zware fysieke of geestelijke beperking misschien wel nooit de opstap naar reguliere arbeid kunnen zetten.

Voor hen is er arbeidszorg, waarbij arbeidsmatige activiteiten aangeboden worden in een brede waaier aan sectoren zoals de geestelijke gezondheidszorg, de zorg voor personen

met een handicap, het algemeen welzijnswerk, en de sociale en beschutte werkplaats. Vaak werd arbeidszorg bestempeld als iets tussen welzijn en werk. Maar alleszins staat vast dat arbeidszorg een eigen plaats ingenomen heeft in het ruime aanbod aan tewerkstellingskansen.

Lange tijd is de plaats van arbeidszorg in de interne staatshervorming onduidelijk geweest, en was er dus ook grote onzekerheid over wat de provincie op dat domein nog zou kunnen, zou mogen doen. Begin dit jaar is daar gelukkig duidelijkheid over gekomen. Arbeidszorg blijft een provinciale bevoegdheid op voorwaarde dat de provincie dit vanuit een grondgebonden invalshoek benadert. Wat wil zeggen dat de provincie de focus moet leggen op de doorstroming naar betaalde arbeid. We hebben dat daarstraks in de toelichting van gedeputeerde Bellens ook gezien.

Om die reden hebben we hier in de provincieraad in januari 2017 het subsidiereglement 'impulssubsidie arbeidszorg' uitdovend gemaakt om het dan in november van dit jaar op te heffen met ingang van 1 januari 2018.

De focus op doorstroming naar betaald werk zal een grote uitdaging zijn, vooral voor onze provincie. Vooral omdat het net de eigenschap is van arbeidszorg dat het aangeboden wordt aan mensen die omwille van hun geestelijke of fysieke beperking zeer moeilijk in het beschermd circuit, laat staan in het reguliere arbeidscircuit, ingezet kunnen worden. Ook bij de omvorming van PWA, het plaatselijk werkgelegenheidsagentschap, naar wijkwerking werd de focus sterk op doorstroming naar reguliere arbeid gelegd. De vraag die zich dan stelt is waar die mensen nog terecht kunnen die niet toe geleid kunnen worden naar arbeid in het reguliere of in het beschermd circuit.

Bovendien zijn er mogelijk kapers op de kust. Want met het nieuwe vrijetijdswerk dat de federale regering vanaf 2018 wil invoeren bestaat het risico dat de plaatsen waar mensen in arbeidszorg ingezet kunnen worden erg beperkt worden, omdat het ook de sectoren zijn waar de mensen met het vrijetijdsstatuut terecht kunnen komen: in zorg, bij klusjes, bij ondersteuning, bij kleine taken in huis en in de tuin.

Ik wil deze bekommernissen dan ook graag meegeven aan gedeputeerde Bellens en hem vragen om daarmee ook rekening te houden.

Dank u.

VOORZITTER.- De heer Bellens heeft het woord.

De heer BELLENS, gedeputeerde.- U heeft helemaal gelijk, mevrouw Van Gool. Het probleem zit er in dat wij als provincie tot op heden bevoegd waren voor de hele ladder van de participatie naar arbeid. Dan heeft het lang geduurd vooraleer er duidelijkheid was rond wat we nog wel en niet zouden kunnen doen. Het is vanaf trap 3, doorstroming, en soms ook vanaf trap 2,5, waarbij dat je de mensen die klaar zijn oppikt uit 2,5 om dan naar 3 en 4 te brengen. Maar u hebt gelijk, die restgroep 1 en 2, die wellicht nooit aan een job zullen geraken, daarvoor zijn we vandaag niet meer bevoegd. Wij hebben daar in het

verleden wel een aantal initiatieven toe genomen, maar ik ga niet zeggen dat dit heel succesvol is geweest. Het was vooral mensen proberen te overtuigen van hun eigenwaarde en hen zo goed als mogelijk te laten deelnemen aan het dagelijkse leven, waarbij arbeid een onderdeel is. Meer was het niet.

U heeft gelijk, het onderscheid tussen vrijwilligerswerk en arbeidszorg is klein. Het uitgangspunt van arbeidszorg is dat je recht hebt op arbeid voor de zwaksten in de samenleving, en het richt zich tot personen die omwille van persoonsgebonden redenen eigenlijk niet meer tewerkgesteld kunnen worden. Vrijwilligerswerk daarentegen is voor mensen die 4/5^e werken en dan daar wat willen bijdoen. Ik weet niet wat de impact daarop gaat zijn. Gaat dat overlappen? Wellicht gaan daar een aantal overlappingsen gebeuren en gaat men vaststellen dat men beter iemand anders had aangenomen. Wij zullen daar ook wel over waken, en we gaan dat ook wel meenemen in onze contacten die we nog hebben rond de arbeidszorgorganisaties en rond doelgroepmedewerkers, en ten minste een aantal dingen kunnen signaleren aan de overheid. Ik hoop ook dat de Vlaamse overheid met de uitvoeringsbesluiten daar iets meer zekerheid of duidelijkheid over kan brengen, en dat men ook de link zal leggen tussen het vrijwilligerswerk, ook decretaal bepaald door Vlaanderen. Dat men ook daar ergens een mogelijkheid ziet om die afweging te maken ten overstaan van mekaar en daar duidelijkheid te creëren. Ik hoop dat, maar we kunnen daar alleen maar op toezien en in overleg gaan met de verschillende arbeidszorgorganisaties. Maar ik deel uw bezorgdheid helemaal.

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- Voor zover ik mij nog herinner hebben wij in maart een nieuw subsidiereglement gemaakt. Daar stond in dat men focust op doorstroom, wat vooral vanuit Vlaanderen geëist wordt, maar ook obstakels die de doorstroom in de weg staan. Ik vond dat goed, want we zitten hier met een van de vele ongerijmdheden van de provinciehervorming. Het is duidelijk dat arbeidszorg, voor die categorieën 1 en 2 die toch nooit kunnen doorstromen zoals u erkent, overduidelijk een welzijnsaspect is om die mensen een heilzame dagbeleving en taak te geven. Dat reglement hebben we vorige keer moeten opheffen omdat die zaak naar Vlaanderen gaat. Ik hoop dat er misschien toch iets komt dat opnieuw dat idee herneemt van het wegwerken van de hinderpalen, zodanig dat men nog altijd de focus kan leggen op die kwetsbare arbeidszorgmedewerkers.

VOORZITTER.- De heer Bellens heeft het woord.

De heer BELLENS, gedeputeerde.- Ik kan dat bevestigen. Die obstakels blijven bij ons. Ik heb daarnet gezegd: 2,5. Dat zit in de aanloop die je kan doen om naar stap 3 te gaan. We blijven weg uit het welzijnsaspect, maar die mensen die de stap durven zetten, die van in het begin mee opnemen en kijken welke obstakels er zijn om daar wat te veranderen, dat blijft de scoop van de provincie. Dat zullen wij ook doen. Maar al doende leren we. Ik sluit niet uit dat we dat zullen moeten bijsturen en daar misschien iets nieuws voor zou kunnen komen. Dat weet ik niet vandaag. Dat zullen we wel zien, maar dat blijft daar in ieder geval tot onze bevoegdheden behoren, ook zoals u het formuleert.

Europa

Nr. 10/1 van de agenda

APB Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen. Budget 2018 en meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

Overeenkomstig de beleidsnota heeft het autonoom provinciebedrijf als missie "de positie van de provincie Antwerpen ten aanzien van Europa, de Europese Unie, en meer bepaald ten aanzien van de beleids- en financieringsmogelijkheden die hieruit voortvloeien, te optimaliseren."

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt:

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen;
- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen;
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet.

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zitten in bijlage van dit provincieraadsstuk.

Voor 2018 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 12 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het autonoom provinciebedrijf uitkeert om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt voor 2018: 1.155.358 EUR.

In het meerjarenplan is 1.178.466 EUR voor 2019, en 1.202.036 EUR voor 2020 als dotatie ingeschreven.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 9 november 2017.

Het ontwerp van het budget 2018 en van het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur van het APB goedgekeurd op 23 november 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 26 september 2013 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen;

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen;

Gelet op de goedkeuring van het budget 2018 en het meerjarenplan 2019-2020 door de raad van bestuur van het APB Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen in zitting van 23 november 2017;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen voor het uitvoeren van zijn budget 2018 een dotatie van 1.155.358 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen.

Artikel 3:

Goedgekeurd wordt het budget 2018 van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen.

Bijlagen:

- Meerjarenplan 2019-2020
- Budget 2018

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

60 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

53 leden hebben ja gestemd;

7 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 53 stemmen ja, bij 7 onthoudingen.

Plattelandsbeleid

VOORZITTER.- De heer Röttger heeft het woord.

Uiteenzetting van de heer Rik RÖTTGER over leefmilieu, natuur en landschap, integraal waterbeleid, Noord-Zuid en duurzame ontwikkeling, strategisch plan Rupelstreek.

Tijdens zijn tussenkomst toont de heer Röttger een begeleidende PowerPoint.

De heer RÖTTGER, gedeputeerde.- Collega's, ik heb zelf nooit voor de klas gestaan, maar ik kan mij het 8ste uur herinneren, waar voordien een zware les was geweest. Sommige gezichten hier doen mij daar wat aan denken.

De collega's in de deputatie weten dat ik eerst naar de prentjes kijk en pas dan naar de woorden. Dus ik stel voor dat we onmiddellijk met een prentje starten.

Ik wou het met u hebben over de SDG's. Die zien er zo uit. Dat is dat verschrikkelijke jargon van de sustainable development goals, of de duurzame ontwikkelingsdoelen. Dat zijn de opvolgers van de millenniumdoelstellingen. De millenniumdoelstellingen die door de UNO, UNESCO, de Verenigde Naties ooit zijn afgekondigd. Die zijn ondertussen vervangen door deze 17 doelstellingen. Dat gaf mij de gelegenheid, als u naar het volgende plaatje kijkt, om iets te vertellen over een stuk van mijn bevoegdheid, duurzame ontwikkeling. Want die 17 doelen zijn er eigenlijk 3 keer 5. Die gaan natuurlijk over de duurzame ontwikkeling, people, planet en profit, de mensen, de planeet, de omgeving en het profit, maar ondertussen wordt daar welzijn van gemaakt.

Daar hebben ze 2 dingen aan toegevoegd, en die zijn niet onbelangrijk.

Als we naar die doelstellingen willen werken is er ook een doelstelling nodig rond partnerschap. Dat is iets wat mij heel bekend voorkomt, want ik denk dat alles wat een provinciebestuur vandaag doet ook in partnerschap gebeurt. Dat doen wij niet zelf. Dat doen wij met gemeenten en met middenveldorganisaties. Maar we moeten dat ook doen in een context van 'vrede'. 'Peace' staat er, dat is een zwaar woord. Dat is één van die 5 P's. U kan zich dat in het zuiden, of in andere plaatsen, letterlijk voorstellen als vrede, in de zin van de afwezigheid van oorlog. Maar ik denk dat ook een provinciebestuur die vrede zou nodig hebben om aan goed beleid te doen, in de zin dat we stabiliteit nodig hebben. Jammer genoeg hebben we daar in deze legislatuur veel gemis aan gehad.

Ik zou graag met jullie even kort naar het beleid van mezelf kijken, of van ons departement Leefmilieu, en ook de collega's van Mondiaal Beleid, aan de hand van die 17 duurzame ontwikkelingsdoelen. Dat geeft het volgende beeld.

Als we daaraan willen werken proberen we een klimaatneutrale provincie te zijn. Dan werken wij aan doelstelling 11: duurzame steden en gemeenten, en aan doelstelling 13: de klimaatactie. We werken ook in al die gevallen aan 'leven op het land'. Dat doen wij als klimaatneutrale provincie door voor onszelf het goede voorbeeld te zijn aan al die anderen om die klimaatneutrale organisatie te willen zijn tegen 2020. U herinnert zich de debatten in de eerste helft van deze legislatuur in deze raad, met mijn collega's van Groen. Ik denk dat we daar goed werk hebben neergezet. Want we zijn scherper geworden, en we zijn verder gegaan op die ISO 14.001: het verduurzamen van onze eigen activiteiten. Wij zijn

een duurzame organisatie. Dat betekent dat wij duurzaam aankopen, duurzaam aanbesteden, en dat betekent ook symbolisch dat ons provinciehuis één van de meest duurzame overheidsgebouwen in dit land is met een BREEAM certifiëring.

Een duurzame provincie voor onszelf, maar ook voor anderen. Dat partnerschap komt terug. Dat partnerschap met die 43 gemeenten die ingetekend hebben op klimaatneutrale organisatie. Maar ook met de 63 gemeenten die intekenden op het burgemeesterconvenant. Wat ondertussen betekent dat we tegen 2040 40% van onze uitstoot zullen reduceren op ons grondgebied. Dat betekent ook een actieve ondersteuning van die gemeenten: 330.000 EUR aan klimaatsubsidieprojecten. In januari van 2018 zullen we uit die 17 ingediende projecten de toelichting geven in de commissie over welke projecten nu het meest bijdragen tot het afbouwen van die CO₂- uitstoot.

Dat betekent ook coaching van 10 gemeenten die samen met hun bevolking willen werken aan bijvoorbeeld het autoluw maken van een bepaalde wijk, of het aanpakken van uitstoot van hun wagenpark. Een thema dat straks ook terugkomt in onze eigen raad. Om die dingen nu concreet en tastbaar te maken, hebben we een nieuw initiatief voor dit jaar: de klimaatstrijd. Door middel van een app zullen we al onze inwoners kunnen vragen om zichzelf te monitoren en hun uitstoot, hun klimaatafdruk, op te volgen. Dat gaat over hun consumptiepatroon, en een verplaatsingspatroon. Die app zou het mogelijk moeten maken om dat heel concreet op een heel gemakkelijke manier te doen, en, waarom niet, ook in vergelijking te gaan met uw burens of met mensen in een andere gemeente. Eigenlijk kan iedereen die wil zich in de strijd werpen voor het klimaat dat vanaf nu doen. Wij gaan dat proberen te ondersteunen en te faciliteren.

Een groene provincie is ook iets dat u kent. Wij werken al met heel veel middelen: 1,6 miljoen aan basiswerking in de regionale landschappen en bosgroepen. Daarbovenop leggen wij eigen klemtonen, eigen provinciale accenten met 155.000 EUR aan projectsubsidies. Daar ligt dit jaar die klemtoon heel duidelijk op bebossing. Wij gaan in op die uitdaging, de bebossingsstrijd die minister Schauvliege ons heeft voorgelegd. Ik ben er zeker van dat wij in onze provincie op 2 jaar tijd zullen gaan voor die 30 ha extra bos die er moeten bijkomen.

Ik mag ook iets vieren. Wij zijn 10 jaar actief met de regionale landschappen en bosgroepen. Dat zullen we doen op twee manieren. We gaan een colloquium houden om na te denken wat die uitdagingen dan kunnen zijn. En voor de minder academici-geïnspireerden moeten we natuurlijk ook in het landschap aanwezig zijn en zullen met een landschapscafé proberen de werking van die mensen te presenteren.

Trage Wegen is een ander belangrijk thema. We zijn allemaal op zoek naar een veilige, duurzame verplaatsing, en dat gebeurt via Trage Wegen. 80.000 EUR maken we vrij om daar aan te werken. Dat geeft ongeveer 10 intergemeentelijke projecten de kans om daar op door te gaan.

Als we dan verder kijken naar die groene provincie werken we niet alleen met burgers en gemeentebesturen, maar ook met bedrijven. Dan hebben we de Biodivascan, die u al kent, waar we scannen waar de mogelijkheden liggen om aan waterberging te doen, of aan extra groen op bedrijventerreinen. Dat is een probleem waar die bedrijfsleiders op zich wel interesse voor hebben, maar niet altijd de expertise, en waar we hen in ondersteunen in goede samenwerking met de POM.

Lokale beheerplannen voor steden en gemeenten is een klassieker. Maar ook daar blijft de vraag van steeds meer gemeenten, ook Kempens Landschap en andere grote beheerders zoals PIDPA bijvoorbeeld, om de kennis te delen om aan duurzaam beheer te doen van die open ruimte die we allemaal samen beheren. We doen dat ook met gebiedsgericht beleid. Dat zijn de beleefbare landschappen. Het recreëren en vertoeven in onze mooie provincie wordt aangemoedigd. Ons landschap is de grondstof voor toerisme, collega De Haes, en daar maken we werk van. Ikzelf mag dat doen in de Rupelstreek en de Zuidrand, en andere collega's doen dat in de Merode, of de Fortengordel. Ik denk dat het een heel goed en belangrijk instrument is om die rol van streekmotor te spelen.

De lerende provincie, ook daar een klassieker: doelstelling 4, kwaliteitsonderwijs. Daar werken wij al zeer lang, 25 jaar, aan mee. Alweer een verjaardag, te vieren met het Provinciaal Instituut voor Milieu Educatie. 12.000 leerlingen uit basis- en secundair onderwijs krijgen daar biotoopstudie, waterstudie. Al die dingen die moeilijker in de schoolbanken te leren zijn, maar die op terrein wel degelijk tastbaar zijn.

We werken ook in die scholen met MOS, dat weet u. Ondertussen zijn we aan 91 scholen en werken we gestaag verder met 5 kleine projectjes van 12.000 EUR om te werken aan groene speelplaatsen, buitenklassen, educatieve ondersteuning. Dat wordt gewaardeerd en dat zetten we verder. Vorig hebben we een 'Buitenlesdag' georganiseerd met de MOS-medewerkers, en ik moet zeggen: Antwerpen is Antwerpen. De meeste scholen uit Vlaanderen, 70 scholen die daarop intekenden, die buiten les hebben gegeven, kwamen uit onze provincie. Dat wordt ook dit jaar herhaald. En dan een groot project met dank aan Europa is het '21mprezs' programma waar we scholen gaan ondersteunen om minder CO₂ uit te stoten en minder energie te gebruiken. De doelstelling is niet min voor een school als u weet hoe oud die gebouwen soms zijn: 30% energie besparing. Daar willen we voor gaan. Dat doen we met onze scholen en met partners binnen een Europees netwerk.

Een gezonde provincie is al vele jaren gewaarborgd door het bestaan van het PIH. 25.000 stalen en 300.000 analyses verder zien we nog altijd dat het labo op volle toeren draait en gewaardeerd wordt door Vlaanderen, door OVAM, door vele gemeenten en door vele burgers. Het is een echt kenniscentrum geworden rond milieu en gezondheid. Dat verdient eigenlijk ook een feest en een mooi cadeau. Daarom zouden we een leerstoel willen instellen, samen met de Universiteit Antwerpen, rond net die koppeling: wat is de impact van ons leefmilieu op gezondheid? Het is de doelstelling die het PIH al jaren heeft, en we hebben gevraagd aan de Universiteit Antwerpen om die leerstoel voor 3 jaar te waarborgen, en na te denken hoe we samen met huisartsen, gemeentebesturen, rusthuizen, en met de zorgsector kunnen werken aan 'hoe kan vergroening en de groene omgeving gezondere burgers kweken?'

Dan is er het Black Carbon Project. Nee, collega's, ik heb geen ambitie om een heavy metal band te installeren, maar het Black Carbon Project is het opvolgen van het fijn stof dat ontstaat door de verbrandingsmotor. Dat is de black carbon. We zijn ervan overtuigd dat als we metingen zouden doen op trage wegen, en op verschillende plaatsen in onze provincie, dat we dan een beter beeld kunnen krijgen van hoe groen kan bijdragen tot meer gezondheid. Dus het Black Carbon Project is het mobiel meten van dat fijne stof. We zullen dat dan aanbieden aan onze gemeenten, zoals ze dat van ons verwachten, want we krijgen daar ook zeer veel vragen rond.

Een gezonde provincie is ook een stukje het verhaal van de omgevingsvergunningen. Daar wil ik heel kort over zijn. Als u naar het volgende plaatje kijkt ziet u dat in een vergunning al die dingen worden afgewogen. Als we een vergunning afleveren stellen we ons vragen rond geur, water, veiligheid, energie, lucht. Al die aspecten komen samen in een vergunning, en uiteindelijk zoeken we daar altijd een evenwicht in en proberen we op die manier ook een gezonde en duurzame provincie te zijn.

Een duurzame provincie betekent ook ruimte voor water. Waar we ooit gestart zijn van de klassieke droge voeten, wordt dat meer en meer een integraal verhaal. Ook daar zijn er collega's die er nog verder vragen over stellen. Ondertussen beheren we die 2.400 km en hebben we 5,6 miljoen nodig om die jaarlijks te onderhouden, bovenop een investeringsbudget van 2,7 miljoen. Die investeringen situeren zich in een aantal projecten. U ziet ze hier opgesomd: Struisbeek (Wilrijk), het overstromingsgebied in Schilde, de Kwikaard (Schildes), de Molse Nete, de Kaartse beek, het fameuze groen Netewoud van Balen, en een speciaaltje, we kunnen er later op terugkomen, is het Triple C. Triple C staat voor Climate Resilience, en dat betekent weerbaarheid ten opzichte van de klimaatadaptatie op basis van uw 'catchment area', op basis van uw waterlopen, wateropslag, en ook community based. Dat wil in dit geval zeggen: samen met landbouwers die bereid zijn, of op zoek zijn, om waterretentie te organiseren. Wat eigenlijk betekent dat zij op hun manier kunnen bijdragen tot de klimaatadaptatieproblemen die we allemaal samen in partnerschap moeten aanpakken.

Met mondiaal beleid is de cirkel rond. Daar werkt men, bijna, koortsachtig aan het implementeren van die SDG's, die 17 doelstellingen. De gemeenten worden daar in ondersteund. Ook VVSG doet dat. We staan daarin niet alleen. Maar we zullen wel 40.000 EUR vrijmaken om projecten die concreet rond deze SDG's willen werken verder te ondersteunen.

Voor de rest zijn er de klassieke ondersteuning: onze Zuidprojecten in Guatemala en de Filipijnen, de vierde pijlers, en de mondiale festivals, zoals u dat van ons gewoon bent.

Collega's, ik eindig graag met een beeld. Dit keer is het een hele website geworden. U weet dat wij de streekmotor willen zijn, maar ik zou er één ding willen aan toevoegen. Dat is het door sommigen gehate woord 'duurzaam'. Het woord duurzaam is ooit verkozen tot een van de meest gehate woorden in 2017, maar ik ga het toch gebruiken omdat ik ervan overtuigd ben dat de motor die we willen zijn een elektrische motor is die rustig verder zoemt en niet veel lawaai maakt. En dat geeft mij de gelegenheid om te zeggen: "Le bruit fait peu de bien, et le bien fait peu de bruit."

Applaus

VOORZITTER.- De heer Sels ziet af van zijn tussenkomst over de omgevingsvergunningen.

Mevrouw Michielsens heeft het woord.

Mevrouw MICHIELSEN.- Collega's, waarover wil ik hebben met jullie? Dat is over een milieuvriendelijk wagenpark.

Collega's, actueler kan het thema niet zijn. In de raad van 23 november keurden wij het voorstel, ingediend door collega Karin Van Hoffelen, na amendering, in verband met de vergroening van het wagenpark van het provinciebestuur goed. De provincie Antwerpen engageert zich om in de toekomst strategische doelstellingen te formuleren voor de reductie van voertuig-specifieke emissies en de groene samenstelling van het provinciale wagenpark. De gouverneur pleitte in haar rede, naast een bescheiden oproep om elk gemotoriseerd verkeer en verplaatsing te vermijden -immers elke niet afgelegde kilometer is een gespaarde kilometer - voor een toekomst met zero emissie. In een opiniestuk gisteren kopte De Morgen met 'Belg wil meer groene energie', om te zeggen dat ons buikgevoel dan juist zit. Na bevraging antwoordde liefst 7 op de 10 respondenten te vinden te zijn voor een snel verbod op benzine- en dieselwagens, en dit ten laatste tegen 2040. Dat is natuurlijk nog veraf. Buurland Nederland overweegt om de verkoop van personenwagens met verbrandingsmotoren te verbieden vanaf 2030, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk in 2040.

In het vers van de pers ontwerp van het energiepact '2030 is nu' moet het verkeer af van fossiele brandstoffen. Tegen 2025 moet in het ontwerp 1/5^e van de nieuwe inschrijvingen van auto's al voertuigen zijn zonder uitstoot. Vijf jaar later, in 2030, moet het dan 50% zijn. Dus actueler kan het thema inderdaad niet zijn.

Ik leen graag de titel van het opiniestuk van deze morgen in De Standaard: "Mooie voornemens zijn niet genoeg." Inderdaad, passende acties zijn nodig. Onze provincie voert al jaren een energie- en klimaatbeleid, en binnen de bestaande beleidsdoelstellingen en actieplannen stel ik voor om 3 acties voor een vergroening van het wagenpark bijkomend op te nemen, als het kan nog in het budget 2018. Het eerste voorstel zou zijn onder actiepunt voeren van een flankerend energiebeleid. We voeren een impulsbeleid, dus we stimuleren andere partners als provincie, om milieuvriendelijke vervoersmiddelen door de provincie te coördineren en het faciliteren van laadpunten elektriciteit, gas en waterstof. Het tweede voorstel voor actie onder actiepunt evalueren naar een klimaatneutrale organisatie 2020 zou kunnen zijn: we voeren het vervangingsbeleid van het wagenpark naar wagens op niet fossiele of hybride energie, en plaatsen adequate laadpunten aan onze gebouwen en op onze domeinen. Als derde actie zou ik willen voorstellen: we bieden deskundigheid aan in verband met import van het verkeer op milieu en gezondheid, en dit naar aanleiding van het verder uitbouwen van een kenniscentrum milieu en gezondheid. Ik hoorde daar inderdaad onze gedeputeerde Rik Röttger al iets suggereren in het kader van een leerstoel eventueel.

Collega's, ik bezorg jullie nu via jullie fractievoorzitters een lijst van ons provinciaal wagenpark, opgemaakt naar aanleiding van mijn schriftelijke vraag. Met dank aan de griffier, aan Koen Van Haelst, hun medewerkers en andere collega's voor het vele werk. Ons wagenpark telt 161 voertuigen, waarvan 99 personenwagens, 45 lichte vrachtauto's en minibusjes, en 17 vrachtwagens en autocars. Enkele vaststellingen: in het kader van de lage

emissiezone in Antwerpen is vervanging op korte termijn nodig. Ik spreek nu even al in het kader van 2020, dat is amper 2 jaar. Er zouden 67 voertuigen, of toch wel bijna 40%, de stad Antwerpen niet meer in mogen, of ten minste niet zonder betaling. Anno 2025 zou zelfs 70% van de voertuigen Antwerpen niet meer binnen mogen. Qua brandstof is de meerderheid van onze voertuigen diesel. De 17 vrachtwagens en autocars zijn dit uiteraard. Dat is nog wat moeilijk om daar zero emissie voor te hebben, maar zeker wel mogelijk. Maar van de 144 personenwagens en lichte vrachtwagens, dus de Kangoo's en de busjes, is meer dan 80% diesel. Ik moet daar wel bijzeggen dat 9 voertuigen die in dit jaar zijn aangekocht elektrisch zijn, CNG of hybride. Opvallend is dat ons wagenpark oud is. Meer dan de helft, 90 van de 161, is ouder dan 5 jaar. 1 op 3 is zelfs ouder dan 10 jaar, en zo gaat het verder. Er zijn er zelfs 7 die ouder dan 20 jaar zijn. Hoe zit het contractueel? De meeste wagens zijn onze eigendom of zijn geleased. 1 wagen is, een beetje opvallend, reeds 4 jaar gehuurd. Waar zit er nu hier een opportuniteit? We zitten met een verouderd wagenpark. Het is dus zeker zinvol om daar eens goed over na te denken of we die wagens nog nodig hebben, of we die verplaatsingen nog gaan doen met wagens, en/of die wagens niet kunnen vervangen worden door nieuwe groene wagens. Maar ook, een zeer voor de hand liggende opportuniteit zit in onze 8 huidige beleidswagens. Die beleidswagens zijn opgenomen in de provincie met leasingscontracten die volgend jaar aflopen in het tweede en het derde kwartaal. 7 van de 8 die we op dit moment hebben zijn diesels. Dus daar is er al heel concreet de vraag te onderzoeken of het mogelijk is de vervanging van die beleidswagens te doen met groene modellen.

Collega's, het is duidelijk. Om ons wagenpark te vergoeden moeten de nodige beleidsvragen gesteld en beantwoord worden met als belangrijkste vraag: hoe ambitieus zijn wij? Maar ook, blijft dit ondanks alles, ondanks mijn pleidooi, bij goede voornemens, of kiezen we wel degelijk voor actie?

VOORZITTER.- Mevrouw De Hert heeft het woord.

Mevrouw DE HERT.- Beste voorzitter, beste gedeputeerden, collega's,

De budgetbesprekingen lopen ten einde en we hebben de voorbije dagen een aantal pittige discussies gehad over toekomst en verleden van ons provinciaal beleid. Wat goed is of nodig voor de ene, is dat uiteraard niet voor de andere. Het is maar waar je focus ligt. De afslankingsoperatie die we de afgelopen jaren doorvoerden komt intussen aan zijn einde, en vanaf 1 januari 2018 beginnen we aan een nieuw hoofdstuk. Minister Muylers gaf onlangs een pluim aan de provincie Antwerpen voor goed bestuur en het goed doorvoeren van de gevraagde besparingen, een doorgevoerd beleid en blijvende investeringen. Waarvoor dank, een schouderklopje doet altijd deugd. Het was niet altijd makkelijk, maar de opdracht is vervuld. En dan dringt zich automatisch de vraag op naar nieuwe opportuniteiten en projecten.

Het departement Leefmilieu is een grondgebonden bevoegdheid. Zo konden de projecten binnen dit departement worden verdergezet. Er is mooi werk verricht. Gemeenten zijn goed ondersteund, en subsidies vinden hun weg naar burgers, besturen en organisaties.

Mooie initiatieven zijn ingebed in het beleid en bij burgers, en elk jaar opnieuw zijn er veel subsidies die goed besteed worden. Ik ga ze niet nog eens een keer opnoemen, want de gedeputeerde heeft dit net al uitgebreid gedaan. De focus voor leefmilieu ligt duidelijk op milieu en leven. Uiteraard is dit geen eindig verhaal. Misschien dringen zich de volgende jaren wel nieuwe accenten op. De VVP ziet de rol van de provincies als het verbinden en linken van lokale besturen als het implementeren van beleid dat rekening houdt met toekomstige trends. Het thema dat de VVP vooropstelt is 'volle kracht vooruit', de provincie in een regisseursrol die transversaal beleid voert. We leven, bloeien, bewegen en bewaren zijn de 4 invalshoeken. De provincie als streekmotor, duurzame streekmotor hebben we juist gehoord.

Het voeren van een duurzaam beleid gekoppeld aan duurzame doelstellingen. En zo kom ik tot de kern van mijn tussenkomst, maar dat moest u misschien al niet meer verbazen, de SDG's, of beter de Duurzame Ontwikkelingsdoelen. Misschien had daarnet nog iemand in deze zaal gezegd: de wat? Maar als we het dan ook in het Vlaams zeggen krijgt dit woord ineens een duidelijkere inhoud. De VVP ziet de duurzame ontwikkelingsdoelen als het kompas voor de nieuwe legislatuur, en zo is dat duidelijk ook binnen onze provincie. Dat stel ik zelfs vast als ik een blik werp op het intranet. Het departement Leefmilieu is bezig met de medewerkers via SDG-café's warm te maken voor de 5 P's, die in het Vlaams natuurlijk geen P's blijven. Ze gaan over mensen, planeet, vrede, partnerschap, en welvaart.

België staat op de 12de plaats van de 193 landen met een score van 77,4% voor het behalen van de 17 doelstellingen. Van de 31 indicatoren gaan er 7 over milieu. Dan is toch alles OK, zou u denken. En dit is geen politieke stelling, maar een realiteit. Zoals het vaak is zal de score voor Vlaanderen waarschijnlijk hoger liggen dan deze voor ons landsgebied onder de taalgrens. Als rasechte Antwerpenaar durf ik te veronderstellen dat onze provincie het ook beter zal doen dan onze andere Vlaamse collega's. Maar dit is maar een veronderstelling. Tot nog toe heb ik er nergens cijfers over gevonden.

Maar toch zie ik op het overzicht van België dat er nog veel werk aan de winkel is: de uitstoot van de broeikasgassen, het gebruik van de wagen, vernieuwbare energie, natuurgebieden, bossen, klimaatdoelstellingen, zelfs weidevogels. Voor milieu staan we spijtig genoeg in de top 20 van de slechtst presterende landen.

Het departement Leefmilieu heeft iets meer dan 2,5 miljoen EUR subsidies begroot om uit te geven in 2018. Dat is veel geld. Het blijkt ook dat organisaties, lokale besturen, wel willen werken aan milieu en ontwikkelingsdoelstellingen als daar geld tegenover staat. Dus lijkt het mij alleszins logisch dat er ook meer middelen zullen moeten voorhanden zijn om burgers en organisaties, lokale besturen te motiveren en te sensibiliseren. Het toepassen van de ontwikkelingsdoelen in een organisatie als de provincie is één ding, maar het toepassen over het hele provinciale gebied lijkt mij alleszins een ander paar mouwen.

Ik eindig met een paar vragen.

Waar gaan wij als provincie op inzetten, en komen er nieuwe initiatieven binnen het departement Leefmilieu?

Hoe ziet u in de toekomst de samenwerking met de steden en gemeenten rond het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelen?

Gemeenten hebben zware kosten en vaak geen middelen om te investeren in deze voor hen vaak te dure zaken. Worden er meer middelen voorzien in het budget om lokale besturen en organisaties te helpen om deze duurzame ontwikkelingsdoelstellingen te behalen? Is dat dan een departement overschrijdend budget?

Komt er bijvoorbeeld meer budget nu we beschikken over de uitkeringen van de aandelen van de intercommunales zoals onder andere de Hooge Maey?

Heeft u een zicht op de voorziene kostprijs om deze duurzame doelstellingen te implementeren binnen de provincie Antwerpen?

Dank u wel.

VOORZITTER.- De heer Röttger heeft het woord.

De heer RÖTTGER, gedeputeerde.- Mevrouw Michielsens, ik denk dat in de twee gevallen de rode draad al duidelijk is dat het gaat over ambities stellen. Die mogen altijd meer zijn. Daar dient de raad ook voor.

Mevrouw Michielsens vraagt eigenlijk heel duidelijk hoe wij ons gaan engageren met haar 3 concrete voorstellen.

Het eerste voorstel is misschien het eenvoudigste. Het gaat over het implementeren van de laadpunten, eventueel elektriciteit, gas en waterstof. Ik moet daar verwijzen naar een beslissing van de Vlaamse regering van mei 2016 waar aan de elektriciteitsdistributiebeheerders, de Eandissen van deze wereld, de opdracht gegeven is om die uit te rollen. Het gaat over 7.400 elektrische laadpunten, of 300 SNG-stations, en 20 waterstofstations. Als wij dan een impulsbeleid moeten voeren denk ik aan twee dingen. Hebben we ons al geëngageerd om op onze eigen entiteiten die punten te voorzien? Ik denk dat dit er bovenop kan komen. Die moeten, wat mij betreft, niet afgetrokken worden van de opdracht die aan Eandis is toevertrouwd. Maar aan de andere kant denk ik dat we ook moeten afstemmen met die distributienetbeheerders op basis van de ruimtelijke ordening. Ik denk dat het meer en meer kritisch wordt om te kijken waar die punten komen, in de buurt van grote verkeersknooppunten. Dat brengt ons eigenlijk bij de doelstellingen die vervat zitten in de Nota Ruimte. Dus ik zie daar wel een samenwerking mogelijk, maar ik vind dat we daar, ere wie ere toekomst, de beslissing van de Vlaamse regering moeten respecteren. Het kan er bovenop komen, maar zeker niet in de plaats van. Ik denk dat het een goed voorstel is om daar een impulsbeleid rond te voeren.

Concreet, het vervangingsbeleid van onze wagens. Ook daar ben ik zo vrij geweest om eens de mosterd te gaan halen in Vlaanderen. Daar zie ik dat men als ambitie stelt voor het Vlaamse wagenpark, een vervangingsbeleid te doen van 7% voor plug in hybride en 3% CNG, samengevat lineair 10% te stijgen naar 2020. Daar wordt ook een uitspraak gedaan rond het ambitieniveau in termen van ecoscore: een gemiddelde score van 67. Ik denk collega, dat we in die opzichten daar naar kunnen kijken. Als u dan concreet vraagt of wij als gedeputeerden, onze opvolgers dan, met de beleidswagens het goede voorbeeld gaan geven, kan ik het volgende zeggen. Er is naar aanleiding van mevrouw Van Hoffelen haar tussenkomst naar gekeken. Er is gevraagd hoe het zit voor de leasingwagens. Het moet blijkbaar wel mogelijk zijn om binnen het leasingcontract hybride wagens te vinden met een

ecoscore van 70, dan zitten we boven de Vlaamse doelstelling van 67. Ik moet er alleen bijzeggen dat voor wie vooroploopt het soms al wat meer kosten met zich meebrengt. Dan hoop ik, collega's, dat als we in de toekomst daarover discussiëren u die beleidswagens wil kaderen in het debat van vandaag, en niet in het debat van enkele dagen geleden over de verloning en het budget van de gedeputeerde. Dan denk ik wel dat we eerlijk moeten zijn over wat we spreken. Maar wij zijn daartoe bereid.

Het laatste punt is de deskundigheid rond verkeer en milieu. Dat gaat een stukje over het Black Carbon verhaal waar ik u daarnet al over vertelde. We willen die monitoring doen van de effecten van het verkeer op onze gezondheid. Dat heeft ook te maken met die leerstoel. Ik verwijs voor het overige naar het beleid dat het PIH voert. Volgens mij is de kennis daar aanwezig om daar ook de gemeentebesturen in bij te staan. Dus ik denk dat we ook dat puntje van uw voorstel kunnen meenemen in de toekomst.

Collega De Hert, ik ken u als een gedreven voorzitter. Het lijkt wel of wij alles samen goed hebben afgesproken, en dat we het samen over SDG's zouden hebben. Dat is ook zo. Ik denk in de eerste plaats dat u verheugd kunt zijn over het feit dat we de gemeentebesturen willen bijstaan om daar acties rond te voeren met die bescheiden, maar voor een gemeentebestuur toch wel een duidelijke boodschap, 40.000 EUR om daar intern aan te werken zoals wij dat doen met onze cafés. Het is tijd dat de gemeentebesturen ook die oefening intern gaan doen. Maar u zegt terecht: wie aan SDG's wil werken vraagt veel geld. De SDG's zijn bouwblokken om het beleid te structureren, en eigenlijk gaat het daarom. Hoe kunnen wij verstandig aan die 17 doelstellingen werken met dat eigen budget, maar ook misschien met extra budget? Want dat is waar u naar doelt. Ik kan dan alleen maar verwijzen, en u haalde het ook aan, naar het feit dat de intercommunales middelen zullen moeten vrijmaken. Ik hoor daar, maar ik loop misschien wat voorop op de feiten, een duidelijke wil om samen te werken, gemeentebesturen, intercommunales en provincie in de vorm van een soort streekfonds. Ik denk als we die middelen in de toekomst kunnen inzetten voor SDG's, en het feit dat die expertise kunnen inzetten die de provincie heeft om bij Europa, en collega Bellens heeft er naar verwezen, aan die SDG's te werken die ook in Europa hoog op de agenda staan, ook onze gemeentebesturen daar beter van worden. Ik denk inderdaad dat we klein moeten beginnen, de gemeentebesturen ondersteunen om intern daaraan te werken, en dan samen met de intercommunales en de gemeentebesturen en Europa daaraan werken, dat is wat de SDG's vooropstellen. Dat iedereen, niet alleen het zuiden, heel de wereld samen aan die doelstellingen moet werken.

VOORZITTER.- Mevrouw Michielsens heeft het woord.

Mevrouw MICHIELSEN.- Dank u, gedeputeerde.

Ik ben heel blij met uw antwoord. Wat betreft die financiële kwestie voor de vervanging van de beleidswagens kan ik misschien collega Kris geruststellen. Ik heb van de gouverneur vernomen dat elke investering in innovatie en nieuwe energie banen opbrengt. Ik hoop dat zij daar geen betonnen banen mee bedoelt, maar wel degelijk werk.

Nr. 11/1 van de agenda

**APB Provinciaal Instituut voor Hygiëne. Budget 2018
en meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf "Provinciaal Instituut voor Hygiëne" goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

Overeenkomstig de beleidsnota heeft het autonoom provinciebedrijf als missie "Het bevorderen van de volksgezondheid en een kwalitatieve leefomgeving op een duurzame wijze, via de onderbouwing van het provinciaal beleid, de ondersteuning van het gemeentelijk beleid en de samenwerking met gewestelijke instanties".

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt:

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen;
- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen;
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet.

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zijn digitaal bijgevoegd.

Voor 2018 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 100,6 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het autonoom provinciebedrijf uitkeert om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt voor 2018 6.666.868 EUR.

In het meerjarenplan is voor het jaar 2019 een bedrag van 6.620.516 EUR als dotatie ingeschreven en voor het jaar 2020 een bedrag van 6.752.740 EUR.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 9 november 2017.

Het ontwerp van het budget 2018 en van het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur van het APB goedgekeurd op 23 november 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 26 september 2013 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Instituut voor Hygiëne;

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf Provinciaal Instituut voor Hygiëne;

Gelet op de goedkeuring van het budget 2018 en het meerjarenplan 2019-2020 door de raad van bestuur van het APB Provinciaal Instituut voor Hygiëne in zitting van 23 november 2017;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf PIH voor het uitvoeren van zijn budget 2018 een dotatie van 6.666.868 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2019-2020 van het autonoom provinciebedrijf PIH.

Artikel 3:

Goedgekeurd wordt het budget 2018 van het autonoom provinciebedrijf PIH.

Bijlagen:

- Meerjarenplan 2019-2020
- Budget 2018

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

58 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

52 leden hebben ja gestemd;

6 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 52 stemmen ja en 6 onthoudingen.

Natuur en landschap

Integraal waterbeleid

VOORZITTER..- De heer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Mijnheer de voorzitter, collega's,

We bespreken vandaag de begroting 2018 voor Waterbeleid. Het is het afsluitende item, en ik hoop dat er nog voldoende interesse voor is, want het is een van de taken die grondgebonden is.

Bij aanvang van deze legislatuur werden op het vlak van waterbeleid ambitieuze doelstellingen geformuleerd. Dat vertaalde zich in ernstige investeringen en gevoelige verhogingen in budgetten voor de meerjarenplanning. Maar laat ons eerlijk zijn, deze inspanningen waren noodzakelijk. Onze provincie werd immers in het recente verleden niet gespaard van wateroverlast, en de oorzaken zijn gekend. Het is wellicht het gevolg van de toenemende verstedelijking, de toenemende verharding en het onoordeelkundig ruimtelijk ordeningsbeleid uit het verleden. In de provincie Antwerpen is het wat dat betreft niet anders dan in de rest van Vlaanderen. De gedane inspanningen inzake waterbeheersing uit deze bestuursperiode waren dus noodzakelijk. Onze fractie heeft deze van bij de opmaak steeds gesteund.

Maar de opmaak van een meerjarenplanning is steeds natte vingerwerk. Zo staat er vandaag een budgetwijziging geagendeerd met een overheveling van de exploitatie-uitgaven naar de investeringen met 600.000 EUR. Dat is uiteraard evident als men de continuïteit van de afdeling Projecten wil garanderen.

In de meerjarenplanning werden de investeringen gespreid in de legislatuur. Dat was gezien de investeringsomvang, de workload, en de capaciteit van de dienst Integraal Waterbeleid noodzakelijk. We stellen vast dat er nu, naar het einde van de beleidsperiode, enige achterstand zit in de uitvoering ten opzichte van de vooropgestelde planning. Op zich hoeft dit niet direct een probleem te zijn, daar de meest dringende infrastructuurwerken reeds bij het begin van de bestuursperiode werden uitgevoerd. Op de commissie werd ons ook verzekerd dat er nog een aantal grote projecten in de pijplijn zitten. Een reserve van 8,5 miljoen EUR is op die manier opgebouwd, maar er werd ons bovendien verzekerd dat deze reserve snel zal aangewend worden voor de resterende geplande investeringen.

Een aantal investeringen hebben inderdaad vertraging opgelopen, maar zouden nu versneld tot uitvoering komen. Het lijkt ons nuttig om in een van de volgende commissies even stil te staan bij de actuele bijgestuurde planning. De oorzaak van die vertraging is te wijten aan diverse zaken, onder andere grondverwerving, wat inderdaad in Vlaanderen dikwijls een moeizaam proces is. Ik denk dat dit een algemeen en bekend verschijnsel is. Ofschoon in bepaalde gevallen een onteigening mogelijk is, vinden we dat we het eigendomsprincipe en de rechten van de eigenaar overeind moeten houden.

Op de commissievergadering werd bovendien geduid op het feit dat de dienst Integraal Waterbeleid in hun planning dient rekening te houden met de personeelsinzet voor controle, opvolging van werken en werven. Misschien, het is maar een suggestie, is hier een heroriëntatie van personeel van niet grondgebonden diensten een optie. Uit navraag blijkt immers dat heel wat mensen die nu in de dienst Waterbeleid werken personeelsleden zijn zonder een directe vooropleiding voor dergelijk werk, werk in een technische, operationele functie. Maar die mensen functioneren desalniettemin zeer goed, laat ik mij vertellen.

Tenslotte wil ik nog even stilstaan bij de lopende meerjarenplanning. Zij werd opgemaakt tot in 2020. Mag ik ervan uitgaan dat alle geplande investeringen binnen deze beleidsperiode ook gerealiseerd worden? Ofschoon we begrijpen dat de huidige deputatie geen uitspraken kan doen over een volgende beleidsperiode durf ik het hier toch even aankaarten. Onze fractie pleit immers voor continuïteit, zowel in de exploitatie als in de

investeringen op het vlak van waterbeleid. We zijn immers van mening dat er stappen vooruit gezet zijn, maar dat de aandacht voor preventie en veiligheid inzake water een constante moet zijn. Het lijkt mij nuttig om even stil te staan bij de lijst van investeringen die nodig zijn inzake waterbeleid voor de toekomst. Daar heb ik daarnet al even op gealludeerd. Ik hoop dat daar ook een tipje van de sluier kan opgelicht worden in de commissie Waterbeleid, dus enerzijds wat we deze legislatuur nog willen doen, en wat er dan nog in de volgende legislatuur op ons afkomt. Ik denk dat het belangrijk is dat ook deze raad daar al kennis van kan nemen, of minstens de commissie, want het is toch een belangrijk item.

Gedeputeerde, ik zou nog even willen terugkomen op uw beleidsplannen inzake waterbeleid die u net heeft aangehaald in uw betoog. U weet dat het een stokpaardje van mij is. Ik breek nogmaals een lans voor toegankelijkheid. Ik weet ook dat het uw bezorgdheid wegdraagt. Ik vind dat alle herinrichtingsprojecten zo maximaal als mogelijk ook recreatief medegebruik moeten toelaten. Ik refereer naar de tussenkomst van Frank Geudens, die zegt dat hij af en toe nog een poging doet om te joggen. Ik ben een fervente fietser, een mountainbiker. Ik zou zeggen: Frank, kom eens tot in de parking en laat ons samen eens een paar recreatieve uitstappen plannen in die domeinen die we nu allemaal aan het ontwikkelen zijn. Ik lees ook van het plan voor het Balense woud rond het Netegebied. Ik zie daar vol interesse naar uit om kennis te kunnen nemen van de plannen. En om af te sluiten, hopelijk zal het er allemaal mooi gaan uitzien. Ik refereer niet direct naar de rustieke omgeving van Monet, maar misschien eerder dan, wat de Kempen betreft, naar het Kempisch Landschap van Jacob Smits of Dirk Baksteen.

Dank u.

VOORZITTER.- De heer Kerremans heeft het woord.

De heer KERREMANS.- Voorzitter, geachte deputatie, collega's,

Ik heb de eer van de laatste interpellatie te mogen brengen. Het was een beetje toevallig, maar toen ik het gezien heb dacht ik: ik maak er ineens wat werk van. Ik richt mij niet alleen tot de heer Röttger, maar tot de hele deputatie.

"You've got to think about big things while you're doing small things, so that all the small things go in the right direction." Dat is een uitspraak van Alvin Toffler.

Het integraal waterbeleid van de provincie ziet er goed uit. Ruimte voor water, onderhoud van waterlopen en de investeringen lijken goed te lopen, op een paar uitzonderingen na, en lijken ook voldoende gebudgetteerd, met dank aan reserves uit het verleden. Er is echter een probleem. Wat wij in de onze provincie "integraal waterbeleid" noemen, en wat een van de belangrijkste bevoegdheden blijft, is nog niet echt integraal. Ik heb het gevoel dat een en ander nog richting moet krijgen, en dat we gebruik moeten maken van dat momentum. Het beleid richt zich voornamelijk op waterbeheer, wat maar een deel van het geheel is, en binnen dat beheer is er aandacht voor te veel water maar nog te weinig voor te weinig water.

Toch stijgt jaarlijks ook in Vlaanderen de kans op watertekorten, omdat de neerslag in de zomer vermindert en er door de temperatuurstijging meer water verdampt. Er is in Vlaanderen per persoon al weinig water beschikbaar in vergelijking met andere landen. Dat kan verrassend zijn, maar dat is vastgesteld. Daardoor zijn we deels afhankelijk van andere regio's. In Vlaanderen bestaat er nog geen sense of urgency voor waterbevoorrading, zoals die er wel is voor wateroverlast. Het is daarom van belang dat Vlaanderen zijn gedrag verder blijft wijzigen: structureel verspilling vermijden, water sparen in tijden van overvloed en grondwatervoorraden beschermen.

De Vlaamse Overheid heeft nog niet zolang geleden de opdracht gegeven aan een aantal slimme mensen van diverse afkomst of opleiding om zich te uiten over drie onderwerpen.

1. Adaptatiestrategieën en breed draagvlak om de samenleving veerkrachtiger te maken, allemaal in het kader van klimaatverandering uiteraard.
2. Positief verhaal dat burger aanspreekt en vertrouwen geeft.
3. Doordacht waterbeleid over legislaturen heen in een no-regret-strategie.

Onder andere op de resultaten van deze denkoefening, maar ook op geldende visieteksten is de inhoud van deze tussenkomst gebaseerd.

De ernst van de toestand moet dringend doordringen in alle lagen van de samenleving. De burger moet meer waardering krijgen voor water én waterdiensten. Een breder draagvlak voor een transitie en wending in gebruiken en gewoonten kan dan pas ontstaan.

Er moet een einde komen aan de versnippering van bevoegdheden. De provincie moet deze kans met beide handen grijpen, haar rol van coördinator en regisseur, én de nodige middelen opeisen.

Een goed waterbeleid biedt niet enkel economische voordelen, maar heeft ook een bijzondere betekenis op het vlak van sociale -en omgevingsfactoren. En het geheim van het slagen ervan schuilt in samenwerking tussen verschillende departementen.

Ook in onze provincie hebben alle departementen te maken met een dergelijk horizontale beleidsaanpak van het integrale waterbeleid. Van pure waterbeheersing, over sensibilisering via media en onderwijs, over recreatie en toerisme, over aangepast woonbeleid en landbouwbeleid tot een watergestuurde ruimtelijke ordening.

Een visie op integraal waterbeleid kan niet slagen zonder rekening te houden met de impact van, en op andere domeinen. De belangrijkste daarvan zijn economie, landbouw, natuur en ruimtelijke ordening. Ik overloop graag even uit al die teksten aandachtspunten en concrete aanbevelingen.

Vasthouden, bergen en afvoeren: daar zijn we in de provincie goed in. Toch zijn er een aantal aanbevelingen.

- Het hogerop vasthouden van hemelwater in het kader van het opnieuw aanvullen van de ondergrondse waterreserves, die heel pover blijken te zijn.
- Beheers de watervraag. Maak werk van prioritering bij waterschaarste en start met de aanpak van watertekort risicobeheer als onderdeel van de volgende generatie stroomgebied beheerplannen.
- Maak werk van controle op het gebruik van ondergrondse waterreserves.
- Landbouw en industrie moeten hier hun verantwoordelijkheid nemen.

- Zorg voor een aanmoedigingsbeleid om in de steden meer groene ruimten te voorzien, ook een aanmoedigingsbeleid om meer mogelijkheden te scheppen op privéterreinen.
- Zorg voor meer middelen voor al wat we doen, nu al, in het kader van de wateroverlast. We zijn verplicht om meer en meer oplossingen te vinden op maat en uit te werken op maat omdat de ruimte in Vlaanderen beperkt en drukbezet is.
- Zorg voor meer middelen om de infrastructuren flexibeler te maken, juist omdat de toekomstscenario's heel onzeker zijn.
- Het bergen van hemelwater om in droogteperiodes te kunnen aanspreken.
- Zet in op hergebruik van hemelwater, en hergebruik van gezuiverd afvalwater.

Integraal waterbeheer heeft ook te maken met bewustwording over het waterverbruik. Nodig is om veel meer bewustwordingscampagnes te starten die gestoeld zijn op cijfermateriaal dat de ware kost van water, of het tijdelijk gebrek eraan weergeeft. Er is een voorstel om ook een watervoetafdruk in het leven te roepen zoals die bestaat voor de CO₂ uitstoot. Beperk het aantal waterintensieve teelten, vooral deze die bestemd zijn voor de export moet men durven in vraag stellen. Weer komt het voorbeeld van het vlees op ons bord, maar dat staat zo in de visieteksten, ook van onze Vlaamse Overheid. Een steak op je bord komt overeen met 4.600 liter waterverbruik. Transitie op dat vlak moet bottom up gebeuren. Het opsporen van lekken en het bijsturen van verbruik in droogteperiodes kan ook daarbij helpen. Gebruik door landbouw en industrie moet goed in kaart gebracht worden en gecontroleerd worden. Het berekenen van inkomstenverlies bij droogteperiodes mag en moet benoemd worden. Dat maakt het voor burgers en politici veel makkelijker om te kunnen reageren en om een draagvlak te creëren.

VOORZITTER.- Kan u stilaan afronden, mijnheer Kerremans.

De heer KERREMANS.- Dat zal moeilijk zijn, denk ik.

VOORZITTER.- Het zal toch moeten, want u bent al 8 minuten bezig.

De heer KERREMANS.- Waterkwaliteit gaat over het gebruik van de beschikbaarheid van zuiver water dat meer en meer een probleem wordt. Onze zoetwaterbronnen zijn beperkt. Daarom moeten we opletten in verband met het nutriëntengebruik, pesticidegebruik en andere chemicaliën. Het is een belangrijke rol die wij mee moeten integreren in het beleid.

Een van belangrijke zaken die ik echt niet mag overslagen is het landbouwbeleid. Het is een van de grootste uitdagingen, namelijk inzetten en bijdragen aan een duurzaam waterkwantiteitsbeheer. Het vormt een van de grootste uitdagingen voor het integrale waterbeheer, en dan heb ik het over landbouw, zowel de kwaliteit als de kwantiteit van bruikbaar water. Koppel landbouwactiviteiten aan de mogelijkheden en beperkingen van de watersystemen. Verplicht het waterverstandig gebruik bij teelten, en beperk de instroom van nutriënten, pesticiden in het watersysteem. Zet in op agro-ecologische innovatie, maar daar zijn we stappen aan het zetten. Ten slotte strakke handhaving en een consequente ruimtelijke ordening.

Ik ga ineens over naar de aanbevelingen.

- Stop de lintbebouwing en verkavelingsdrift.
- Ondersteun de verdichting van de woonkernen.
- Maak werk van een aanmoedigingsbeleid om in steden meer groene ruimten, en ook op privéterreinen waar te maken.
- Zorg dat water een sturend principe is bij ruimtelijke ordening.
- Maak de watertoets bindend.
- Schrap het gebruik van signaalgebieden om te blijven bouwen.
- Zet in op meervoudige functies van schaarse open ruimte.
- Ontwikkel de instrumenten, zowel financieel als andere.
- Versterk de lokale handhaving en zet in op tijdelijke 'rule free-zones' waar geëxperimenteerd kan worden.

Mijn besluit is duidelijk. Het integraal waterbeleid is dermate complex en veelomvattend. Er is nood aan een sterke coördinator en regisseur. Ik denk dat wij die rol op ons kunnen nemen. Hertekening van de beslissingsniveaus is belangrijk. Het is veel te versnipperd en dat kost ons tijd. De provincie kan hier de oplossing zijn en is niet het probleem. Belangrijk daarbij kan zijn dat we moeten bereid zijn om te kijken of we de intercommunales, die ook bezig zijn met deze problematiek, niet beter kunnen laten inkantelen in de provincie in plaats van ons daaruit terug te trekken.

Dat was zo een beetje de essentie van betoog, de tijd dringt.

VOORZITTER.- Na uw tussenkomst ook. Uw tussenkomst duurde 11 minuten. U bent de kampioen van dit jaar.

De heer Röttger heeft het woord.

De heer RÖTTGER, gedeputeerde.- Ik ga proberen om op de beide vragen tegelijk te antwoorden om tijd te besparen.

Collega Schoofs, ik denk dat de toezegging is gegeven om op de projecten die nog verder uitgewerkt worden in commissie op terug te komen. Het wordt inderdaad een kwestie van die reserves te koppelen aan concrete projecten die we concreet maken. Ik moet u niet herhalen dat de bottleneck voor een stuk bij personeel zit. De ingenieurs die daar op werken, werken aan 120%, en dat is misschien nog naar beneden afgerond. Er zijn nog heel wat projecten die we voorbereiden, die we willen begroten, en die we willen koppelen en realiseren met die reserves die we hopelijk zullen ontvangen eens de rekeningcijfers gekend zijn.

Maar daar blijft het niet bij. Wij blijven op zoek gaan naar meer middelen. Ook via integraal bekijken van onze waterlopen kunnen we dat combineren met natuurprojecten, toegankelijkheidsprojecten, met de landbouw zoals gezegd. Ik heb daarnet verwezen naar de Triple C. We gaan middelen blijven zoeken, en waarom niet ook eens kijken of we in de toekomst extra mensen kunnen vinden die we dan eventueel uit die reserves kunnen betalen.

U sprak over toegankelijkheid. Dat is een stokpaardje van u, en dat is heel belangrijk. Ik zou kunnen antwoorden dat het stokpaardje de 5 meter zone is. Als we overal die ruimingstrook zouden hebben zou collega Geudens kunnen beginnen joggen en langzaam

maar zeker uw richting kunnen uitgaan, en dan zou u mekaar ergens aan een van onze mooie waterlopen in de bovenstroomgebieden kunnen ontmoeten. Maar dat vraagt een consequent beleid.

Dan ben ik al een stukje bij u, mijnheer Kerremans. U bent begonnen met te spreken over een integraal waterbeleid, maar ik heb dat water stilaan tussen haakjes geplaatst, want u pleit eigenlijk voor een integraal beleid. Als we al die dingen samen bekijken zegt u eigenlijk: de provincie is de streekmotor, weg met de intercommunales. Ik denk dat u ook dan uw eigen partijprogramma zult moeten doorlichten, en dat u niet meer over streekbesturen zult spreken. Want u bent volgens mij nu absoluut overtuigd van de meerwaarde van de provincie.

Ik denk ook als u over handhaving spreekt dat we ook daar Antwerpenaar mogen zien, en fier mogen zijn op het feit dat we wel degelijk 8 controleurs hebben die die handhaving zowel naar kwantiteit als naar kwaliteit proberen aan te pakken. We zitten nog altijd aan te schurken tegen een aantal rules. We zijn nog altijd geen rule free zone. We moeten ons nog altijd kaderen binnen een complex handhavingslandschap waarbij er nog altijd Vlaamse en gemeentelijke handhavers zijn. Maar ook daar wordt via de VVP aan gewerkt om te kijken dat we onze rol, zoals u dat wil, ambitieus kunnen invullen.

Collega's, ik ga het hier bij laten op deze lange dag. Maar ik neem aan dat het verdere ambities zijn, en dat we verder op die weg willen gaan, en dat we mekaar daarover in deze raad nog vaak zullen interpellieren.

Dank u wel.

Noord-Zuid en duurzame ontwikkeling

Strategisch plan Rupelstreek

Nr. 4/1 van de agenda

Budget 2018. Advies van het Rekenhof. Kennisname. Verslag van de deputatie

Van het voorgebracht verslag werd door de deputatie kennisgenomen op 23 november 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op het budget 2018 en het meerjarenplan 2014 – 2020 (budgetjaar 2018) van de provincie Antwerpen en van de provinciebedrijven, zoals aangenomen door de deputatie in zitting van 26 oktober 2017;

Gelet op artikel 144 van het provinciedecreet, dat bepaalt dat het budget pas kan worden vastgesteld nadat het advies van het Rekenhof over het ontwerp van het budget aan de provincieraad wordt voorgelegd;

Gelet op het advies van het Rekenhof over het ontwerp van het budget 2018 en van het meerjarenplan 2014 - 2020 (budgetjaar 2018) van de provincie Antwerpen en van de provinciebedrijven, door de Nederlandse Kamer van het Rekenhof vastgesteld in zitting van 14 november 2017;

Overwegende dat het advies van het Rekenhof zowel over het budget 2018 als over het meerjarenplan 2014 - 2020 (budgetjaar 2018) handelt en dat het advies over de aanpassing van het meerjarenplan 2014 - 2020 (budgetjaar 2018) onder nummer 0/1 en het advies over het budget 2018 onder nummer 4/1 van de provincieraad van 1 december 2017 wordt geagendeerd,

BESLUIT:

Enig artikel:

Kennis wordt genomen van het advies over het ontwerp van het budget 2018 en van het meerjarenplan 2014 - 2020 (budgetjaar 2018) van de provincie Antwerpen en van de provinciebedrijven, door de Nederlandse Kamer van het Rekenhof vastgesteld in zitting van 14 november 2017.

Deputatie van de provincie Antwerpen
Desguinlei 100
2018 ANTWERPEN

Contactpersoon:
Ronan Van Diest

Regentschapsstraat 2
B-1000 Brussel

T +32 2 551 83 22
F +32 2 551 83 10
VanDiestR@ccrek.be

Uw bericht van	Uw kenmerk	Ons kernmerk	Datum
--	--	N 09-3.717.565B1	14 november 2017

Budget 2018 – advies van het Rekenhof

Geachte deputatie,

Het Rekenhof ontving alle documenten betreffende het budget 2018 en het aangepast meerjarenplan in de voorgeschreven vorm. De financiële nota van het meerjarenplan werd aangevuld met 2020. De kredieten die werden opgenomen voor 2020 hebben betrekking op de uitvoering van beslist beleid en op courante uitgaven.

Het exploitatiebudget 2018 bevat 200,3 miljoen euro exploitatie-ontvangsten en 190,3 miljoen euro exploitatie-uitgaven en vertoont een batig saldo van 10,0 miljoen euro. Het investeringsbudget sluit af met een negatief saldo van 39,1 miljoen euro (de investeringsontvangsten (8,5 miljoen euro) min de investeringsuitgaven (47,6 miljoen euro)). Gezien de 41,1 miljoen euro financiële uitgaven en de financiële ontvangsten van 28,0 miljoen euro, is het budgettair resultaat van het boekjaar -42,2 miljoen euro. Verhoogd met het geraamd gecumuleerd budgettair resultaat 2017 (159,1 miljoen euro), wordt het gecumuleerd budgettair resultaat einde 2018 op 116,9 miljoen euro geraamd. De bestemde gelden (van de OVV Pensioenen) nemen af met 18,5 miljoen euro en worden eind 2018 op 114,1 miljoen euro gebracht. Het resultaat op kasbasis (gecumuleerd budgettair resultaat min bestemde gelden) is daardoor 2,7 miljoen euro. Aangezien dit resultaat positief is, toont het bestuur aan dat het op korte termijn (resultaat op kasbasis van het begrotingsjaar) financieel in evenwicht is.

Het structureel evenwicht moet blijken uit een positieve autofinancieringsmarge (exploitatieresultaat min uitgaven voor leningen) van het laatste jaar van het MJP. Het MJP wordt nu met één jaar verlengd, maar de minister heeft er in een omzendbrief m.b.t. de budgetopmaak op aangedrongen dat de besturen hun verantwoordelijkheid nemen om uiterlijk in het boekjaar 2019 (het laatste jaar van het oorspronkelijk MJP) een structureel evenwicht aan te tonen: de uitbreiding van het MJP mag geen aanleiding geven tot het uitstellen van het bereiken van het structureel evenwicht. Voor het provinciebestuur Antwerpen is de autofinancieringsmarge na correctie voor de onttrekkingen aan de reserves van de OVV pensioenen zowel in 2019 als in 2020 positief.

Tegen eind 2018 moeten de provincies uit de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (IGS) getreden zijn. Aangezien daarvoor vorig jaar al een ontvangst werd ingeschreven en de niet-gerealiseerde investeringsontvangsten automatisch worden overgedragen naar het volgende jaar, heeft de provincie hiervoor niets ingeschreven in het budget 2018.

De provincie heeft nog kredieten ingeschreven voor de afronding van lopende investeringen aan onroerend goed van instellingen die worden overgeheveld naar Vlaanderen of naar de stad Antwerpen en waar al vroeger kredieten waren voor ingeschreven in het MJP. Voor de instelling die wordt overgeheveld naar Vlaanderen (Peerdsbos) zal dit worden geregeld door bij BVR de overdracht van het onroerend goed uit te stellen tot na afloop van de werken. Voor de instellingen die worden overgedragen aan de stad Antwerpen bestaat geen gelijkaardige afspraak.

Op last:

Het Rekenhof:

Jozef Van Ingelgem
Hoofdgriffier

Jozef Beckers
Raadsheer

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.
Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

Nr. 4/2 van de agenda

Budget 2018.
Beleidsnota en financiële nota.
Goedkeuring.
Verslag

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

58 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

45 leden hebben ja gestemd;

12 leden hebben nee gestemd;

1 lid heeft zich onthouden.

Goedgekeurd met 45 stemmen ja, bij 12 stemmen nee en 1 onthouding.

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mijnheer de voorzitter, collega's,

Ik wil iedereen bedanken voor de vele interessante tussenkomsten van de afgelopen dagen. Ondanks het feit dat de persoonsgebonden materies ons zullen ontvallen hadden wij gedacht dat het kortere debatten zouden zijn. Maar het tegendeel is waar. Ik denk dat we het bijna langer getrokken hebben dan vorig jaar. Het was daarom niet minder boeiend, en er waren een aantal debatten die zeker de moeite waard waren. We hebben over onze kunstcollectie gedebatteerd, de ruimtelijke ordening, de kanaalkant met aandacht voor de bewoners. Ook waren er terechte vragen over de toekomst van loonwerkers bijvoorbeeld, en waar we die een plek kunnen geven. Ook het onderwijsdebat was boeiend. Uiteraard kwam ook mobiliteit aan bod. De intercommunales kregen dankzij mevrouw Naert ook de nodige aandacht. Maar ook de lokale economie, met gelukwensen voor het nieuw gevoerde beleid rond het Havencentrum, en de aandacht voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen. We hebben vandaag ook veel aandacht besteed aan onze domeinen, met veel respect voor de werking daar. Het was dan ook de maidenspeech van Jan De Haes bij de begrotingsdebatten. Hij heeft dat gedaan als een echte horecaman, want hij begon al direct te trakteren, maar ik weet niet meer met wat.

Rond personeel hebben we het debat gehad over de contractuelen en statutairen, waar toch een duidelijke visie van de deputatie naar voor is gekomen. Uiteraard hebben we weer heel lange antwoorden gekregen van collega Bellens op de vele vragen rond welzijn. We hebben begrepen dat welzijn een materie is waar altijd lang over wordt geantwoord, want het is wel heel belangrijk.

Duurzame ontwikkelingen, en het achtste uur, collega, was nog niet zo slecht. Tijdens het achtste uur hebben we stilgestaan bij die duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, wat ook een heel belangrijk item was op ons colloquium van de VVP. Daar hebben we de nodige aandacht voor. Ik denk dat we een aantal items, die ook van de oppositie zijn gekomen, goed hebben begrepen en we gaan er rekening mee houden wanneer wij het wagenpark gaan hernieuwen. Ook wat waterbeleid betreft, collega's Schoofs en Kerremans, gaan wij verder op de ingeslagen weg.

Collega's, wij gaan nu de laatste rechte lijn in naar de verkiezingen. Maar we moeten toch die laatste maanden blijven besturen en onze aandacht houden bij wat we hier moeten doen binnen de provincie, een beleid uitstippelen. U moet dat beleid vanuit de oppositie goed blijven controleren. De streekmotor moet blijven draaien. Wij hebben hier vandaag de energie opgedaan om de streekmotor in gang te zetten voor volgend jaar. Dat is dankzij het budget dat u zojuist hebt goedgekeurd. Wij kunnen dan ook van start in 2018. Wij gaan verder tot aan de verkiezingen beleid voeren. Wij hebben de laatste jaren met deze deputatie bewezen dat we ook in tijden van afslanking hebben kunnen blijven besturen. We zijn in tijden van afslanking ook blijven investeren. Ik denk dat dit een enorm belangrijk iets is geweest waar ik iedereen die daaraan heeft meegewerkt heel dankbaar voor moet zijn.

Ik heb ook gehoord tijdens bijna alle tussenkomsten, en ik wil van de gelegenheid gebruik maken om dat nog eens te benadrukken, dat er toch een woord van dank is geweest naar die mensen die nu op andere bestuursniveaus de expertise van de provincie gaan

binnenbrengen. Ik denk, griffier, dat we dat niet genoeg kunnen benadrukken dat wij vanuit deze raad toch nog eens heel duidelijk willen zeggen aan al die mensen die naar een ander niveau gaan: dank u wel. Zet daar waar u wordt tewerkgesteld met uw kennis van zaken die expertise verder. We kunnen daar alleen maar dankbaar voor zijn dat die mensen dat daar gaan doen.

Wij gaan nu in elk geval, dames en heren, beste collega's, volle kracht vooruit met dit budget dankzij uw goedkeuring. Onze provincie werkt voor u, ook in 2018.

Ik dank u.

Applaus

VOORZITTER.- Dank u wel, gedeputeerde Lemmens.

We zijn aan het einde gekomen van de zitting. Ik zie u morgen terug om 10.30u voor de zitting van december.

Dank u wel.

De vergadering wordt gesloten om 17.53 uur.